

แผนการจัดการเรียนรู้

รายวิชาภาษาไทย ท๒๓๑๐๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๕

นางวิภาวดี กันทะกะ
ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนเมืองรัตวิทยาคม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การนิเทศแผนการจัดการเรียนรู้

รายวิชาภาษาไทย (๗๒๓๑๐๑) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ความเห็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

.....

.....

.....

ลงชื่อ

(นางวิภาวดี กันทะกะ)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ความเห็นหัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ

.....

.....

.....

ลงชื่อ

(นางรัชฎ บัวพันธ์)

หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ

ความเห็นรองผู้อำนวยการสถานศึกษา

.....

.....

.....

ลงชื่อ

(นายไพโรจน์ เดชะรัตนางกูร)

รองผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองราดวิทยาคม

ความเห็นผู้อำนวยการสถานศึกษา

.....

.....

.....

ลงชื่อ

(นายไพโรจน์ ทองเพ็ง)

ผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองราดวิทยาคม

คำนำ

แผนการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย ๕ พ๒๓๑๐๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จัดทำขึ้นโดยสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้และตัวชี้วัดของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนเมืองราดวิทยาคม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๓) เป็นการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยมุ่งเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ ยึดสภาพแวดล้อมในชีวิตจริงของผู้เรียนเป็นตัวตั้ง เพื่อให้เข้าใจตนเอง รู้วิธีแก้ไขปัญหาโดยวิธีการคิด แบบบูรณาการโดยองค์ความรู้ทั่วไป

ผู้จัดทำมุ่งหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เมื่อผู้เรียนผ่านกิจกรรมการเรียนรู้สาระต่าง ๆ จนครบกระบวนการแล้ว ผู้เรียนจะเกิดการพัฒนาคุณภาพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนได้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทยและมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองราดวิทยาคม คณะครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ได้ให้คำแนะนำ กำลังใจและความร่วมมือพร้อมทั้งสนับสนุนในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ จนเสร็จเรียบร้อย สมบูรณ์ พร้อมทั้งจะนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาต่อไป

วิภาวดี กันทะกะ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	
การนิเทศแผนการจัดการเรียนรู้	
การวิเคราะห์หลักสูตร (Analysis Course)	๑
ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ (Indications)	๓
คำอธิบายรายวิชา (Course Description)	๗
หน่วยการเรียนรู้ (The unit)	๙
การวัดผลประเมินผล (Grading Assessment)	๙
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ อ่านออกบอกเรื่องราว	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว	๑๗
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง	๒๔
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ การอ่านจับใจความสำคัญจากสารคดี	๒๗
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ การอ่านจับใจความสำคัญจากข่าว	๓๕
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ การอ่านวิเคราะห์ความหมายของคำ	๔๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ คำนวณนำมาเขียน	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ การคัดลายมือ	๕๐
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ การเขียนย่อความ	๕๕
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ การเขียนจดหมาย	๖๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ การเขียนในโอกาสต่างๆ	๖๕
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ การเขียนชีวประวัติและอัตชีวประวัติ	๖๙
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรียนรู้ ฟัง ดู เจาะจา	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ การพูดแสดงความคิดเห็น	๗๔
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ การพูดวิเคราะห์วิจารณ์จากเรื่องที่ฟังและดู	๗๙
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ การพูดรายงาน	๘๓
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ติความตามระดับภาษา	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ จำแนกและใช้คำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย	๙๔
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ ประโยคซับซ้อน	๑๐๐
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ ระดับภาษา	๑๐๕
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เจาะหาวิถีไทยในอดีต	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ บทละครพูด เรื่อง เห็นแก่ลูก	๑๕๕
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร	๑๒๒

การวิเคราะห์หลักสูตร

(Analysis Course)

บทนำ

ความสำคัญ

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรมงานและดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิด วิเคราะห์วิจารณ์ และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อที่แสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ ด้านวัฒนธรรม ประเพณี ชีวิตทัศน์ โลกทัศน์ และสุนทรียภาพ โดยบันทึกไว้เป็นวรรณคดีและวรรณกรรมอันล้ำค่า ภาษาไทยจึงเป็นสมบัติของชาติที่ควรค่าแก่การเรียนรู้ เพื่ออนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

ธรรมชาติ / ลักษณะเฉพาะ

ภาษาไทยเป็นเครื่องมือใช้สื่อสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันและตรงตามจุดมุ่งหมายไม่ว่าจะเป็นการแสดงความคิด ความต้องการและความรู้สึก คำในภาษาไทยย่อมประกอบด้วยเสียง รูปพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์และความหมาย ส่วนประโยคเป็นการเรียงคำตามหลักเกณฑ์ของภาษา และประโยคหลายประโยคเรียงกันเป็นข้อความ นอกจากนั้นคำในภาษาไทยยังมีเสียงหนักเบา มีระดับเสียงของภาษา ซึ่งต้องใช้ให้เหมาะสมแก่กาลเทศะและบุคคลภาษาย่อมมีการเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลา ตามสภาพวัฒนธรรมของกลุ่มคน ตามสภาพของสังคมและเศรษฐกิจการใช้ภาษาเป็นทักษะที่ผู้ใช้ต้องฝึกฝนให้เกิดความชำนาญไม่ว่าจะเป็นการอ่าน การเขียน การพูด การฟัง และการดูสื่อต่าง ๆ รวมทั้งต้องใช้ให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ทางภาษาเพื่อสื่อสารให้เกิดประสิทธิภาพและใช้อย่างคล่องแคล่ว มีวิจารณญาณและคุณธรรม

วิสัยทัศน์

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเมืองราดวิทยาคม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ เป็นนักประชาธิปไตย รักความเป็นไทย ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น มีคุณธรรม จริยธรรม มีทักษะในการสื่อสาร และดำรงตนอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

หลักการ

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเมืองราดวิทยาคม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

๑. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
๒. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาค และมีคุณภาพ
๓. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
๔. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและการจัดการเรียนรู้

๕. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

๖. เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

จุดหมาย

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเมืองราดวิทยาคม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

๑. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒. มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต

๓. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย

๔. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๕. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเมืองราดวิทยาคม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พุทธศักราช ๒๕๕๘ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ ๕ ประการ ดังนี้

๑. **ความสามารถในการสื่อสาร** (communication) เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

๒. **ความสามารถในการคิด** (thinking) เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

๓. **ความสามารถในการแก้ปัญหา** (problems) เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์ และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

๔. **ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต** (life Skills) เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้าง

เสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่างๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (technology) เป็นความสามารถในการเลือก และใช้ เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเมืองราดวิทยาคม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พุทธศักราช ๒๕๕๘ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
๒. ซื่อสัตย์สุจริต
๓. มีวินัย
๔. ใฝ่เรียนรู้
๕. อยู่อย่างพอเพียง
๖. มุ่งมั่นในการทำงาน
๗. รักความเป็นไทย
๘. มีจิตสาธารณะ

สาระและ มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ประกอบด้วย

สาระที่ ๑ การอ่าน(reading)

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ ๒ การเขียน(writing)

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด(Listening, looking speak)

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึก ในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษา(The principles used in Thai language)

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

มาตรฐาน ท ๔.๒ สามารถใช้ภาษาแสวงหาความรู้ เสริมสร้างลักษณะนิสัย บุคลิกภาพ และ
ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรม อาชีพ สังคม และชีวิตประจำวัน

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม(literature)

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็น
คุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

คุณภาพของผู้เรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

เมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

◀ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้องเข้าใจความหมายโดยตรง
และความหมายโดยนัย จับใจความสำคัญและรายละเอียดของสิ่งที่อ่าน แสดงความคิดเห็นและข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่อง
ที่อ่าน และเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด ย่อความ เขียนรายงานจากสิ่งที่อ่านได้ วิเคราะห์ วิจาร์ณ อย่างมีเหตุผล
ลำดับความอย่างมีขั้นตอนและความเป็นไปได้ของเรื่องที่อ่าน รวมทั้งประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้สนับสนุนจากเรื่อง
ที่อ่าน

◀ เขียนสื่อสารด้วยลายมือที่อ่านง่ายชัดเจนใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องเหมาะสมตามระดับภาษา เขียนคำขวัญ คำคม คำ
อวยพรในโอกาสต่าง ๆ โฆษณา คติพจน์ สุนทรพจน์ ชิวประวัติ อัตชีวประวัติและประสบการณ์ต่าง ๆ เขียนย่อความ
จดหมายกิจธุระ แบบกรอกสมัครงาน เขียนวิเคราะห์ วิจาร์ณ และแสดงความรู้ ความคิดหรือโต้แย้งอย่างมีเหตุผล
เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า และเขียนโครงการ

◀ พุดแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิจาร์ณ ประเมินสิ่งที่ได้จากการฟังและดู นำข้อคิดไปประยุกต์ใช้
ในชีวิตประจำวัน พุดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบ มีศิลปะในการพุด พุดในโอกาส
ต่าง ๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ และพุดโน้มน้าวอย่างมีเหตุผล น่าเชื่อถือ มีมารยาทในการฟัง ดู และพุด

◀ เข้าใจและใช้คำราชาศัพท์ คำบาลีสันสกฤต คำภาษาถิ่น คำภาษาต่างประเทศ คำทับศัพท์และศัพท์
บัญญัติในภาษาไทย วิเคราะห์ความแตกต่างในภาษาพุด ภาษาเขียน โครงสร้างของประโยครวมประโยคซ้อน ลักษณะ
ภาษาที่เป็นทางการ กึ่งทางการ และไม่เป็นทางการ แต่งบทร้อยกรองประเภทกลอนสุภาพ กาพย์ และโคลงสี่สุภาพ

◀ สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน วิเคราะห์ตัวละครสำคัญ วิถีชีวิตไทย และคุณค่าที่ได้รับจาก
วรรณคดี วรรณกรรม และบทอาขยาน พร้อมทั้งสรุปความรู้ ข้อคิด เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้
ม.๓	๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง ได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่องที่ย่าน	การอ่านออกเสียง ประกอบด้วย - บทร้อยแก้วที่เป็นบทความทั่วไปและบทความ ปกิณกะ - บทร้อยกรอง เช่น กลอนบทละคร กลอนเสภา กาพย์ยานี ๑๑ กาพย์ฉบัง ๑๖ และโคลงสี่สุภาพ
	๒. ระบุความแตกต่างของคำที่มีความหมาย โดยตรงและความหมายโดยนัย ๓. ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของ ข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่ย่าน ๔. อ่านเรื่องต่าง ๆ แล้วเขียนกรอบ แนวความคิด ผังความคิด บันทึกย่อความ และรายงาน ๕. วิเคราะห์ วิจาร์ณ และประเมินเรื่องที่ย่าน โดยใช้กลวิธีการเปรียบเทียบ เพื่อให้ผู้อ่าน เข้าใจได้ดีขึ้น ๖. ประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้น สนับสนุนในเรื่องที่ย่าน ๗. วิจาร์ณความสมเหตุสมผลการลำดับความ และความเป็นไปได้ของเรื่อง ๘. วิเคราะห์เพื่อแสดงความคิดเห็นโต้แย้ง เกี่ยวกับเรื่องที่ย่าน	การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น วรรณคดีใน บทเรียน ข่าวและเหตุการณ์สำคัญ บทความ บันเทิงคดี สารคดี สารคดีเชิงประวัติ ตำนาน งานเขียนสร้างสรรค์ เรื่องราวจากบทเรียนในกลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทยและกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น
	๙. ตีความและประเมินคุณค่าแนวคิดที่ได้จาก งานเขียนอย่างหลากหลายเพื่อนำไปใช้ แก้ปัญหาในชีวิต ๑๐. มีมารยาทในการอ่าน	การอ่านตามความสนใจ เช่น - หนังสือนอกเวลา - หนังสืออ่านตามความสนใจและตามวัยของนักเรียน - หนังสืออ่านที่ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนด มารยาทในการอ่าน

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ
เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้
ม.๓	๑. คัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด	- การคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัดตามรูปแบบการเขียนตัวอักษรไทย
	๒. เขียนข้อความโดยใช้ถ้อยคำถูกต้องตามระดับภาษา	- การเขียนข้อความตามสถานการณ์และโอกาสต่าง ๆ เช่น อวยพรในโอกาสต่าง ๆ คำขวัญ คำคม โฆษณา คติพจน์ สุนทรพจน์
	๓. เขียนชีวประวัติ หรืออัตชีวประวัติโดยเล่าเหตุการณ์ ข้อคิดเห็นและทัศนคติในเรื่องต่าง ๆ	- การเขียนอัตชีวประวัติหรือชีวประวัติ
	๔. เขียนย่อความ	- การเขียนย่อความจากสื่อต่าง ๆ เช่น นิทาน ประวัตินำาน สารคดีทาง วิชาการ พระราชดำรัส พระบรมราโชวาท จดหมายราชการ
	๕. เขียนจดหมายกิจธุระ	- การเขียนจดหมายกิจธุระ - จดหมายเชิญวิทยากร - จดหมายขอความอนุเคราะห์ - จดหมายแสดงความขอบคุณ
	๖. เขียนอธิบาย ชี้แจง แสดงความคิดเห็น และโต้แย้งอย่างมีเหตุผล	- การเขียนอธิบาย ชี้แจง แสดงความคิดเห็นโต้แย้งในเรื่องต่าง ๆ
	๗. เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็น หรือโต้แย้งในเรื่องต่าง ๆ	- การเขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และ แสดงความรู้ ความคิดเห็น หรือโต้แย้ง จากสื่อต่าง ๆ เช่น บทโฆษณา บทความทางวิชาการ
	๘. กรอกแบบสมัครงานพร้อมเขียนบรรยายเกี่ยวกับความรู้และทักษะของตนเองที่เหมาะสมกับงาน	- การกรอกแบบสมัครงาน
	๙. เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าและเขียนโครงการ	การเขียนรายงาน ได้แก่ การเขียนรายงานจากการศึกษาค้นคว้า การเขียนรายงานโครงการ
	๑๐. มีมารยาทในการเขียน	มารยาทในการเขียน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆอย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้
ม.๓	๑. แสดงความคิดเห็นและประเมินเรื่องจากการฟังและการดู	- การพูดแสดงความคิดเห็นและประเมินเรื่องจากการฟังและดู
	๒. วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่ฟังและดูเพื่อนำข้อคิดมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต	- การพูดวิเคราะห์ วิวิจารณ์จากเรื่องที่ฟังและดู
	๓. พุดรายงานหัวเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดูและการสนทนา	- การพุดรายงานการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น
	๔. พุดในโอกาสต่าง ๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์	- การพุดในโอกาสต่างๆ เช่น - การพุดโต้วาที - การอภิปราย - การพุดยอวาที
	๕. พุดโน้มน้าวโดยการนำเสนอหลักฐานตามลำดับเนื้อหาอย่างมีเหตุผลและน่าเชื่อถือ	- การพุดโน้มน้าว
	๖. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพุด	- มารยาทในการฟัง การดู และการพุด

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้
ม.๓	๑. จำแนกและใช้คำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย	- คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ
	๒. วิเคราะห์โครงสร้างประโยคซับซ้อน	- ประโยคซับซ้อน
	๓. วิเคราะห์ระดับภาษา	- ระดับภาษา
	๔. ใช้คำทับศัพท์และศัพท์บัญญัติ	- คำทับศัพท์ และ คำศัพท์บัญญัติ
	๕. อธิบายความหมายคำศัพท์ทางวิชาการและวิชาชีพ	- คำศัพท์ทางวิชาการและวิชาชีพ
	๖. แต่งบทร้อยกรอง	- โคลงสี่สุภาพ

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้
ม.๓	๑. สรุปเนื้อหาของวรรณคดี วรรณกรรม และวรรณกรรมท้องถิ่นในระดับที่ยากยิ่งขึ้น	- วรรณคดี วรรณกรรม และวรรณกรรมท้องถิ่นเกี่ยวกับ ศาสนา ประเพณี พิธีกรรม สุภาษิต คำสอน เหตุการณ์ประวัติศาสตร์ บันเทิงคดี
	๒. วิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าจากวรรณคดี และวรรณกรรมที่อ่าน	- การวิเคราะห์ วิถีไทยและคุณค่าจากวรรณคดีและ วรรณกรรม
	๓. สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง	
	๔. ท่องจำและบอกคุณค่าอาชยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจและนำไปใช้อ้างอิง	- บทอาชยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่า - บทอาชยานตามที่กำหนด - บทร้อยกรอง ตามความสนใจ

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ท๒๓๑๐๑ ภาษาไทย ๕

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๖๐ ชั่วโมง

จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

ฝึกอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง Practice reading aloud prose and verse. ระบุความแตกต่างของคำที่มีความหมายโดยตรง A difference of meaningful directly. และความหมายโดยนัย And implications ระบุใจความสำคัญ Identify the key และรายละเอียดของข้อมูล And detailed information คัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด Handwrite letters half line เขียนข้อความตามสถานการณ์ในโอกาสต่าง ๆ Write a message on the situation in different occasions. คำอวยพร greeting คำขวัญ slogan คำคม epigram โฆษณา advertise คติพจน์ maxim สุนทรพจน์ oratory อัตชีวประวัติ autobiography ย่อความจากนิทาน Brief tales ประวัติ history ตำนานสารคดีทางวิชาการ Academic legendary documentary พระราชดำรัส Royal words พระบรมราโชวาท royal guidance จดหมายราชการ Government letter จดหมายกิจธุระ Mail occasioned จดหมายเชิญวิทยากร The letter invited จดหมายขอความอนุเคราะห์ Courtesy letters จดหมายแสดงความขอบคุณ A letter of thanks พูดแสดงความคิดเห็นและประเมินเรื่องราวจากการฟังและการดู Speaking comment and rate stories, listening and viewing. วิเคราะห์ analyze วิจัยจากเรื่องที่ฟังและดู Critics of the listen and watch. รายงานจากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น The report from research on local knowledge. จำแนกคำที่นำมาจากภาษาต่างประเทศ Classified words taken from foreign languages. วิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าจากวรรณคดีและวรรณกรรม Thailand and analysis, from the literature and literary values. ท่องอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่า Poetry recitation and valuable บทอาขยานตามที่กำหนด Chapter praying as scheduled บทร้อยกรองตามความสนใจ Interest verse

โดยใช้กระบวนการฝึก The training process ศึกษาค้นคว้า research สืบเสาะหาความรู้ Inquiry การสำรวจ survey ตรวจสอบ check การสืบค้นข้อมูล Search บันทึก record จัดกลุ่มข้อมูล To group และการอภิปราย And the debate

เพื่อให้เกิดความรู้ To achieve knowledge ความคิด idea ความเข้าใจ understanding สามารถนำเสนอ สื่อสารสิ่งที่เรียนรู้ Communications can present what they have learned มีความสามารถในการตัดสินใจ Have the ability to decide เห็นคุณค่าของการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน The value of knowledge to good use in everyday life. มีนิสัยรักการอ่าน A reading habit มีมารยาทในการฟัง ดู พูด อ่าน เขียน Have the courtesy to listen to spoken and written และเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่น Proud and appreciative of local intelligence

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด ภาษาไทย ๓๒๓๑๐๑

- ท ๑.๑** ม.๓/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องและเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน
- ม.๓/๒ ระบุความแตกต่างของคำที่มีความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย
- ม.๓/๓ ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน
- ท ๒.๑** ม.๓/๑ คัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด
- ม.๓/๒ เขียนข้อความโดยใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามระดับภาษา
- ม.๓/๓ เขียนชีวประวัติหรืออัตชีวประวัติโดยเล่าเหตุการณ์ ข้อคิดเห็น และทัศนคติในเรื่องต่างๆ
- ม.๓/๔ เขียนย่อความ
- ม.๓/๕ เขียนจดหมายกิจธุระ
- ท๓.๑** ม.๓/๑ แสดงความคิดเห็นและประเมินเรื่องจากการฟังและการดู
- ม.๓/๒ วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่ฟังและดู เพื่อนำข้อคิดมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต
- ม.๓/๓ พูดย่อหรือย่อเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา
- ท ๔.๑** ม.๓/๑ จำแนกและใช้คำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย
- ม.๓/๒ วิเคราะห์โครงสร้างประโยคซับซ้อน
- ม.๓/๓ วิเคราะห์ระดับภาษา
- ท ๕.๑** ม.๓/๑ สรุปเนื้อหาวรรณคดี วรรณกรรมและวรรณกรรมท้องถิ่นในระดับที่ยากยิ่งขึ้น
- ม.๓/๒ วิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าจากวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน
- ม.๓/๓ สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่าน เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง
- ม.๓/๔ ท่องจำและบอกคุณค่าบทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ และนำไปใช้อ้างอิง

หน่วยการเรียนรู้
รายวิชา ท๒๓๑๐๑ ภาษาไทย ๕

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๖๐ ชั่วโมง

จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน

ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน /ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑	อ่านออกบอก เรื่องราว Legible tell the story	ท ๑.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓	การอ่านจับใจความสำคัญจากสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยอ่าน - บทร้อยกรองประเภทต่าง ๆ - ข่าว และเหตุการณ์สำคัญ - พรรณคดี - งานเขียนสร้างสรรค์ - เรื่องราวจากบทเรียนและตามความสนใจ - มารยาทการอ่าน	๑๓	๑๕
๒	คำกล่าวนำมาเขียน statement Write to	ท ๒.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๔ ม.๓/๕	- เขียนคัดลายมือ - เขียนข้อความตามสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น คำอวยพร คำขวัญ คำคม โฆษณา คติพจน์ สุนทรพจน์ - เขียนย่อความ - เขียนจดหมายกิจธุระ - มารยาทการเขียน	๑๔	๑๐
๓	เรียนรู้ ฟัง ดู เจรจา Learning to listen More talks	ท ๓.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓	- พุดแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดู - พุดวิเคราะห์ วิเคราะห์จากเรื่องที่ฟังและดู - พุดโน้มน้าว - พุดรายงาน	๙	๕
๔	ตีความตามระดับ ภาษา Interpreted language level	ท ๔.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓	- คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ - ประโยคซับซ้อน - ระดับภาษา	๑๒	๑๐

๕	เจาะหาวิถีไทยใน วรรณคดี Drilling Path in literature Thailand	ท ๕.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๔	- วรรณคดีและวรรณกรรมในท้องถิ่น - วิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าจากวรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณีและเห็นแก่ลูก - ท่องอาขยานและบทร้อยกรองตาม ความสนใจ	๘	๑๐
รวมระหว่างภาค				๕๖	๗๐
วัดผลและประเมินผล				๔	๓๐
รวมทั้งสิ้น				๖๐	๑๐๐

การวัดผลประเมินผล
(Grading Assessment)
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

การวางแผนการวัดผลประเมินผลการเรียนในชั้นเรียน

๑. ผลการเรียนรู้ที่ต้องการ
 - ๑.๑ ความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง หลักการ ความคิดรวบยอด
 - ๑.๒ ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการทักษะ
 - ๑.๓ คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม
๒. ความมุ่งหมายของการประเมิน
 - ๒.๑ วินิจฉัยจุดเด่น จุดด้อย ของผู้เรียน
 - ๒.๒ ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน
 - ๒.๓ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการสอน
 - ๒.๔ ตัดสินผลการเรียน
 - ๒.๕ เตรียมโปรแกรมการสอนที่เหมาะสม

การวัดผลประเมินผล

๑. การประเมินผลด้านความรู้ ได้กำหนดสิ่งที่ต้องการประเมินดังนี้
 - ๑.๑ ประเมินเนื้อหา หลักภาษาและการใช้ภาษา
 - หลักไวยากรณ์ โครงสร้างประโยค คำศัพท์ สำนวน
 - การใช้ภาษา ทักษะในการฟัง พูด อ่าน เขียน
 - ๑.๒ ประเมินสมรรถภาพทางภาษา
 - การใช้ภาษาในการฟัง พูด อ่าน เขียนให้เหมาะสมกับบุคคลและเกณฑ์ทางสังคม
 - ประเมินสมรรถภาพทางการเรียงร้อยถ้อยคำ
 - ประเมินสมรรถภาพการใช้ภาษาในการสื่อสาร

๑.๓ ประเมินการเรียนรู้ภาษา

- ความสามารถในการใช้พจนานุกรม
- ความสามารถในการหาความหมายของคำศัพท์ สำนวน
- ความสามารถในการใช้ภาษาถาม-ตอบและการอภิปราย

๑.๔ ประเมินทักษะการเรียนรู้ทั่วไป

- การทำงานร่วมกันภายในกลุ่ม
- ประเมินความรู้ตนเอง
- การแสวงหาข้อมูลความรู้

เครื่องมือวัดและประเมินผล

มีรูปแบบการประเมินดังนี้

๑. ข้อทดสอบ

๑.๑ แบบปรนัย

- จับคู่
- เลือกตอบ
- ถูก-ผิด
- เติมคำ

๑.๒ แบบอัตนัย

- อธิบาย
- บรรยาย
- พรรณนา

๒. ตรวจสอบผลงานการเขียน

- โครงงาน
- รายงาน
- แฟ้มสะสมผลงาน
- บทร้อยกรอง
- บทละคร
- บทความ
- บันทึก

๓. การปฏิบัติ

- การรายงานด้วยวาจา
- การอ่าน
- การอภิปราย
- การโต้วาที

-การแสดง

-การสาธิต

๔. กระบวนการ

-บันทึกการเรียน

-การตอบคำถาม

-การสังเกตสัมภาระ

-การสนทนา

เกณฑ์การวัดผลประเมินผล

กำหนดคะแนนในการวัดผล ๑๐๐ คะแนน โดยแบ่งดังนี้

คะแนนระหว่างภาค โดยทดสอบที่หน่วยการเรียนรู้ ๗๐ คะแนน

คะแนนปลายภาค ๓๐ โดยทดสอบแบบปรนัยและอัตนัย ๙ : ๒๑ คะแนน

กำหนดจำนวนคะแนนเป็นช่วงและประเมินค่า ดังนี้

ช่วงคะแนน	ระดับผลการเรียน	คุณภาพ
๘๐-๑๐๐	๔	ดีเยี่ยม
๗๖-๗๙	๓.๕	ดีมาก
๗๐-๗๕	๓	ดี
๖๕-๖๙	๒.๕	ค่อนข้างดี
๖๐-๖๔	๒	น่าพอใจ
๕๖-๕๙	๑.๕	พอใช้
๕๐-๕๕	๑	ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ
๐-๔๙	๐	ต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ

การประเมินผลด้านทักษะ

๒.๑ การปฏิบัติจริง

-ผลงาน(งานเดี่ยวและงานกลุ่ม)

-โครงงาน

-การสนทนา

-การสาธิต

-การเขียนเรียงความ/รายงาน

-การนำเสนอผลงาน เช่น ใช้วีดิทัศน์ จัดนิทรรศการ ฯลฯ

-การแสดงบทบาทสมมติ

๒.๒ การมีส่วนร่วม

-การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม

-การมีปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียน

-บันทึกพฤติกรรม

๒.๓ การสื่อสารส่วนบุคคล

-การอธิบายกลุ่มย่อย

-การสัมภาษณ์

-การบันทึกการเรียนรู้

-แฟ้มสะสมงาน

เครื่องมือวัดผลและประเมินผล

-แบบประเมินผล

-แบบประเมินแฟ้มสะสมผลงาน

-แบบประเมินการทำงาน (รายกลุ่ม/รายบุคคล)

๓. การประเมินผลด้านคุณลักษณะ

ประเมินคุณลักษณะในด้านต่าง ๆ ดังนี้

-เป็นผู้ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน

-เป็นผู้มีความรับผิดชอบและมีวินัยในตนเอง

-เป็นผู้มีความซื่อสัตย์ มัธยัสถ์และเสียสละ

-เป็นผู้รักความเป็นไทย

-เป็นผู้มีน้ำใจและให้ความร่วมมือในการทำงาน

เครื่องมือวัดผลและประเมินผล

-แบบสังเกตพฤติกรรม

-แบบสัมภาษณ์

เกณฑ์การวัดและประเมินผล

ช่วงคะแนน

คุณภาพ

๐-๔

ปรับปรุง

๕-๖

พอใช้

๗-๘

ดี

๙-๑๐

ดีเยี่ยม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑
อ่านออกบอกเรื่องราว

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ อ่านออกบอกรื่องราว

เรื่อง การอ่านออกเสียงร้อยแก้ว

รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑

รายวิชา ภาษาไทย ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๒ ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์
ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

๑. สารสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน ผู้เรียนต้องรู้หลักการอ่าน

๒. ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ ตัวชี้วัด

ม.๓/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

- บอกหลักและวิธีการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- การอ่านออกเสียง ประกอบด้วย
 - บทร้อยแก้วที่เป็นบทความทั่วไปและบทความปณิณกะ

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๔.๑ ความสามารถในการสื่อสาร

๔.๒ ความสามารถในการคิด

- ๑) ทักษะการสังเกต
- ๒) ทักษะการประเมิน

๔.๓ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. ใฝ่เรียนรู้
๒. มุ่งมั่นในการทำงาน
๓. รักความเป็นไทย

๖. ภาระงาน / ชิ้นงาน

ทดสอบการอ่านออกเสียงร้อยแก้ว

๗. การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน	แบบทดสอบก่อนเรียน	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๖๐
ทดสอบการอ่านออกเสียงร้อยแก้ว	บทอ่านออกเสียงร้อยแก้ว	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตการใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน และรักความเป็นไทย	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. กิจกรรมการเรียนรู้

วิธีสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : ๕E)

ขั้นที่ ๑ กระตุ้นความสนใจ (Engage)

๑. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการอ่านบทร้อยแก้วที่นักเรียนพบเห็นในชีวิตประจำวัน จากนั้นให้นักเรียนฟังซีดีการอ่านข่าวทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย และร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการอ่าน

- นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

- การอ่านข่าวของผู้อ่านทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย มีลักษณะเด่นอย่างไร
(ออกเสียงได้ถูกต้องชัดเจน ไม่มีข้อผิดพลาดหรือมีน้อย ซึ่งเป็นตัวอย่างการอ่านที่ดี)

ขั้นที่ ๒ สำรวจค้นหา (Explore)

๒. นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว จากหนังสือเรียน

๓. ครูเปิดซีดีการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว ให้นักเรียนฟัง และสังเกตรูปแบบและวิธีการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว ที่ถูกต้องและไพเราะ

- นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

- ถ้านักเรียนต้องการประสบความสำเร็จในการอ่านบทร้อยแก้ว นักเรียนจะต้องทำอย่างไร

(ฝึกอ่านโดยศึกษาจากต้นแบบที่ถูกต้อง และฝึกอย่างสม่ำเสมอ)

- นักเรียนคิดว่า การอ่านที่ถูกต้องและไพเราะ ควรอ่านอย่างไร

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

ขั้นที่ ๓ อธิบายความรู้ (Explain)

๔. ครูสุ่มนักเรียนนำเสนอข้อสังเกตในการอ่านให้ไพเราะ จากนั้นนักเรียนร่วมกันสรุปรูปแบบและวิธีการอ่านเสียงบทร้อยแก้ว ที่ถูกต้องและไพเราะ

๕. ครูสุ่มเลขที่นักเรียน ๒-๓ คน นำเสนอข้อสังเกตในการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วให้ไพเราะ

๖. นักเรียนร่วมกันสรุปรูปแบบและวิธีการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วที่ถูกต้องและไพเราะ จากนั้นครูสั่งให้นักเรียนทุกคนเตรียมบทความทั่วไปหรือบทความปกิณกะ มาคนละ ๑ เรื่อง ให้นักเรียนฝึกอ่านในชั่วโมงเรียนต่อไป

ขั้นที่ ๔ ขยายความเข้าใจ (Expand)

๗. นักเรียนฝึกอ่านบทความทั่วไปหรือบทความปกิณกะ ที่เตรียมมาตามข้อสรุปที่ค้นพบ

๘. นักเรียนจับคู่กับเพื่อนอ่านบทความของตนให้เพื่อนฟัง แล้วให้เพื่อนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่าน
ขั้นที่ ๕ ตรวจสอบผล (Evaluate)

นักเรียนแต่ละคนอ่านบทความของตนให้ครูฟัง เพื่อประเมินผลการอ่านว่าถูกต้องไเพราะหรือไม่ต้องปรับปรุงแก้ไข
อย่างไร แล้วนักเรียนนำผลการประเมินไปพัฒนาการอ่าน

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. สื่อการเรียนรู้

- ๑) หนังสือเรียน ภาษาไทย : หลักภาษาและการใช้ภาษา ม.๓
- ๒) ซีดีบันทึกเสียงการอ่านข่าวทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย
- ๓) ซีดีการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว

แบบฝึกที่ ๑ เขียนคำอ่านจากคำที่ขีดเส้นใต้

AIS f p v

4G 51% 15:08

ก้องเกียรติ พรุ่งนี้ไปเล่นว่าวปักเป้า ที่สนามเด็กเล่นกันนะ

อ่านว่า

ได้สิ นอกจากเราสองคนแล้ว มีใครจะร่วมสรวลเสเฮฮากับเราบ้าง?

อ่านว่า

น่าจะมีแค่เรา นาย แล้วก็เดชาเนะ เพราะทัพเทพเพิ่งไปแม่สรวยกับครอบครัวเมื่อเช้า

อ่านว่า

เราได้ยินมาว่าเดชาโดนหนามปลาปักเป้า ต่ำเท้าตอนไปทะเลเมื่อวานนะ

อ่านว่า

เหลือสองคนอย่างนี้ ตามทฤษฎีของเราแล้วคงเล่นว่าวไม่สนุก ไว้โอกาสหน้าแล้วกัน

อ่านว่า

เรื่อง คุณค่าในชีวิต

อลิษาเป็นคนสวยจนมีหนุ่มมากหนาหลายตามาจีบแต่เธอก็ยึดมั่นในรักเดียวของเธอเขาเป็นหนุ่มหล่อที่สาวหลายคนหมายปองเธอหิบบยืนทุกอย่างให้เขาทุกอย่างควรจะสวยงามเหมือนตอนจบของนิทานหากไม่มีชีวิตนอย ๆ เกิดขึ้นในท้องของเธอเขาเริ่มตีตัวออกทางจนตองเล็กรากันไปในที่สุดอลิษาได้แต่เสียใจเธออยู่กับความเจ็บปวดทั้งวันทั้งคืนทุกครั้งเธอเอาแต่พรวดโทษเด็กนอยในท้องของเธอหลายครั้งที่เธออยากจะทำลายหัวใจที่เตนอยู่ในท้องตนเองให้ตายคามือแต่วันนี้เธอรู้สึกขอบคุณที่เธอเก็บเด็กคนนี้ไว้ใครจะรู้ว่าเด็กคนนี้จะเปนนรอยยิ้มแรกของเธอตั้งแต่เขาทิ้งไปเธอเพิ่งเข้าใจคำว่าแม่และเธอก็สุขใจที่ได้เป็นแมคน

แบบทดสอบ
เรื่อง การอ่านออกเสียงร้อยแก้ว

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. ข้อใดคือการอ่านออกเสียงที่ถูกต้อง
 - ก. สมชายกำหนดท่าทางที่จะอ่าน
 - ข. สมศักดิ์ทดลองออกเสียงก่อนที่จะอ่าน
 - ค. สมเดชศึกษาเจตนาของผู้แต่งเรื่องที่จะอ่าน
 - ง. สุดาทำความเข้าใจในเรื่องที่จะอ่านอย่างถี่ถ้วน
๒. ข้อใดไม่ใช่การอ่านเพื่อความรู้
 - ก. ไก่ต็อกอ่านฉลากยาแล้วปฏิบัติตาม
 - ข. ไก่แจ้อ่านตำราอาหารไทยไปทำขนมขาย
 - ค. ไก่โต้งอ่านนวนิยายเก็บข้อมูลแล้วไปเขียนนวนิยายส่งเข้าประกวด
 - ง. ไก่อุ้มมีความทุกข์จึงไปอ่านหนังสือเกี่ยวกับศาสนาเพื่อผ่อนคลายความทุกข์
๓. การทำเครื่องหมายในบทอ่าน ถ้าใช้เครื่องหมาย / หมายความว่าอย่างไร
 - ก. หยุดอ่าน
 - ข. หยุดหายใจ
 - ค. เว้นวรรคเล็กน้อยเพื่อหยุดหายใจ
 - ง. ให้สังเกตข้อความที่จะอ่านต่อไปข้างหน้า
๔. ถ้าต้องการให้ทอดหางเสียง ต้องใช้เครื่องหมายใดกำกับ
 - ก. //
 - ข.
 - ค. -----
 - ง. ****
๕. ทักษะในข้อใดมีความจำเป็นสำหรับนักเรียนในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม
 - ก. การฟัง
 - ข. การพูด
 - ค. การอ่าน
 - ง. การเขียน
๖. ข้อใดคือลักษณะของผู้ที่อ่านเป็น
 - ก. กล้ามสมอักษรแล้วอ่านเป็นคำได้
 - ข. เก่งอ่านหนังสือแล้วแปลความหมายได้
 - ค. ก้อยอ่านหนังสือแล้วมีความเข้าใจเรื่องที่อ่าน

ง. แก้วอ่านหนังสือแล้วประเมินค่าของเรื่องที่ได้

๗. ข้อใดไม่ใช่ความหมายของร้อยแก้ว

ก. ข้อความที่ไม่มีลักษณะบังคับสัมผัส

ข. ข้อความที่ใช้เขียนอยู่ในชีวิตประจำวัน

ค. ข้อความที่ไม่เน้นระบบคำและโครงสร้างประโยค

ง. ข้อความที่มีรูปแบบถูกต้องตรงตามไวยากรณ์ไทย

๘. ข้อใดสำคัญที่สุดในการอ่านออกเสียงร้อยแก้ว

ก. มีสมาธิในการอ่าน

ข. อ่านให้เป็นเสียงพูด

ค. อ่านให้เสียงดังพอสมควร

ง. อ่านให้ถูกต้องตามอักขรวิธี

๙. การใส่อารมณ์ในการอ่านเป็นผลดีอย่างไร

ก. เปลี่ยนอารมณ์ของผู้ฟัง

ข. ทำให้เรื่องที่น่าสนใจ

ค. ทำให้การอ่านนั้นชวนฟังยิ่งขึ้น

ง. ทำให้ผู้อ่านมีชีวิตชีวามากยิ่งขึ้น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ อ่านออกบอกรื่องราว

เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑

รายวิชา ภาษาไทย ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๒ ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์
ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

๑. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การอ่านออกเสียงบทร้อยกรองประเภทต่างๆ ต้องมีความรู้เกี่ยวกับหลักการอ่าน จึงจะอ่านได้ถูกต้องเหมาะสมกับ
เรื่องที่อ่าน

๒. ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ ตัวชี้วัด

ม.๓/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

- อ่านออกเสียงบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน

๓. สาระการเรียนรู้

- การอ่านออกเสียง ประกอบด้วย

- บทร้อยกรอง เช่น กลอนบทละคร กลอนเสภา กาพย์ยานี ๑๑ กาพย์ฉก ๑๖ และโคลงสี่สุภาพ

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๔.๑ ความสามารถในการสื่อสาร

๔.๒ ความสามารถในการคิด

๑) ทักษะการสังเกต

๒) ทักษะการประเมิน

๔.๓ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. ใฝ่เรียนรู้

๒. มุ่งมั่นในการทำงาน

๓. รักความเป็นไทย

๖. ภาระงาน/ชิ้นงาน

ทดสอบการอ่านออกเสียงร้อยกรอง

๗. การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ทดสอบการอ่านออกเสียงร้อยกรอง	แบบทดสอบการอ่านออกเสียงร้อยกรอง	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตการใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน และรักความเป็นไทย	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. กิจกรรมการเรียนรู้

วิธีสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : ๕E)

ขั้นที่ ๑ กระตุ้นความสนใจ (Engage)

- ครูเปิดซีดีการอ่านทำนองเสนาะให้นักเรียนฟัง จากนั้นร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการอ่าน
 - นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

นักเรียนคิดว่า การอ่านบทร้อยกรองได้ถูกต้องและมีความไพเราะเป็นพรสวรรค์เฉพาะตัวของผู้อ่านหรือไม่

ขั้นที่ ๒ สำรวจค้นหา (Explore)

- นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง จากหนังสือเรียน
- ครูกำหนดหัวเรื่องที่จะให้นักเรียนศึกษาเป็นหัวข้อย่อย ๕ หัวข้อ จากนั้นครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม

กลุ่มละ ๕ คน คละกันตามความสามารถ เรียกว่า กลุ่มบ้าน แล้วให้สมาชิกแต่ละคนเลือกหมายเลขประจำตัวตามความสมัครใจ ตั้งแต่หมายเลข ๑-๕ และตั้งชื่อกลุ่มของตน ดังนี้

- กลอนบทละคร
- กลอนเสภา
- กาพย์ยานี ๑๑
- กาพย์ฉบัง ๑๖
- โคลงสี่สุภาพ

๔. นักเรียนที่มีหมายเลขเดียวกันจากกลุ่มบ้านมานั่งรวมกัน เรียกว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ แล้วให้แต่ละกลุ่มฝึกอ่านบทร้อยกรองตามที่ครูกำหนด โดยให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มช่วยเหลือกันจนทุกคนสามารถอ่านได้ถูกต้อง

ขั้นที่ ๓ อธิบายความรู้ (Explain)

๕. สมาชิกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญกลับไปยังกลุ่มเดิมของตนที่เรียกว่า กลุ่มบ้าน และผลัดกันอธิบายและฝึกอ่านเพื่อถ่ายทอดความรู้ที่ตนได้ไปศึกษามา

- นักเรียนร่วมกันสรุปวิธีการอ่านออกเสียงบทร้อยกรองที่ถูกต้องและไพเราะของบทร้อยกรองแต่ละประเภท

ขั้นที่ ๔ ขยายความเข้าใจ (Expand)

- สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันฝึกอ่านออกเสียงบทร้อยกรองแต่ละประเภทตามวิธีการอ่านที่ถูกต้อง

๘. นักเรียนแต่ละกลุ่มผลัดกันอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง โดยให้สมาชิกกลุ่มพิจารณาความถูกต้องและความไพเราะของการอ่าน ถ้ามีข้อบกพร่องให้ปรับปรุงแก้ไขการอ่านให้ดียิ่งขึ้น

ขั้นที่ ๕ ตรวจสอบผล (Evaluate)

๘. นักเรียนทดสอบการอ่านออกเสียงบทร้อยกรองกับครู เป็นรายบุคคล จากนั้นครูประเมินผลการอ่านว่าถูกต้อง ไพเพราะหรือไม่ ต้องปรับปรุงแก้ไขอย่างไร แล้วให้นักเรียนนำผลการประเมินไปพัฒนาการอ่าน

นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

- นักเรียนคิดว่า บทร้อยกรองประเภทใดอ่านยากที่สุด เพราะเหตุใด แล้วในการฝึกอ่าน นักเรียนควรทำอย่างไร

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๙.๑ สื่อการเรียนรู้

- ๑) หนังสือเรียน ภาษาไทย : หลักภาษาและการใช้ภาษา ม.๓
- ๒) ซีดีการอ่านทำนองเสนาะ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ อ่านออกบอกเรื่องราว

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ(สารคดี)

รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑

รายวิชา ภาษาไทย ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๓ ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์
ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

๑. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การศึกษาสารคดีซึ่งเป็นงานเขียนที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับข้อเท็จจริง ให้สาระ ความรู้ ความคิด และความเพลิดเพลิน
ผู้อ่านต้องระบุดูใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน

๒. ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ ตัวชี้วัด

ม.๓/๓ ระบุดูใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

- อ่านจับใจความสำคัญจากสารคดีเรื่องที่อ่านได้

๓. สาระการเรียนรู้

- การอ่านออกเสียง ประกอบด้วย

- บทร้อยกรอง เช่น กลอนบทละคร กลอนเสภา กาพย์ยานี ๑๑ กาพย์ฉบัง ๑๖ และโคลงสี่สุภาพ

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๔.๑ ความสามารถในการสื่อสาร

๔.๒ ความสามารถในการคิด

- ๑) ทักษะการตีความ
- ๒) ทักษะการสรุปลงความคิดเห็น

๔.๓ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. ใฝ่เรียนรู้
๒. มุ่งมั่นในการทำงาน
๓. รักความเป็นไทย

๖. ภาระงาน/ชิ้นงาน

ใบงาน เรื่อง การอ่านจับใจความสารคดี

๗. การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน	แบบทดสอบก่อนเรียน	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
ตรวจใบงาน	ใบงาน เรื่อง การอ่านจับใจความสารคดี	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตการใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน และรักความเป็นไทย	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. กิจกรรมการเรียนรู้

วิธีสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : ๕E)

ขั้นที่ ๑ กระตุ้นความสนใจ (Engage)

๑. ครูอ่านสารคดีสั้นๆ เรื่องที่พิจารณาแล้วเห็นว่าน่าสนใจให้นักเรียนฟัง จากนั้นยกตัวอย่างชื่อนักเขียนสารคดีที่มีชื่อเสียงของไทย และหนังสือสารคดีที่ดี

๒. ครูสนทนากับนักเรียนเรื่องงานเขียนประเภทสารคดี พร้อมยกตัวอย่างชื่อนักเขียนสารคดีที่มีชื่อเสียงของไทย เช่น อรสม สุทธิสาคร ชีรภาพ โลหิตกุล ฯลฯ และยกตัวอย่างหนังสือสารคดีที่ดี

นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

นักเรียนเคยอ่านหนังสือประเภทสารคดีเรื่องอะไรบ้าง และสารคดีเรื่องดังกล่าวให้ความรู้ กับนักเรียนอย่างไร

ขั้นที่ ๒ สำรวจค้นหา (Explore)

๓. นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง การอ่านจับใจความ จากหนังสือเรียน และใบความรู้ เรื่อง สารคดี

นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

การอ่านจับใจความ มีประโยชน์อย่างไร

(ช่วยให้ผู้อ่านจำแนกข้อเท็จจริงของเรื่องทีอ่านออกจากส่วนประกอบอื่นๆ ของเรื่องได้)

ขั้นที่ ๓ อธิบายความรู้ (Explain)

๔. นักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปหลักการอ่านจับใจความ แล้วทำใบงาน เรื่อง หลักการอ่านจับใจความ เสร็จแล้ว นำส่งครูตรวจ

ขั้นที่ ๔ ขยายความเข้าใจ (Expand)

๕. นักเรียนเลือกอ่านสารคดีที่ครูนำมาเป็นตัวอย่าง ๑ เรื่อง แล้วนำความรู้จากการอ่านสารคดีที่เลือกมาทำใบงานเรื่อง การอ่านจับใจความสารคดี

ขั้นที่ ๕ ตรวจสอบผล (Evaluate)

๖. ครูตรวจสอบการทำใบงานเพื่อพิจารณาความถูกต้องของการจับใจความสารคดี

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๙.๑ สื่อการเรียนรู้

- ๑) หนังสือเรียน ภาษาไทย : หลักภาษาและการใช้ภาษา ม.๓
- ๒) ใบความรู้ เรื่อง สารคดี
- ๓) ใบงานเรื่อง หลักการอ่านจับใจความสารคดี

เรื่อง สารคดี

ความหมายและจุดมุ่งหมายของการเขียนสารคดี

สารคดี หมายถึง งานเขียนที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับข้อเท็จจริง เสนอเรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลที่มีตัวตนจริง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง มีเจตนาเบื้องต้นในการให้สาระ ความรู้ ความคิด ทั้งนี้ ต้องมีกลวิธีการเขียนให้เกิดความเพลิดเพลินด้วย สารคดีโดยทั่วไปมีจุดมุ่งหมาย ดังนี้

๑. **เพื่อให้ความรู้** อาจจะเป็นความรู้เฉพาะสาขาวิชา เช่น วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ หรือภาษาศาสตร์ ตัวอย่างเช่น ความรู้เกี่ยวกับการเจียระไนพลอย ความรู้เกี่ยวกับปรากฏการณ์ธรรมชาติ เป็นต้น

๒. **เพื่อให้อ่านข้อเท็จจริง** ซึ่งอาจได้มาจากประสบการณ์ที่ผู้เขียนค้นคว้า รวบรวมมา ประสบด้วยตนเอง หรือได้รับการบอกเล่าโดยมีหลักฐานที่น่าเชื่อถือ ซึ่งผู้เขียนจะนำมาเรียบเรียง หรือเล่าในรูปสารคดี เช่น สารคดี ท่องเที่ยว สารคดีเกี่ยวกับสัตว์ป่า สารคดีเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เป็นต้น

๓. **เพื่อแสดงความคิดเห็น หรือแนวคิด** เป็นการให้แนวคิดที่เป็นประโยชน์ เพื่อส่งเสริมให้ผู้อ่านมีความคิดที่กว้างขวางยิ่งขึ้น เช่น สารคดีเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน สารคดีเกี่ยวกับการแก้ปัญหาของสังคม สารคดีที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาของชาติ

๔. **เพื่อให้ความเพลิดเพลิน** เพื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้มากที่สุด สารคดีบางเรื่องจึงเขียนให้เป็นสารคดีที่ไม่มีสาระวิชาการมากเกินไป ทั้งนี้เพื่อมุ่งสนองความต้องการของผู้อ่าน ให้ผู้อ่านเกิดความเพลิดเพลินสนุกสนานไปกับเรื่อง ขณะเดียวกันก็ได้สาระความรู้ ข้อเท็จจริง และความคิดเห็นด้วย เช่น สารคดีเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ผู้เขียนจะนำชมสถานที่แปลกๆ ใหม่ๆ สวยๆ งามๆ โดยมีการพรรณนาความงามของธรรมชาติด้วยถ้อยคำที่สละสลวย

ลักษณะของสารคดี

๑. เนื้อเรื่องมีสารประโยชน์ เป็นงานเขียนที่มุ่งให้ผู้อ่านเกิดความรู้ ความคิด
๒. เนื้อเรื่องไม่จำกัดว่าจะเป็นเรื่องใด ถ้าเห็นว่าเนื้อหานั้นมีสาระบันเทิงก็สามารถนำมาเขียนได้
๓. การใช้สำนวนภาษาสร้างความเพลิดเพลินแก่ผู้อ่าน และผ่อนคลายความตึงเครียดในชีวิตประจำวัน
๔. สารคดีเป็นเรื่องราวที่ไม่ค่อยล้าสมัย ไม่มีการจำกัดกาลเวลาเหมือนข่าว

ประเภทของสารคดี

สารคดีแบ่งออกเป็น ๓ ประเภทใหญ่ๆ ได้แก่

๑. **สารคดีวิชาการ** เป็นเรื่องที่ทำให้ความรู้วิชาการแขนงต่างๆ เช่น วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ภาษาศาสตร์ สังคมศาสตร์ เกษตรศาสตร์ ศาสนศาสตร์ เป็นต้น

๒. **สารคดีทั่วไป** เป็นเรื่องที่ทำให้ความรู้และความรอบรู้ต่างๆ ไป เช่น การท่องเที่ยว การเล่นเกม งานอดิเรก สงคราม อุบัติเหตุ ประเพณีวัฒนธรรมต่างๆ การทำขนม ตัดเย็บเสื้อผ้า การออกกำลังกาย เป็นต้น

๓. **สารคดีชีวประวัติ** เป็นการเขียนเกี่ยวกับบุคคลที่มีชื่อเสียงหรือบุคคลที่มีความสามารถเป็นพิเศษ ผู้เขียนจะต้องมีข้อมูลอย่างถูกต้อง ให้ความเป็นธรรม ปราศจากอคติลำเอียง เขียนโดยการไปสัมภาษณ์เจ้าของประวัติหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้นั้น แล้วนำเอาสิ่งที่เป็นสาระมาเขียนไว้ เพื่อให้เกิดความรู้ความบันเทิงแก่ผู้อ่าน

ตอนที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนจับใจความสำคัญข้อความที่กำหนดให้

ข้อความที่ ๑

“ในสังคมไทยปัจจุบันเต็มไปด้วยความเชื่อมากกว่าความคิด พฤติกรรมของผู้คนในสังคมแสดงให้เห็นชัดเจนว่า ชีวิตอยู่ด้วยความเชื่อมากกว่าอยู่ด้วยความคิด ดังนั้นถ้อยคำที่กระจกหลังของรถที่ปรากฏตามท้องถนน จึงมีแต่คำว่า รถคันนี้สี...ตรงข้ามกับรถที่เป็นสีจริง เช่น รถสีแดงก็เขียนว่ารถคันนี้สีเขียว หรือในจอโทรทัศน์ก็มีแต่ความเชื่อมากกว่าความคิด แม้หลายรายการจะขึ้นตัวอักษรว่าโปรดใช้วิจารณญาณในการชมด้วยก็ตาม จะมีสักกี่คนจะอ่านหรือฟังถ้อยคำเหล่านั้น หรือแม้แต่ในชีวิตทั่วไปในทันทีที่เกิดเรื่องประหลาดขึ้นไม่ว่าจะเป็นธรรมชาติที่ผิดเพี้ยนหรืออย่างใดก็ตาม สิ่งแรกที่คนในสังคมจะทำคือ บูชากราบไหว้และขอหาสิ่งที่เกิดขึ้นเหล่านี้เป็นเรื่องธรรมดาไปเสียแล้วและเป็นที่ยึดสำหรับบางกลุ่ม คนในสายการเมืองและสายบันเทิงที่เป็นสายคุมความคิดและความรู้สึกของคนทั้งประเทศก็ใช้ความเชื่อนำเช่นกันจนดิฉันคิดว่า เราอาจเปลี่ยนแปลงสังคมแห่งความเชื่อนี้กลับมาเป็นสังคมแห่งการคิดได้ยากยิ่งแล้ว จึงอยากให้เราช่วยกันทำสังคมแห่งความเชื่อนี้เป็นสังคมแห่งความเชื่อที่เป็นบวก แต่พอดีและพอควร

.....
.....
.....
.....
.....

ข้อความที่ ๒

“ผมผ่านการใช้ชีวิตมามากแล้ว ทั้งชีวิตเพื่อการทำงาน ชีวิตเพื่อสังคม ชีวิตเพื่อครอบครัว ญาติมิตร และชีวิตเพื่อตนเอง รู้สึกรู้ว่าได้ผ่านการใช้ชีวิตมามากพอแล้ว ที่ยังมีชีวิตและทำกิจกรรมต่างๆ ได้อยู่บ้าง ถือเป็นโชคดีและเป็นของแถม จึงใช้ชีวิตและทำกิจกรรมเท่าที่ทำได้ไปเรื่อยๆ อย่างสบายใจ แม้จะมีภาวะเจ็บป่วยอยู่แต่ก็ไม่รุนแรงมาก ยังคงช่วยตัวเองได้ ไปไหนมาไหนได้ แม้ในอัตราที่ค่อนข้างช้าและเจ็บปวดเพราะมีแรงน้อย”

.....
.....
.....
.....
.....

ใบงาน

เรื่อง หลักการอ่านจับใจความ

ตอนที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. การอ่านจับใจความโดยรวมหมายความว่าอย่างไร มีวิธีการอย่างไร

..... การจับใจความโดยรวม หมายถึง การสังเกตส่วนประกอบต่างๆ ของหนังสือหรือบทความอย่างรวดเร็ว
..... เพื่อสามารถกำหนด และทำความเข้าใจโครงเรื่องหรือเนื้อหาทั้งหมดของหนังสือได้ มีวิธีการ ดังนี้

..... ๑) สังเกตส่วนประกอบของเรื่อง เช่น ชื่อเรื่อง คำนำ สารบัญ วัตถุประสงค์ของผู้เขียน เพื่อให้เห็นแนวทาง
..... และจุดประสงค์ของผู้เขียน

..... ๒) สังเกตหัวข้อใหญ่และหัวข้อรองที่เป็นใจความสำคัญที่ผู้เขียนต้องการสื่อมายังผู้อ่าน สังเกตข้อความที่เป็น
..... ตัวหนา ตัวเอน ข้อความที่ขีดเส้นใต้หรือที่อยู่ในเครื่องหมายอัญประกาศ รวมทั้งตารางและแผนภูมิ จากนั้นจึง
..... เรียงลำดับความคิด รวมถึงพิจารณาเรื่องราวที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ

๒. การอ่านจับใจความสำคัญ มีแนวทางในการอ่านอย่างไร

..... แนวทางในการอ่านจับใจความสำคัญ มีดังนี้

..... ๑) พิจารณาจากชื่อเรื่องแล้วอ่านตั้งแต่ย่อหน้าแรกถึงย่อหน้าสุดท้าย จะช่วยให้ทราบว่าเป็นเรื่องที่ย่อหน้านั้นนำเสนอ
..... เรื่องอะไรอย่างกว้างๆ

..... ๒) พิจารณาหาใจความสำคัญไปทีละย่อหน้า ส่วนใหญ่ใจความสำคัญจะปรากฏอยู่ในตำแหน่งต้น ตำแหน่ง
..... กลางหรือตำแหน่งท้ายของย่อหน้า

..... ๓) พิจารณาตัดรายละเอียดปลีกย่อย เช่น คำอธิบาย ตัวอย่าง การให้เหตุผล เพราะสิ่งเหล่านี้เป็นเครื่อง
..... สนับสนุนแนวคิดหลักของเรื่อง

..... ๔) เมื่ออ่านจนครบตอบคำถามให้ได้ว่าเป็นเรื่องของใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ด้วยวิธีใด จากนั้น
..... จึงบันทึกความสำคัญเอาไว้

ตอนที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนจับใจความสำคัญข้อความที่กำหนดให้

ข้อความที่ ๑

“ในสังคมไทยปัจจุบันเต็มไปด้วยความเชื่อมากกว่าความคิด พฤติกรรมของผู้คนในสังคมแสดงให้เห็นชัดเจนว่า ชีวิตอยู่ด้วยความเชื่อมากกว่าอยู่ด้วยความคิด ดังนั้นถ้อยคำที่กระจกหลังของรถที่ปรากฏตามท้องถนน จึงมีแต่คำว่า รถคันนี้สี...ตรงข้ามกับรถที่เป็นสีจริง เช่น รถสีแดงก็เขียนว่ารถคันนี้สีเขียว หรือในจอโทรทัศน์ก็มีแต่ความเชื่อมากกว่าความคิด แม้หลายรายการจะขึ้นตัวอักษรว่าโปรดใช้วิจารณญาณในการชมด้วยก็ตาม จะมีสักกี่คนจะอ่านหรือฟังถ้อยคำเหล่านั้น หรือแม้แต่ในชีวิตทั่วไปในทันทีที่เกิดเรื่องประหลาดขึ้นไม่ว่าจะเป็นธรรมชาติที่ผิดเพี้ยนหรืออย่างใดก็ตาม สิ่งแรกที่คนในสังคมจะทำคือ บูชากราบไหว้และขอหวย สิ่งที่เกิดขึ้นเหล่านี้เป็นเรื่องธรรมดาไปเสียแล้วและเป็นที่ยอมรับสำหรับบางกลุ่ม คนในสายการเมืองและสายบันเทิงที่เป็นสายคุมความคิดและความรู้สึกของคนทั้งประเทศก็ใช้ความเชื่อนำเช่นกันจนดิฉันคิดว่า เราอาจเปลี่ยนแปลงสังคมแห่งความเชื่อนี้กลับมาเป็นสังคมแห่งการคิดได้ยากยิ่งแล้ว จึงอยากให้เราช่วยกันทำสังคมแห่งความเชื่อนี้เป็นสังคมแห่งความเชื่อที่เป็นบวก แต่พอดีและพอควร

ใจความสำคัญของข้อความ มีดังนี้

ในสังคมไทยปัจจุบันเต็มไปด้วยความเชื่อมากกว่าความคิด

.....
.....
.....
.....

ข้อความที่ ๒

“ผมผ่านการใช้ชีวิตมามากแล้ว ทั้งชีวิตเพื่อการทำงาน ชีวิตเพื่อสังคม ชีวิตเพื่อครอบครัว ญาติมิตร และชีวิตเพื่อตนเอง รู้สึกรู้ว่าได้ผ่านการใช้ชีวิตมามากพอแล้ว ที่ยังมีชีวิตและทำกิจกรรมต่างๆ ได้อยู่บ้าง ถือเป็นโชคดีและเป็นของแถม จึงใช้ชีวิตและทำกิจกรรมเท่าที่ทำได้ไปเรื่อยๆ อย่างสบายใจ แม้จะมีภาวะเจ็บป่วยอยู่แต่ก็ไม่รุนแรงมาก ยังคงช่วยตัวเองได้ ไปไหนมาไหนได้ แม้ในอัตราที่ค่อนข้างช้าและเจ็บปวดเพราะมีแรงน้อย”

ใจความสำคัญของข้อความ มีดังนี้

รู้สึกว่าได้ผ่านการใช้ชีวิตมามากพอแล้ว ที่ยังมีชีวิตและทำกิจกรรมต่างๆ ได้อยู่บ้าง ถือเป็นโชคดีและเป็นของแถม

.....
.....
.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ อ่านออกบอกเรื่องราว

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ(ข่าว)

รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑

รายวิชา ภาษาไทย ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๓ ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์
ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

๑. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การอ่านจับใจความจากข่าวและเหตุการณ์สำคัญ จะต้องระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจาก
เรื่องทีอ่านแล้วเขียนบันทึก

๒. ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ ตัวชี้วัด

ม.๓/๓ ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องทีอ่าน

ม.๓/๔ อ่านเรื่องต่างๆ แล้วเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึกย่อความ และรายงาน

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

๑) ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องทีอ่านได้

๒) อ่านเรื่องต่างๆ แล้วเขียนบันทึกได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- การอ่านจับใจความจากสื่อต่างๆ เช่น
 - ข่าวและเหตุการณ์สำคัญ

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๔.๑ ความสามารถในการสื่อสาร

๔.๒ ความสามารถในการคิด

๑) ทักษะการตีความ

๒) ทักษะการสรุปลงความคิดเห็น

๔.๓ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย

๒. ใฝ่เรียนรู้

๓. มุ่งมั่นในการทำงาน

๔. รักความเป็นไทย

๖. ภาระงาน / ชิ้นงาน

ใบงาน เรื่อง การอ่านจับใจความจากข่าว

๗. การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน	แบบทดสอบก่อนเรียน	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
ตรวจใบงาน	ใบงาน เรื่อง การอ่านจับใจความจากข่าว	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตการใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน และรักความเป็นไทย	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. กิจกรรมการเรียนรู้

๑. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการบริโภคข่าวในสังคมปัจจุบัน จากนั้นครูนำสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆ มาให้นักเรียนดูเพื่อร่วมกันแสดงความคิดเห็นถึงความสำคัญ และอิทธิพลของสื่อสิ่งพิมพ์ที่น่าเสนอข่าว

นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

สื่อสิ่งพิมพ์ที่น่าเสนอข่าวมีอะไรบ้าง และนักเรียนชอบอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ใดมากที่สุด

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

Survey (S) นักเรียนเลือกอ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับภัยธรรมชาติ อย่างน้อยคนละ ๓ ฉบับ

Question (Q) ตั้งคำถามเกี่ยวกับข่าวที่อ่าน และพิจารณาใจความสำคัญที่ผู้เขียนกำลังพูดถึงอยู่นั้น คือ อะไรทำไมจึงสำคัญ สำคัญอย่างไร และเกี่ยวข้องกับอะไรหรือใครบ้าง ตอนไหน เมื่อไร และอย่างไร

Read (R) อ่านข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์ทั้ง ๓ ฉบับ อย่างละเอียด ในขณะเดียวกัน ก็ค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ได้ตั้งไว้ ในขั้นนี้จะเป็นการอ่านเพื่อจับใจความและจับประเด็นสำคัญ ขณะที่กำลังอ่านอยู่ถ้านึก คำถามได้อีก แล้วตั้งใจอ่านต่อไปจนกว่าจะได้รับคำตอบที่ต้องการ

Record (R) จดบันทึกข้อมูลต่างๆ ที่ได้อ่าน โดยจดบันทึกในส่วนที่สำคัญและสิ่งที่จำเป็น ใช้ข้อความอย่างรัดกุมหรือย่อๆ ตามความเข้าใจของนักเรียนลงในแบบบันทึกการอ่าน

Recite (R) เขียนบันทึกสรุปใจความสำคัญจากการอ่านข่าวภัยธรรมชาติและวิธีการแก้ปัญหาถ้ายังไม่แน่ใจตอนใดให้กลับไปอ่านซ้ำใหม่

Reflect (R) วิเคราะห์ วิจาร์ณ ข่าวภัยธรรมชาติและวิธีการแก้ปัญหา แล้วแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ผู้เรียนมีความคิดเห็นสอดคล้อง หรือไม่เห็นด้วย

นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด ข้อ ๑ - ๒

- นักเรียนคิดว่า ภัยธรรมชาติและวิธีการแก้ปัญหามาสามารถนำมาใช้ได้จริงหรือไม่เพราะเหตุใด

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

- การให้ความเชื่อถือต่อข่าวที่น่าเสนอทางหน้าหนังสือพิมพ์ นักเรียนมีหลักในการพิจารณาอย่างไร

๒. ครูตรวจประเมินผลการบันทึกข่าวภัยธรรมชาติ แล้วนำผลมาพัฒนานักเรียนและปรับปรุงซ่อมเสริมนักเรียนที่เรียนอ่อน

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๙.๑ สื่อการเรียนรู้

- ๑) หนังสือเรียน ภาษาไทย : หลักภาษาและการใช้ภาษา ม.๓
- ๒) สื่อสิ่งพิมพ์ที่นำเสนอข่าว
- ๓) ข่าวจากหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับภัยธรรมชาติ

๕. ข้อใดคือสารของข้อความต่อไปนี้

“ ช้างเคยร่วมรบเคียงข้างกษัตริย์เพื่อปกป้องผืนแผ่นดินไทย วันนี้ช้างใกล้สูญพันธุ์ เนื่องจากถูกใช้แรงงานอย่างหนัก การทารุณและการเลี้ยงดูอย่างผิดธรรมชาติ ทำให้ช้างไทยต้องเจ็บป่วย พิการและทยอยตายเฉลี่ยปีละ ๕๐ เชือก จากจำนวนช้างทั่วประเทศที่มีไม่ถึง ๕,๐๐๐ เชือก ช้างเป็นสัตว์ขนาดใหญ่ การรักษาพยาบาลซับซ้อน ยุ่งยาก มีข้อจำกัด เรื่องยาและอุปกรณ์ ปัญหาดังกล่าวจึงยิ่งทำให้ช้างมีจำนวนน้อยลง”

ก. ความสำคัญของช้างไทย

ข. สาเหตุที่ทำให้ช้างไทยลดจำนวนลง

ค. ปัญหาเรื่องการรักษาพยาบาลช้างไทย

ง. สถานภาพของช้างไทยในปัจจุบัน

๖. ข้อใดเป็นประเด็นสำคัญของข้อความต่อไปนี้

“ ดั่งกันกระดกเป็นแมลงที่มีสารพิษชื่อเพเดอรินอยู่ในตัว หากผิวหนังของเราสัมผัสสารพิษต้องรีบล้างด้วยน้ำเปล่าแล้วทาสเตียรอยด์เข้มข้นถึงปานกลาง มิฉะนั้นผิวจะสเปกใหม่ เกิดแผลพุพอง แต่สารพิษในตัวแมลงชนิดนี้ก็สามารถทำลายแมลงศัตรูพืชตามธรรมชาติได้ด้วย”

ก. ภัยร้ายจากแมลงมีพิษ

ข. สารพิษในดั่งกันกระดก

ค. วิธีแก้พิษของดั่งกันกระดก

ง. คุณและโทษของดั่งกันกระดก

๗. ข้อใดเป็นใจความสำคัญของข้อความต่อไปนี้

“อาหารญี่ปุ่นที่เด่นๆ คือ ปลาซึ่งมีโปรตีนที่ดีกว่าเนื้อสัตว์ชนิดอื่นเพราะมีโอเมก้า ๓ ซึ่งช่วยลดอัตราเสี่ยงต่อโรคหัวใจและโรคหลอดเลือด และยังมีวิตามิน เกือบหมื่นชนิดทั้งอาหารญี่ปุ่นมักใช้สาหร่าย เป็นส่วนประกอบหลักซึ่งมีทั้งโปรตีน ไอโอดีนและใยอาหารสูง จึงช่วยเรื่องการย่อยและระบบขับถ่าย”

ก. อาหารญี่ปุ่นมีคุณค่าทางโภชนาการสูง

ข. อาหารญี่ปุ่นให้โปรตีนสูงกว่าอาหารชาติอื่น

ค. อาหารญี่ปุ่นช่วยควบคุมน้ำหนักได้

ง. อาหารญี่ปุ่นช่วยให้ขับถ่ายดีขึ้น

๘. เมื่ออุตสาหกรรมขยายตัว โรงงานตามริมฝั่งแม่น้ำเพิ่มจำนวนขึ้น ทั้งหมดต่างแข่งกันทิ้งขยะที่เต็มไปด้วยโลหะหนัก สารพิษพวกแคดเมียม ตะกั่ว ฯลฯ ลงแม่น้ำ เมื่อมีโรงงานประชาชนก็มาสร้างบ้านเรือนอยู่ริมแม่น้ำ เป็นธรรมดาที่ทุกบ้านเรือนต่างถือเอาความสะดวกทิ้งขยะลงแม่น้ำ รวมถึงภาคการเกษตรในบริเวณใกล้เคียงที่พยายามเพิ่มผลผลิตโดยการใช้สารเคมีเพิ่มขึ้น

ข้อใดเป็นสาระสำคัญของข้อความข้างต้น

ก. สาเหตุที่ทำให้เกิดมลภาวะแก่งลำน้ำ

ข. การขยายตัวของอุตสาหกรรมสุริมฝั่งน้ำ

ค. ผลเสียของการทำเกษตรกรรมใกล้แม่น้ำ

ง. สารเคมีที่เป็นอันตรายต่อประชาชนริมแม่น้ำ

๘. ข้อความต่อไปนี้กล่าวถึงเรื่องใดเป็นสำคัญ

โรคความดันโลหิตสูงเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่ทำให้เกิดอันตรายถึงชีวิต นักวิจัยพบว่าการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การบริโภค โดยเฉพาะการลดปริมาณคาร์โบไฮเดรตลงแล้วทดแทนด้วยผลิตภัณฑ์จากถั่วเหลืองหรือนมไขมันต่ำ จะช่วยให้ความดันโลหิตลดลง

ก. ปัจจัยเสี่ยงของโรคความดันโลหิตสูง

ข. อาหารเสริมแก้โรคความดันโลหิตสูง

ค. การป้องกันโรคความดันโลหิตสูง

ง. สาเหตุของโรคความดันโลหิตสูง

๙. ใจความสำคัญของข้อความต่อไปนี้ตรงกับข้อใด

จงระวังความคิดเธอ เพราะความคิดจะกลายเป็นความประพฤติ จงระวังความประพฤติ เพราะความประพฤติ จะกลายเป็นความเคยชิน จงระวังความเคยชิน เพราะความเคยชินจะกลายเป็นอุปนิสัย จงระวังอุปนิสัยเพราะ อุปนิสัยจะกำหนดชะตากรรมของเธอชั่วชีวิต

ก. อุปนิสัยของมนุษย์สำคัญที่สุด

ข. ความคิดของมนุษย์สำคัญที่สุด

ค. ชะตากรรมของมนุษย์สำคัญที่สุด

ง. ความเคยชินของมนุษย์สำคัญที่สุด

๑๐. “ความสนุกเกิดจากใจและกายที่สอดคล้องกันเป็นอันหนึ่งอันเดียว ใจอยากสนุก ร่างกายไม่เป็นใจก็นึกสนุก ไม่ได้ในทางกลับกัน ร่างกายพร้อมที่จะสนุก ใจไม่เป็นไปด้วย ก็หมดโอกาสสนุก”

จากข้อความข้างต้นข้อใดสรุปความได้ถูกต้อง

ก. หัวใจมีส่วนสำคัญที่ทำให้ร่างกายรู้สึกสนุก

ข. คนที่ร่างกายไม่แข็งแรงต้องหมั่นดูแลหัวใจ

ค. ถ้าร่างกายสนุกจะทำให้ในรู้สึกสนุกไปด้วย

ง. ความสนุกเกิดจากความสัมพันธ์ของกายและใจ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ อ่านออกบอกเรื่องราว

เรื่อง การอ่านวิเคราะห์ความหมายของคำ

รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑

รายวิชา ภาษาไทย ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๓ ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์
ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

๑. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การอ่านจับใจความจากสื่อต่างๆ ผู้อ่านต้องระบุนความแตกต่างของคำที่มีความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย

๒. ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ ตัวชี้วัด

ม.๓/๒ ระบุนความแตกต่างของคำที่มีความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

- ระบุนความแตกต่างของคำที่มีความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัยได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- การอ่านวิเคราะห์ความหมายของคำจากสื่อต่างๆ

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๔.๑ ความสามารถในการสื่อสาร

๔.๒ ความสามารถในการคิด

- ๑) ทักษะการแปลความ
- ๒) ทักษะการตีความ
- ๓) ทักษะการสรุปลงความคิดเห็น

๔.๓ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย
๒. ใฝ่เรียนรู้
๓. มุ่งมั่นในการทำงาน
๔. รักความเป็นไทย

๖. ภาระงาน / ชิ้นงาน

ใบงานที่เรื่อง ความหมายของคำ

๗. การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน	แบบทดสอบก่อนเรียน	(ประเมินตามสภาพจริง)
ตรวจใบงาน	ใบงานเรื่อง ความหมายของคำ	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงานและรักความเป็นไทย	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. กิจกรรมการเรียนรู้

วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่คิดสี่สหาย

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- ครูสนทนากับนักเรียนเรื่อง ความหมายของคำ แล้วให้นักเรียนยกตัวอย่างคำ พร้อมบอกความหมาย
- ครูเขียนตัวอย่างคำที่มีความหมายโดยนัย บนกระดาน แล้วให้นักเรียนช่วยกันบอกความหมายตามความเข้าใจของนักเรียน จากนั้นครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่า คำที่ยกตัวอย่างมานี้เป็นคำที่มีความหมายโดยนัย คือความหมายไม่ตรงตามพจนานุกรม

นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

- การพูดประชดประชัน กระแนะกระเหนผู้ฟังเป็นเหตุให้เกิดคำที่มีความหมายโดยนัยหรือไม่ อย่างไร

ขั้นสอน

- ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๔ คน คละกันตามความสามารถ แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาความรู้เรื่อง การอ่านวิเคราะห์ความหมายของคำ จากหนังสือเรียน

๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันทำใบงานเรื่อง ความหมายของคำ โดยให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มหาคำตอบในใบงานด้วยตนเองจนครบทุกข้อ จากนั้นจับคู่กับเพื่อนในกลุ่มผลัดกันอธิบายคำตอบของตนเองให้เพื่อนฟัง (นักเรียนอีกคู่หนึ่งก็ปฏิบัติกิจกรรมเช่นเดียวกัน)

- สมาชิกรวมกลุ่ม ๔ คน ตามเดิม จากนั้นผลัดกันอธิบายคำตอบของตนเองให้เพื่อนอีกคู่หนึ่งฟัง และสรุปคำตอบที่เป็นมติของกลุ่ม แล้วบันทึกคำตอบลงในใบงานที่ ๓.๑ เสร็จแล้วนำเสนอส่งครูตรวจ

นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

- นักเรียนคิดว่า หากใช้คำที่มีความหมายโดยนัยในการสื่อสารกับผู้ที่ไม่รู้ความหมายที่เราส่งสารไปนั้น จะเกิดผลอย่างไร

ขั้นสรุป

- นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความแตกต่างของคำที่มีความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย พร้อมทั้งบอกแนวทางในการนำไปใช้ให้ถูกต้องและเหมาะสม

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๙.๑ สื่อการเรียนรู้

- ๑) หนังสือเรียน ภาษาไทย : หลักภาษาและการใช้ภาษา ม.๓
- ๒) ใบงานเรื่อง ความหมายของคำ

ใบงานที่ ๑

เรื่อง ความหมายของคำ

ตอนที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามที่กำหนดให้ถูกต้อง

๑. คำที่มีความหมายโดยตรง มีลักษณะอย่างไร

๒. คำที่มีความหมายโดยนัย มีลักษณะอย่างไร

๓. การพิจารณาความหมายของคำ มีหลักในการพิจารณาอย่างไร

ป๊อจ ขอเขียนเรื่องสี่ขา

คราวนี้ขอเขียนถึงเจ้าสี่ขาสัตว์สัญลักษณ์ของป๊อจกันบ้าง สุนัข ตามศัพท์แปลว่า ผู้มีเล็บงาม เป็นคำสุภาพของหมา แต่สำนวนไทยส่วนใหญ่ใช้คำว่า “หมา” เมื่อกล่าวถึงสัตว์เลี้ยงชนิดนี้ ถ้าใครรู้สึกว่หมาไม่สุภาพ แล้วเปลี่ยนมาใช้คำว่า สุนัข แทนจะฟังชัดหู จะมีก็เพียงสำนวนหมาจวนตรอกเท่านั้นที่บางครั้งใช้ว่าสุนัขจวนตรอก ซึ่งหมายถึง คนที่จำต้องฮึดสู้อย่างไม่คิดชีวิตเพื่อเอาตัวรอดเพราะไม่มีทางเลือกอื่น เมื่อจวนตัวหมดทางก็ต้องหันมาต่อสู้กันจนสุดฤทธิ์

สำนวนนี้มาจากพฤติกรรมของสุนัขเมื่อถูกไล่ต้อนอยู่ในตรอกที่ตันไม่มีทางหนีต่อไปก็มักจะหันมาฮึดสู้ การที่สำนวนนี้ใช้คำว่า สุนัข โดยไม่ชัดหู คงเป็นเพราะมีการใช้คู่กับสำนวน เสือสิ้นตัวก หมายถึง เสือที่เล็บหักหาย เมื่ออาวุธสำคัญสำหรับใช้ตะปบคู่ต่อสู้หายไปก็ตกอยู่ในภาวะฮึดสู้เหมือนกัน จึงเกิดสำนวนเสือสิ้นตัวก สุนัขจวนตรอก เพราะคำว่า เสือ กับ สุนัข ขึ้นต้นด้วยพยัญชนะ ส เหมือนกัน และคำว่า ตัวก ก็มีเสียงสัมผัสกับคำว่า นัข เมื่อใช้ด้วยกันจึงมีเสียงคล้องจอง ฟังไพเราะ เมื่อแยกกล่าวเฉพาะสำนวนที่เกี่ยวข้องกับสุนัขจึงพบว่ามีการใช้ทั้งสำนวน หมาจวนตรอก และ สุนัขจวนตรอก

สุนัขเป็นสัตว์เลี้ยงในบ้านที่ใกล้ชิดคน บางคนรักและทะนุถนอมสุนัขมากถึงกับนำมาอดจวบอุ้มชูบางคนถึงกับให้ออนด้วย คนโบราณจะรักสุนัขมากขนาดนี้หรือไม่ก็ไม่อาจทราบได้ แต่ถ้าสังเกตจากสำนวนไทยจะเห็นว่า พฤติกรรมและเรื่องราวต่างๆ ของสุนัขที่นำมาเป็นสำนวนนั้น ไม่ค่อยจะบ่งบอกถึงความน่ารักน่าเอ็นดูของสุนัขสักเท่าไรเลย เช่น นิสัยของสุนัขที่ชอบเลีย ถ้าอุ้มหรือก้มหน้าลงไปใกล้สุนัข สุนัขก็จะเลียแสดงอาการรักใคร่ ประจบประแจง คนไทยในสมัยก่อนไม่ได้มองในทางน่าเอ็นดู แต่กล่าวเป็นสำนวนว่าเล่นกับหมา หมาเลียปาก บางครั้งก็ต่อด้วยสำนวนว่า เล่นกับสาก สากต้อยหัว โดยสังเกตจากสากขนาดใหญ่ที่ใช้ตำข้าวซึ่งมักจะวางทิ้งไว้เวลาไม่ใช้งาน ถ้าใครอยู่ไม่สุขไปจับเล่น สากอาจจะเลื่อนล้มมาทับเอาได้ สำนวนไทยที่มักจะใช้ต่อเนื่องกันว่า เล่นกับหมา หมาเลียปาก เล่นกับสาก สากต้อยหัว จึงหมายถึงความว่าลดตัวลงไปพูดจาเล่นหัวกับบุคคลชั้นต่ำกว่าหรือเด็กกว่า เป็นการวางตัวที่ไม่เหมาะสม ก็จะถูกตีเสมอหรือถูกลามปามได้ ปกติสุนัขที่ถูกปล่อยให้เดินพ่นปานกลางถนน เรียกว่า สุนัขจรจัด แต่ถ้าสุนัขที่มีเจ้าของเลี้ยงดูอย่างเป็นเรื่องเป็นราว จะมีปลอกคอคือ สายรัดรอบคอใช้สำหรับล่ามจูงให้จับง่ายและในขณะเดียวกันก็เป็นเครื่องหมายว่า สุนัขตัวนี้ไม่ใช่สุนัขกลางถนนหรือที่เรียกกันว่า หมากลางถนน แต่เป็นสุนัขที่มีเจ้าของ ดังนั้นสำนวน หมามีปลอกคอ จึงหมายถึงคนที่มีผู้ทรงอิทธิพลหรือผู้มีอำนาจคอยคุ้มครองคอยสนับสนุนช่วยเหลืออยู่

ธรรมชาติอย่างหนึ่งของสุนัข คือ เมื่อสุนัขตัวใดตัวหนึ่งเข้าจู่โจมคน สัตว์ชนิดอื่น หรือแม้แต่สุนัขด้วยกันแล้ว สุนัขตัวอื่นๆ จะกรูกันเข้ามารวมเห่าร่วมกัดด้วย สำนวนหมาหมู่ จึงหมายถึงกลุ่มคนที่กลุ่มรวมทำร้ายคนคนเดียวมักใช้ในกรณีของพวกนักเลงที่มีพรรคพวกมาก ร่วมกันรุมทำร้ายผู้มีกำลังน้อยกว่า พูดถึงหมาหมู่แล้วขอพูดถึงหมาที่ต้องอยู่โดดเดี่ยวบ้าง ไทยเรามีสำนวน หมาหัวเน่า หมายถึง ผู้ซึ่งเป็นที่รังเกียจของผู้อื่น เข้ากับใครไม่ได้ ไม่มีใครคบหาด้วย ส่วนหมาหางด้วนนั้นเป็นสำนวน หมายถึงผู้ที่ทำอะไรผิดพลาดจนได้รับความอับอาย แล้วพยายามชักชวนผู้อื่นให้เห็นว่าสิ่งที่ตนทำไปนั้นเป็นสิ่งที่สมควรทำตาม เพื่อจะได้มีพวกที่ทำผิดอย่างเดียวกัน

ใบงานที่ ๒

เรื่อง ความหมายโดยตรงและโดยนัย

วิชาภาษาไทย (ท๒๓๑๐๑)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนจับคู่คำศัพท์กับความหมายนัยตรงและโดยนัย โดยนำตัวอักษรมาเติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

คำศัพท์	โดยตรง	โดยนัย	ความหมายโดยตรง	ความหมายโดยนัย
๑. ดาว			ก. ที่สำหรับนั่ง มีขาและพนักพิง มักโยกย้ายไปมาได้	ก. ของเก่าที่มีค่า
๒. ลายคราม			ข. มือข้างขวา	ข. ยากมาก เข้มมาก แข็งมาก
๓. แก้ว			ค. สิ่งที่เห็นเป็นดวงมีแสงระยิบระยับในท้องฟ้าเวลามืด นอกจากดวงอาทิตย์และดวงจันทร์	ค. ความเด่น ความสวยงาม
๔. หิน			ง. ชื่อแก้วหรือหินที่แข็งที่สุด และมีลักษณะแวววาว	ง. มีลักษณะปราดเปรี้ยว ทนสมัยอิสระมั่นใจ
๕. บ้านเล็ก			จ. ใช้ทำ เครื่องประดับ	จ. ข้อราชการบงหลวงหรือคอร์ปชั่น
๖. เพชร			ฉ. เรียกเครื่องภาชนะเนื้อกระเบื้องที่เขียนลายเป็นสีคราม	ฉ. ภรรยาอายของพ่อ
๗. หมู			ช. ชื่อสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม เป็นสัตว์กบคู่ ตัวอ้วนหาอาหารด้วยการใช้จมูกดมมีทั้งที่เป็นสัตว์เลี้ยงและสัตว์ป่า	ช. ง่าย
๘. กิน			ค. ชื่อสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม เป็นสัตว์กบคู่ ตัวอ้วนหาอาหารด้วยการใช้จมูกดมมีทั้งที่เป็นสัตว์เลี้ยงและสัตว์ป่า	ค. สิ่งที่มีค่ามาก
๙. มือขวา			ด. เคี้ยวแล้วกลืนลงกระเพาะ	ด. ตำแหน่ง
๑๐. ลูบคม			ข. ของแข็งที่ประกอบด้วยแร่ชนิดเดียวหรือหลายชนิดรวมตัวกันอยู่ตามธรรมชาติ	ข. คนโง่คนเข่อ หรือคนตัวใหญ่แต่ไม่ฉลาด
๑๑. เปรี๊ยะ			ค. บ้านที่มีขนาดเล็ก	ค. เชื่องช้า หรือ โง่
๑๒. เลื่อจำศีล			ง. นางในเทพนิยายที่ถือว่าอยู่บนสวรรค์	ง. คนสงบเสงี่ยมแต่มีเล่ห์เหลี่ยมมาก
๑๓. หนอนหนังสือ			จ. ชื่อสัตว์ ไม่มีกระดูก สันหลังที่มีลำตัวยาวอ่อนนุ่มมักเกิดในของบูดเน่า	จ. เก็บไว้ เพื่อเกิดทุนบูชา
๑๔. นางฟ้า			ฉ. ชื่อสัตว์เลื้อยคลาน มีกระดองหุ้ม	ฉ. นักเรียนชายที่แต่งกายสีทึมก็สวมหมวกมีผ้าพันคอ
๑๕. เต่า			ช. ลูกของเสือ	ช. อาการที่แสดงกิริยาชุกชอนอยู่ไม่สุข
๑๖. ลิง			ค. เอาเพลงแล้วลอยไป	ค. หลงสวย, หลงงาม, หลงดี
๑๗. ควาย			ด. มีรสอย่างรสมะนาว เป็นต้น	ด. คนที่ชอบหมกมุ่นอยู่กับหนังสือ
๑๘. ลูกเสือ			ค. เอาขึ้นไปวางบนหิ้ง	ค. ปล่อยให้ตกอยู่ที่ลำบาก
๑๙. ลอยแพ			ค. สัตว์ ๔ เท้า คุร้าย ชอบกินเนื้อสัตว์เป็นอาหาร	ค. ลูกน้องคนสำคัญที่เจ้านายไว้วางใจให้ทำงานสำคัญแทน
๒๐. ขึ้นหิ้ง			ค. สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม ลักษณะคล้ายคนตีหน้าและตีนหลังใช้จับเกาะได้	ค. ทำให้ผู้อื่นรู้สึกว่าคุณดีศรีหรือเกียรติภูมิของผู้คนด้วยค่าลง
			ด. สัตว์เคี้ยวเอื้องชนิดหนึ่ง รูปร่างใหญ่ สีดำหรือเทา เขาโค้งยาว	
			ด. ใช้มือสัมผัสไปมิตส่วนที่มีคม	

ใบงาน เรื่อง ความหมายของคำ

ตอนที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามที่กำหนดให้ถูกต้อง

๑. คำที่มีความหมายโดยตรง มีลักษณะอย่างไร

..... คำที่มีความหมายตามตัวอักษร ซึ่งเป็นความหมายตามที่พจนานุกรมกำหนด เป็นความหมายหลักที่ใช้ในการสื่อสารทั่วไป

๒. คำที่มีความหมายโดยนัย มีลักษณะอย่างไร

..... คำที่มีความหมายไม่ตรงตามตัวอักษร แต่เป็นความหมายแฝงหรือความหมายโดยนัยอ่อนเพื่อเชื่อมโยงไปถึงอีกสิ่งหนึ่ง

๓. การพิจารณาความหมายของคำ มีหลักในการพิจารณาอย่างไร

..... หลักในการพิจารณาความหมายของคำ มีดังนี้

- ๑) พิจารณาความหมายตามที่พจนานุกรมกำหนด
- ๒) พิจารณาความหมายจากสำนวนโวหาร
- ๓) พิจารณาความหมายจากบริบท
- ๔) พิจารณาความหมายจากน้ำเสียงและสีหน้าประกอบ

ตอนที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนด แล้วรวบรวมคำที่มีความหมายโดยนัยว่า มีกี่คำ และมีที่มาอย่างไร

..... คำที่มีความหมายโดยนัย มี ๑๔ คำ ได้แก่ หมาจันตรอก สุนัขจันตรอก เสือลั่นตัวก เล่นกับหมาหมาเลียปาก

..... หมาบีบลอกคอ หมาหมู่ หมาหัวเน่า หมาทางด่วน หมาอุกน้ำร้อน หมาสองราง หมาในรางหญ้า หมาหวงราง

..... หมาหวงก้าง มีที่มาจากสุภาษิต สำนวน คำพังเพย

.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒
คำกล่าวนำมาเขียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ คำกล่าวนำมาเขียน

เรื่อง การคัดลายมือ

รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑

รายวิชา ภาษาไทย ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๒ ชั่วโมง

.....
มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ
เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

๑. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การคัดลายมือที่ถูกต้อง จะต้องคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัดตามรูปแบบการเขียนตัวอักษรไทย

๒. ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ ตัวชี้วัด

ม.๓/๑ คัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

- คัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัดตามรูปแบบการเขียนตัวอักษรไทยได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- การคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัดตามรูปแบบการเขียนตัวอักษรไทย

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๔.๑ ความสามารถในการสื่อสาร

๔.๒ ความสามารถในการคิด

๑) ทักษะการสังเกต

๒) ทักษะการประเมิน

๓) ทักษะการนำความรู้ไปใช้

๔.๓ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. ใฝ่เรียนรู้

๒. มุ่งมั่นในการทำงาน

๓. รักความเป็นไทย

๖. ชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

การคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัดบทยาน

๗. การวัดและการประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน - หลังเรียน	แบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน	(ประเมินตามสภาพจริง)
ตรวจใบงาน	ใบงาน เรื่อง การคัดลายมือ	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
ตรวจแบบบันทึกการอ่าน	แบบบันทึกการอ่าน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตการใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน และรักความเป็นไทย	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. กิจกรรมการเรียนรู้

วิธีสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : ๕E)

ขั้นที่ ๑ กระตุ้นความสนใจ (Engage)

๑. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับประโยชน์ของการคัดลายมือ จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันเสนอชื่อเพื่อนในชั้นเรียนที่มีลายมือสวยงาม เพื่อออกมาเล่าถึงวิธีการฝึกคัดลายมือให้เพื่อนฟัง

ขั้นที่ ๒ สำรวจค้นหา (Explore)

๒. นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง การคัดลายมือ จากหนังสือเรียน ตามประเด็นที่กำหนด

ขั้นที่ ๓ อธิบายความรู้ (Explain)

๓. นักเรียนร่วมกันอภิปรายแนวทางปฏิบัติในการคัดลายมือ และรูปแบบตัวอักษรในการคัดลายมือที่เหมาะสม

๔. นักเรียนทำใบงานเรื่อง ความรู้เกี่ยวกับการคัดลายมือ เสร็จแล้วนำเสนอครูตรวจ

ขั้นที่ ๔ ขยายความเข้าใจ (Expand)

๕. ครูแจกตัวอย่างข้อความให้นักเรียนฝึกคัดลายมือ ตามแนวทางปฏิบัติการคัดลายมือตามที่นักเรียนได้ศึกษา

ขั้นที่ ๕ ตรวจสอบผล (Evaluate)

๖. ครูประเมินผลการคัดลายมือของนักเรียน จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันคัดเลือกผลงานการคัดลายมือที่สวยงาม สะอาด เรียบร้อย เพื่อนำมาจัดป้ายนิเทศ ๕ ผลงาน

- ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละคนคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัดบทธาขยานในบทเรียนที่นักเรียนชอบ ๑ บท ตามรูปแบบการเขียนตัวอักษรไทย โดยให้ครอบคลุมประเด็นตามที่กำหนด

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๙.๑ สื่อการเรียนรู้

- ๑) หนังสือเรียน ภาษาไทย : หลักภาษาและการใช้ภาษา ม.๓
- ๒) ตัวอย่างข้อความ
- ๓) ใบงานเรื่อง ความรู้เกี่ยวกับการคัดลายมือ

การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

แบบประเมินผลงานการคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัดบทธาขยาน

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
๑. รูปแบบตัวอักษร	เขียนถูกต้องเป็นรูปแบบตัวอักษรเดียวกันทุกตัว	มีข้อบกพร่องในการเขียนไม่เป็นรูปแบบเดียวกัน ๑-๒ ตัวอักษร	มีข้อบกพร่องในการเขียนไม่เป็นรูปแบบเดียวกัน ๓-๔ ตัวอักษร	มีข้อบกพร่องในการเขียนไม่เป็นรูปแบบเดียวกัน ๕ ตัวอักษรขึ้นไป
๒. ขนาดตัวอักษร	ขนาดตัวอักษรแต่ละตัวเป็นมาตรฐานเดียวกัน มีระยะห่างเท่ากัน	ขนาดตัวอักษรแต่ละตัวเป็นมาตรฐานเดียวกัน มีระยะห่างเท่ากันเป็นส่วนใหญ่	ขนาดตัวอักษรแต่ละตัวเป็นมาตรฐานเดียวกัน มีระยะห่างเท่ากันเป็นบางส่วน	ขนาดตัวอักษรแต่ละตัวเป็นมาตรฐานเดียวกัน แต่มีระยะห่างไม่เท่ากัน
๓. ความถูกต้องของข้อความที่คัด	เขียนสะกดคำได้ถูกต้องตามอักขรวิธีและครบถ้วนไม่ตกหล่น	เขียนสะกดคำไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี ๑-๒ ที่ และเขียนครบถ้วน ไม่ตกหล่น	เขียนสะกดคำไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี ๓-๔ ที่ และเขียนครบถ้วน ไม่ตกหล่น	เขียนสะกดคำไม่ถูกต้องตามอักขรวิธีมากกว่า ๕ ที่ และเขียนครบถ้วน ไม่ตกหล่น
๔. ความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย	สะอาดและมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยไม่มีรอยขีดฆ่า ขูดลบ	สะอาดและมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยแต่มีรอยขีดฆ่า ขูดลบ ๑-๒ ที่	ไม่ค่อยสะอาด มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยเป็นบางส่วน และมีรอยขีดฆ่า ขูดลบ ๓-๔ ที่	ไม่ค่อยสะอาด มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยเป็นบางส่วน และมีรอยขีดฆ่า ขูดลบมากกว่า ๕ ที่ขึ้นไป

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	๑๔ - ๑๖	๑๑ - ๑๓	๘ - ๑๐	ต่ำกว่า ๘
ระดับคุณภาพ	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง

แบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน
เรื่อง การคัดลายมือ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของตัวอักษรบรรจง
 - ก. ตัวอักษรสัมผัสเส้นบรรทัดบนและล่าง
 - ข. ตัวอักษรเอียงไปทิศทางเดียวกัน
 - ค. มีขนาดเป็นมาตรฐานเดียวกัน
 - ง. หัวอักษรไม่บอด
๒. ช่องไฟ หมายความว่าอย่างไร
 - ก. การเว้นวรรคตัวอักษรแต่ละตัว
 - ข. ความสม่ำเสมอของตัวอักษร
 - ค. ความกว้างของตัวอักษร
 - ง. ระยะห่างของตัวอักษร
๓. ตัวอักษรประเภทใดที่ผ่านการวิจัยมาแล้วว่า คัดง่ายเหมาะสำหรับเป็นแบบคัดลายมือเด็ก
 - ก. แบบภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 - ข. แบบกระทรวงศึกษาธิการ
 - ค. แบบรัตนโกสินทร์
 - ง. แบบอาลักษณ์
๔. หากนักเรียนต้องการให้งานเขียนของตนเองเป็นที่สนใจของบุคคลอื่น นักเรียนจะต้องทำอย่างไร
 - ก. สำนวความคิดเห็นของผู้อ่านก่อนลงมือเขียน
 - ข. เขียนให้ถูกต้องตามรูปแบบของตัวอักษรไทย
 - ค. เขียนด้วยลายมือของตนเองอย่างสวยงาม
 - ง. เขียนด้วยลายมือของคนรุ่นใหม่
๕. นายเก่ง เขียนหนังสือไม่มีหัว ไม่มีหาง ผิดรูปแบบอักษรไทย การเขียนหนังสือของนายเก่ง จะเกิดผลเสียต่อตนเองอย่างไร
 - ก. เขียนไม่สวยงาม
 - ข. สื่อสารกับผู้อื่นไม่ได้
๖. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของการคัดลายมือ
 - ก. ใช้เป็นเครื่องมือในการประกอบอาชีพ
 - ข. ปลูกฝังความมีระเบียบวินัยให้ตนเอง
 - ค. เขียนหนังสือสวยงาม
 - ง. ทำงานเป็นระเบียบ
๗. ลายมือ มีความสำคัญอย่างไร
 - ก. เป็นเครื่องมือในการสร้างเอกลักษณ์ของชาติ
 - ข. เป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความรู้ความคิด
 - ค. เป็นเกียรติยศศักดิ์ศรีของลูกผู้ชาย
 - ง. แสดงความเป็นชาติ

๘. การเขียนตัวอักษรจะต้องเริ่มที่ส่วนใดก่อน

ก. เขียนตามความพอใจ

ค. ส่วนหางตัวอักษร

๙. อวัยวะในข้อใดไม่สัมพันธ์กับลายมือ

ก. แขน

ค. ตา

๑๐. ตัวอักษรเอกลักษณ์ มีลักษณะอย่างไร

ก. หัวบัว – ตัวมน

ค. หัวบัว – ตัวเหลี่ยม

ข. ส่วนที่เป็นเส้นตรง

ง. ส่วนหัวตัวอักษร

ข. นิ้ว

ง. มือ

ข. หัวกลม – ตัวมน

ง. หัวกลม – ตัวเหลี่ยม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ คำกล่าวนำมาเขียน

เรื่อง การเขียนย่อความ

รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑

รายวิชา ภาษาไทย ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๓ ชั่วโมง

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ
เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

๑. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การเขียนย่อความจากสื่อต่างๆ ต้องมีความรู้เกี่ยวกับหลักการเขียนและมีมารยาทในการเขียน

๒. ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ ตัวชี้วัด

ม.๓/๔ เขียนย่อความ

ม.๓/๑๐ มีมารยาทในการเขียน

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

๑) เขียนย่อความได้

๒) มีมารยาทในการเขียน

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ สาระการเรียนรู้แกนกลาง

๑) การเขียนย่อความจากสื่อต่างๆ เช่น นิทาน ประวัติ ตำนาน สารคดีทางวิชาการ พระราชดำรัส พระบรมราโชวาท จดหมายราชการ

๒) มารยาทในการเขียน

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๔.๑ ความสามารถในการสื่อสาร

๔.๒ ความสามารถในการคิด

๑) ทักษะการตั้งเกณฑ์

๒) ทักษะการเชื่อมโยง

๓) ทักษะการสรุปย่อ

๔) ทักษะการวิเคราะห์

๕) ทักษะการนำความรู้ไปใช้

๔.๓ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย

๒. ใฝ่เรียนรู้

๓. ซื่อสัตย์สุจริต

๔. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖. ภาระงาน/ชิ้นงาน

ใบงาน เรื่อง หลักการเขียนย่อความ

๗. การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจใบงาน เรื่อง หลักการเขียนย่อความ	ใบงาน เรื่อง หลักการเขียนย่อความ	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ ซื่อสัตย์สุจริต และมุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. กิจกรรมการเรียนรู้

วิธีสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : ๕E)

ขั้นที่ ๑ กระตุ้นความสนใจ (Engage)

๑. ครูสนทนากับนักเรียนเรื่อง การเขียนย่อความ แล้วให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทความราชบัณฑิตยสถานห่วงใยเด็กไทย ย่อความไม่เป็น

นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

นักเรียนคิดว่า การย่อความไม่เป็นน่าจะมีสาเหตุมาจากอะไร

ขั้นที่ ๒ สำรวจค้นหา (Explore)

๒. นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง การเขียนย่อความ จากหนังสือเรียน

นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

การเขียนย่อความมีความสำคัญอย่างไร

ขั้นที่ ๓ อธิบายความรู้ (Explain)

๓. นักเรียนร่วมกันอภิปรายความรู้เรื่อง การเขียนย่อความ ที่ได้จากการค้นคว้า แล้วให้นักเรียนทำใบงาน

เรื่อง หลักการเขียนย่อความ เมื่อทำใบงานเสร็จแล้วให้นำส่งครูตรวจ

ขั้นที่ ๔ ขยายความเข้าใจ (Expand)

๔. นักเรียนทำใบงาน เรื่อง การเขียนย่อความสื่อประเภทต่างๆ เมื่อทำใบงานเสร็จแล้วให้นำส่งครูตรวจ

ขั้นที่ ๕ ตรวจสอบผล (Evaluate)

๕. ครูตรวจใบงานของนักเรียน พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะกับนักเรียนเป็นรายบุคคล

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๙.๑ สื่อการเรียนรู้

๑) หนังสือเรียน ภาษาไทย : หลักภาษาและการใช้ภาษา ม.๓

๒) ตัวอย่างบทความ

๓) ใบงาน เรื่อง หลักการเขียนย่อความ

เอกสารประกอบการสอน

บทความ “ราชบัณฑิตยสถาน ห่วงเด็กไทย ย่อความไม่เป็น”

ราชบัณฑิตยสถานชี้เด็กไทยไม่รู้จักย่อความ หรือการจับใจความสำคัญ อาจเป็นเพราะหลักสูตรยุคใหม่ ไม่ได้สอน “ชวน หลีกภัย” ดึงสื่อไม่ควรใช้ภาษาอังกฤษเป็นชื่อสถานีโทรทัศน์หรือรายการ ยกตัวอย่าง ไอทีวีหรือ โมเดิร์นไนน์ทีวี ห่วงภาษาถิ่นหายไป วอนราชบัณฑิตฯ ช่วยกอบกู้กลับมา

จากการจัดงาน “วันภาษาไทยแห่งชาติ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๔” ณ ราชบัณฑิตยสถาน สนามเสือป่า กรุงเทพฯ ศ.ธานินทร์ กรัยวิเชียร องคมนตรี กล่าวตอนหนึ่งในการเปิดงานว่า การปลูกจิตสำนึกและกระตุ้นคนไทยให้ตระหนัก ในคุณค่าและเห็นความสำคัญของภาษาไทยมีความชัดเจนตั้งแต่ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เสด็จพระราช ดำเนินไปร่วมประชุมทางวิชาการของชุมนุมภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาฯ เมื่อปี ๒๕๐๕ และได้พระราชทาน กระแสพระราชดำริหลายประการเกี่ยวกับปัญหาการใช้ภาษาไทย ทำให้วงการศึกษาดำเนินงานด้านภาษาไทย พยายามกระตุ้นให้คนในชาติตระหนักในความสำคัญของภาษาไทย และช่วยกันบำรุงรักษาให้วัฒนาถาวรทันกับยุค สมัยที่เทคโนโลยีเจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ยังทรงห่วงใยเรื่องภาษาถิ่น โดยมีพระราชดำรัสว่าต้อง ระวังรักษาไว้ให้ดี เพราะเป็นแหล่งที่จะไปศึกษาภาษาได้โดยแท้

น.ส.กนกวลี ชูชัยยะ เลขาธิการราชบัณฑิตยสถาน กล่าวว่า การใช้ภาษาไทยคำอังกฤษคำนั้น เป็นเรื่องของ ภาษาที่มีวิวัฒนาการ มีการเปลี่ยนแปลงมาเป็นลำดับ แต่ความถูกต้องตามหลักการของภาษาหรือภาษาทางการ ยังต้องมีอยู่ จะต้องไม่นำภาษาพูดมาใช้เป็นภาษาทางการ ซึ่งปัจจุบันราชบัณฑิตยสถานกำลังณรงค์เรื่องการ ใช้ภาษาไทยให้ถูกต้องอยู่ โดยเน้นกลุ่มเป้าหมายไปที่เด็กและเยาวชน เพราะเป็นเรื่องที่ต้องปลูกฝังตั้งแต่เล็กให้เด็ก เข้าใจว่าภาษาไทยที่ถูกต้องเป็นอย่างไร ซึ่งเท่าที่ได้ทำงานกับเด็กและเยาวชนจะพบว่าเด็กมีความเข้าใจที่จะใช้เป็น ภาษาเฉพาะกลุ่ม โดยเฉพาะในอินเทอร์เน็ต เพราะต้องการความรวดเร็ว แต่ไม่ได้นำมาใช้ในชีวิตประจำวันหรือเป็น ภาษาทางการ อย่างไรก็ตาม สิ่งที่น่าเป็นห่วงสำหรับเด็กและเยาวชนในปัจจุบันคือ ไม่รู้จักการย่อความซึ่งเป็นเรื่อง ของการจับใจความสำคัญ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนการสอนไม่ค่อยเน้นให้ความสำคัญก็เป็นได้

นายชวน หลีกภัย อดีตนายกรัฐมนตรี กล่าวว่า ตนให้ความสำคัญกับภาษาไทย ได้พยายามเตือน ส.ส.ในพรรค ทุกครั้งที่มีการอบรมว่าให้หลีกเลี่ยงการพูดภาษาไทยคำอังกฤษคำ หรือใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษโดยไม่จำเป็น ซึ่ง เข้าใจว่าสังคมเราไม่ค่อยให้ความสำคัญกับเรื่องนี้มากนัก อาจเป็นเพราะมองเรื่องความสะดวกเป็นสำคัญ เมื่อราช บัณฑิตฯ เข้ามามีบทบาทในเชิงรุกก็ขอให้รุกจริง โดยฝากราชบัณฑิตฯ ให้เตือนสื่อและขอความร่วมมือ ทั้งเรื่องการ ตั้งชื่อสถานีเป็นภาษาอังกฤษ อาทิ ไอทีวี โมเดิร์นไนน์ทีวี และตั้งชื่อรายการเป็นภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นการมองด้าน การตลาดและผลกำไรทางธุรกิจ ไม่ได้มองอุดมการณ์จนกลายเป็นธุรกิจการเมืองและธุรกิจสื่อมวลชน ส่งผลให้ความ ถูกต้องชอบธรรมลดความสำคัญลง เมื่อราชบัณฑิตฯ ให้ความสำคัญกับการใช้ภาษาไทยก็ต้องมาทบทวนว่าปัญหา ภาษาไทย ภาษาชาติ จะมีผลต่ออนาคตอย่างไร ซึ่งปัญหาหนึ่งที่น่าห่วงคือ เรื่องภาษาถิ่นที่ในช่วง ๒๐-๓๐ ปี มีการ จางหายไปเร็วกว่าที่คิด ซึ่งสาเหตุหนึ่งมาจากโรงเรียนห้ามเด็กพูด จึงอยากให้ราชบัณฑิตฯ ช่วยคิดว่าจะทำอย่างไร ไม่ให้ภาษาถิ่นเลือนหายไป รวมถึงเรื่องการใช้ ค.ศ. แทน พ.ศ. ซึ่งสื่อยุคนี้ใช้จนเคยชิน

“ผมไม่ห่วงว่าภาษาไทยจะหายไป เพราะภาษาไทยจะเป็นภาษากลางที่เข้าไปแทนที่ภาษาถิ่น แต่เป็นห่วงว่า ภาษาอื่นจะเข้ามาทำลายภาษาไทย อย่างเช่น ภาษาต่างประเทศ ที่มักจะพูดภาษาไทยคำอังกฤษคำ ไม่รู้ว่าเป็นปม อะไรกันหรือเปล่า เดียวนี้รายการโทรทัศน์ต่างๆ พูดกันบ่อยมากจนกลายเป็นเรื่องปกติ” นายชวนกล่าว และว่า เมื่อ ราชบัณฑิตยสถานเล่นบทรุกแล้วก็ควรเชิญเจ้าของสื่อหรือเจ้าของรายการมาหารือเพื่อขอความร่วมมือในการเปลี่ยน ชื่อเป็นภาษาไทย

ที่มา : <http://www.thaipost.net/news/๓๐๐๗๑๑/๔๒๕๒๗>

*พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในที่นี้หมายถึง พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

ใบงาน
เรื่อง หลักการเขียนย่อความ

คำชี้แจง ให้นักเรียนปฏิบัติตามที่กำหนด

๑. ให้นักเรียนอธิบายข้อความที่เกี่ยวกับการย่อความต่อไปนี้

๑) การจับใจความสำคัญ.....
.....

๒) การย่อบทหรือย่อกรอง.....
.....

๓) การย่อบทหรือย่อแก้ว.....
.....

๒. ให้นักเรียนอธิบายการใช้สำนวนภาษาในการย่อความ

.....
.....
.....
.....
.....

๓. ถ้านักเรียนต้องการย่อความที่เป็นประกาศ จะต้องใช้รูปแบบการย่อความที่มีรายละเอียดอย่างไร

.....
.....
.....
.....

แบบฝึกทักษะการเขียนย่อความ
วิชาภาษาไทย (ท๓๒๑๐๑) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทานเรื่องต่อไปนี้แล้วย่อความให้ได้ใจความสมบูรณ์ ถูกต้องตามรูปแบบของการย่อความ

นิทานเรื่อง พ่อค้า ๒ คน

พ่อค้าคนหนึ่ง มีความจำเป็นต้องเดินทางไปค้าขายยังแดนไกล เขามีความเป็นห่วงในทรัพย์สินและบ้านเรือนของเขาเป็นอันมาก แต่ก็จำเป็นต้องไป เขามีเพื่อนบ้านเรือนเคียงอยู่คนหนึ่งซึ่งได้คบกันมาเป็นเวลานาน เพราะมีฐานะเป็นพ่อค้าเช่นเดียวกันกับเขาในครั้งนี้ เนื่องจากเขาจะเดินทางเป็นเวลานานมาก จึงคิดว่าควรจะฝากของมีค่าของเขาไว้เสียกับเพื่อนบ้านเพื่อจะได้เป็นที่ปลอดภัยจากการถูกขโมย คิดดังนั้นแล้วเขาก็นำเงินแท่งหนักถึงหนึ่งร้อยกิโลกรัม บรรจุใส่ถุงผ้าอย่างดีนำไปฝากเพื่อนบ้านตามที่คิดไว้ แล้วก็ออกเดินทางไปค้าขายตามความตั้งใจเดิม

หลังจากวันเดินทางหนึ่งเดือนพอดี พ่อค้าผู้นั้นก็ได้กลับมาถึงบ้านเดิม เขารีบตรงไปหาเพื่อนบ้าน และออกปากขอเงินแท่งที่เขาได้ฝากไว้ เพื่อนบ้านเขาบอกว่า “เงินทองเพื่อนนะหรือ? อนิจจา... เราเสียใจจริงๆ ไม่รู้ว่าจะทำอย่างไรกันดี หนูมันกินเสียจนหมดแล้วซี เราดูค่าของคนของเรามากมาย เพราะไม่ค่อยระวังรักษาทรัพย์สินที่เพื่อนนำมาฝากไว้ แต่ก็นั่นแหละอะไรจะเกิดขึ้นกับใครก็ได้ทุกเวลาไม่ใช่หรือ?” พ่อค้าผู้นั้นแม้จะรู้สึกประหลาดใจเต็มทีแต่ก็ทำเป็นเชื่อ เชื่อถือในเรื่องโกหกที่เขาได้รับฟังจากเพื่อนบ้าน แต่ใจของเขานั้นครุ่นคิดหาอุบายที่จะนำเงินแท่งทั้งหมดของเขาคืนมาให้ได้

หลายวันต่อมาพ่อค้าผู้นั้นบังเอิญได้พบกับบุตรชายอายุประมาณ ๑๐ ขวบ ของเพื่อนบ้านซึ่งโกงเงินของเขาไป จึงได้พาตัวเด็กไปซ่อนไว้ที่บ้านของเขาเองโดยไม่มีใครรู้เห็น แล้วตัวเขาเองก็ออกไปเชิญเพื่อนบ้านคนนั้นให้ไปรับประทานอาหารเย็นร่วมกับเขา แต่ชายพ่อค้าพ่อของเด็กก็บอกว่า “ขอโทษด้วยเถิด ขอให้ฉันได้ขอโทษในการที่ต้องปฏิเสธความใจดีของเพื่อนในครั้งนี้สักครั้งเถิด” ชายเพื่อนบ้านกล่าวด้วยน้ำตานองหน้า ส่วนพ่อค้าแกล้งทำหน้ามึนงงอย่างไม่เข้าใจ ชายเพื่อนบ้านจึงเล่าให้ฟังต่อไปว่า “ฉันเห็นจะหมดความสุขไปชั่วชีวิตนี้เสียแล้ว ฉันมีลูกเพียงคนเดียวเท่านั้นเอง ฉันรักเขายิ่งกว่าตัวฉันเองเสียอีก แต่ว่าโธ่เอ๊ย! อนิจจา... ฉันคงไม่เห็นหน้าเขาอีกแล้ว เขาหายไปไม่รู้ว่าใครมาลักพาเขาไปเสียแล้ว” กล่าวจบเพื่อนบ้านของพ่อค้าก็ปล่อยโฮออกมาอีกโดยไม่ละอายเลยแม้สักนิด เมื่อเห็นดังนั้นพ่อค้าจึงเอ่ยขึ้นว่า “ก็เรื่องนี้แหละที่เราชวนเพื่อนมากินอาหารเย็นด้วยกัน เพื่อจะได้ปรึกษากันว่าจะทำอย่างไรดี เพราะเมื่อวานนี้ตอนตะวันตกดิน เราได้เห็นนกเค้าแมวตัวหนึ่งถลามาโฉบเอาลูกชายของท่านบินหายไปนอากาศ เราช่วยเขาไว้ไม่ทัน เพราะมันมีตมองไม่เห็นถนัดว่านกตัวนั้นมันพาลูกชายของเพื่อนบินไปทางไหน?”

ชายผู้เป็นพ่อของเด็กที่หายไปพูดขึ้นว่า “เพื่อนจะให้เราเชื่อได้อย่างไรกัน? นกเค้าแมวตัวเล็กนิดเดียวเท่านั้นเองจะสามารถโฉบเอาลูกของเราซึ่งมีน้ำหนักมากมายอย่างนั้นไปนอากาศได้อย่างไรกัน? เพื่อนเอาเรื่องอะไรมาเล่าให้เราฟังกันนี้? ความจริงแล้วลูกเราน่าจะเป็นฝ่ายที่จับนกเค้าแมวตัวนั้นมาซึ่งไว้มากกว่า ที่จะถูกมันโฉบแล้วพาหายไปนอากาศอย่างที่เพื่อนบอกให้ฟัง” ชายพ่อค้าตอบว่า “อันนี้เราก็คงไม่รู้อะไรดี แต่มันก็เป็นอย่างนั้นจริงๆ เพราะเราก็ได้เห็นมากับตาของเราเอง แต่ก็รู้สึกว่ามันน่าสงสัยอะไรเพราะมันน่าจะเป็นไปได้ที่นกเค้าแมวตัวเล็กๆโฉบเอาลูกของเพื่อนไปได้ เพราะหนูตัวเล็กๆ ก็ยังสามารถกินเงินแท่งซึ่งมีน้ำหนักตั้งร้อยกิโลไปได้อย่างสบายนี่นา” พ่อของเด็กเริ่มเข้าใจว่าเรื่องราวเป็นอย่างไร จึงได้รีบวิ่งกลับไปที่บ้านนำเอาเงินแท่งทั้งหมดมาคืนให้พ่อค้าไป แล้วเขาก็รับตัวลูกชายคืนไป

“นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า อุบายของเราอาจทำลายตัวเราเองได้เช่นเดียวกัน”
(คัดจากนิทานอีสป รวบรวมโดย วิณณา หน้า ๗๖ - ๘๐)

ใบงาน
เรื่อง หลักการเขียนย่อความ

คำชี้แจง ให้นักเรียนปฏิบัติตามที่กำหนด

1. ให้นักเรียนอธิบายข้อความที่เกี่ยวกับการย่อความต่อไปนี้

1) การจับใจความสำคัญ *ก่อนที่จะย่อความจะต้องอ่านจับใจความสำคัญของเรื่องที่ย่อ แล้วแยกใจความสำคัญออกจากพลความ นำใจความสำคัญมาเรียบเรียงใหม่ด้วยสำนวนของผู้ย่อ*

๒) การย่อบทหรือย่อกรอง *การย่อบทหรือย่อกรอง คือ การย่อความจากคำประพันธ์ประเภทต่างๆ เมื่อย่อแล้วให้มีข้อความเป็นบทหรือย่อแก้วธรรมดา*

๓) การย่อบทหรือย่อแก้ว *การย่อบทหรือย่อแก้ว คือ การย่อข้อความที่เป็นความเรียงร้อยแก้ว เช่น โอวาท แถลงการณ์ ฯลฯ*

๒. ให้นักเรียนอธิบายการใช้สำนวนภาษาในการย่อความ

การใช้สำนวนภาษาในการย่อความ ให้เรียบเรียงด้วยภาษาของผู้ย่อเอง โดยใช้คำที่เข้าใจง่าย ใช้สรรพนามบุรุษที่ ๓ หรือใช้ชื่อในเรื่องนั้นโดยตรง ไม่ใช้สรรพนามบุรุษที่ ๑ และบุรุษที่ ๒ ข้อความในอัญประกาศให้เขียน

เป็น

เรื่องแล้วไม่ใช้เครื่องหมายอัญประกาศในข้อความที่ย่อแล้ว ถ้ามีคำราชาศัพท์ก็ให้คงไว้

๓. ถ้านักเรียนต้องการย่อความที่เป็นประกาศ จะต้องใช้รูปแบบการย่อความที่มีรายละเอียดอย่างไร

การย่อความที่เป็นประกาศจะต้องใช้รูปแบบการย่อความ ดังนี้

*ย่อประกาศเรื่อง ของ ลงวันที่
ความว่า*

.....
.....
.....
.....
.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ คำกล่าวนำมาเขียน

เรื่อง การเขียนจดหมาย

รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑

รายวิชา ภาษาไทย ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๓ ชั่วโมง

.....
มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ
เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

๑. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การเขียนจดหมายกิจธุระต้องมีความรู้เรื่องหลักการเขียน และมีมารยาทในการเขียน

๒. ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ ตัวชี้วัด

ม.๓/๕ เขียนจดหมายกิจธุระ

ม.๓/๑๐ มีมารยาทในการเขียน

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

๑) เขียนจดหมายกิจธุระได้

๒) มีมารยาทในการเขียน

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ สาระการเรียนรู้แกนกลาง

๑) การเขียนจดหมายกิจธุระ

- จดหมายเชิญวิทยากร

- จดหมายขอความอนุเคราะห์

- จดหมายแสดงความขอบคุณ

๒) มารยาทในการเขียน

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๔.๑ ความสามารถในการสื่อสาร

๔.๒ ความสามารถในการคิด

๑) ทักษะการสังเกต

๒) ทักษะการประเมิน

๓) ทักษะการตั้งเกณฑ์

๔) ทักษะการวิเคราะห์

๕) ทักษะการนำความรู้ไปใช้

๔.๓ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย

๒. ใฝ่เรียนรู้

๓. มุ่งมั่นในการทำงาน

๔. รักความเป็นไทย

๖. ภาระงาน/ชิ้นงาน

เขียนจดหมายกิจวัตร

๗. การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ประเมินการนำเสนอผลงาน	แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ ซื่อสัตย์สุจริต และมุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. กิจกรรมการเรียนรู้

วิธีสอนแบบแบ่งกลุ่มทำงาน

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับความสำคัญของการเขียนจดหมาย แล้วให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเขียนจดหมายในสมัยปัจจุบัน

นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

- เหตุใดคนในสมัยปัจจุบันจึงไม่นิยมการเขียนจดหมาย
(เพราะนิยมสื่อสารโดยใช้สื่อเทคโนโลยี)

ขั้นสอน

๒. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๓-๕ คน (ละความสามารถ) จากนั้นครูกำหนดหัวข้อเรื่องเพื่อให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง การเขียนจดหมายและมารยาทในการเขียน จากหนังสือเรียน ห้องสมุด และแหล่งข้อมูลสารสนเทศ ตามที่จับสลากได้ ดังนี้

- สลากหมายเลข ๑ ศึกษาเรื่อง การเขียนจดหมายเชิญวิทยากร
- สลากหมายเลข ๒ ศึกษาเรื่อง การเขียนจดหมายขอความอนุเคราะห์
- สลากหมายเลข ๓ ศึกษาเรื่อง การเขียนจดหมายขอบคุณ

๓. นักเรียนร่วมกันกำหนดความมุ่งหมายของการทำงาน และวิธีการทำงานในแต่ละกลุ่ม จากนั้นครูเสนอแนะชื่อหนังสือ และแหล่งข้อมูลสารสนเทศที่จะใช้ค้นคว้าหาความรู้

๔. นักเรียนร่วมกันวางแผนและปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย

๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกไปนำเสนอผลงานที่หน้าชั้นเรียน และบอกขั้นตอนในการปฏิบัติงานความคิดเห็นที่มีต่อผลงาน

นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด ข้อ ๑ - ๒

๑) การเขียนจดหมายประเภทใดที่เป็นการแสดงออกถึงมารยาททางสังคม

(จดหมายขอบคุณ)

๒) ถ้านักเรียนไม่เขียนจดหมายเชิญวิทยากร แต่เชิญทางโทรศัพท์เป็นการกระทำที่เหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

ขั้นสรุป

๖. ครูประเมินผลการทำงานของนักเรียนและให้คำแนะนำในการพัฒนาปรับปรุงการทำงาน

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๙.๑ สื่อการเรียนรู้

๑) หนังสือเรียน ภาษาไทย : หลักภาษาและการใช้ภาษา ม.๓

๒) สลาก

๙.๒ แหล่งการเรียนรู้

๑) ห้องสมุด

๒) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

- http://www.enfe.go.th/enfe_๒๕๔๘/thai/thai๐๒/thai๒๑๐๓๐.html

- <http://kokai.awardspace.com/use/mail.php>

- <http://www.ahs.chula.ac.th/main/Files/book๑/Chapter๖.pdf>

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ คำกล่าวนำมาเขียน

เรื่อง การเขียนในโอกาสต่างๆ

รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑

รายวิชา ภาษาไทย ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๓ ชั่วโมง

.....
มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ
เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

๑. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การเขียนข้อความตามสถานการณ์และโอกาสต่างๆ ต้องใช้ถ้อยคำให้ถูกต้องตามระดับภาษา และมีมารยาทในการเขียน

๒. ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ ตัวชี้วัด

ม.๓/๒ เขียนข้อความโดยใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามระดับภาษา

ม.๓/๑๐ มีมารยาทในการเขียน

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

๑) เขียนข้อความโดยใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามระดับภาษา

๒) มีมารยาทในการเขียน

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ สาระการเรียนรู้แกนกลาง

๑) การเขียนข้อความตามสถานการณ์และโอกาสต่างๆ เช่น

- คำอวยพรในโอกาสต่างๆ

- คำขวัญ

- คำคม

- โฆษณา

- สุนทรพจน์

๒) มารยาทในการเขียน

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๔.๑ ความสามารถในการสื่อสาร

๔.๒ ความสามารถในการคิด

๑) ทักษะการสังเกต

๒) ทักษะการประเมิน

๓) ทักษะการตั้งเกณฑ์

๔) ทักษะการวิเคราะห์

๕) ทักษะการนำความรู้ไปใช้

๔.๓ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย
๒. ใฝ่เรียนรู้
๓. ซื่อสัตย์สุจริต
๔. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖. ภาระงาน/ชิ้นงาน

ใบงานเรื่อง การเขียนข้อความตามสถานการณ์และโอกาส

๗. การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน	แบบทดสอบก่อนเรียน	(ประเมินตามสภาพจริง)
ตรวจใบงานเรื่อง การเขียนข้อความตามสถานการณ์และโอกาส	ใบงานเรื่อง การเขียนข้อความตามสถานการณ์และโอกาส	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ ซื่อสัตย์สุจริต และมุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. กิจกรรมการเรียนรู้

วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคการต่อเรื่องราว (Jigsaw)

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการเขียนในโอกาสต่างๆ โดยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์ในการเขียนเพื่อเป็นการทบทวนความรู้เดิม

๒. นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงประโยชน์ของการเขียนในโอกาสต่างๆ

นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

- การเขียนประเภทใด ที่ใช้ในการเข้าสังคมกับผู้อื่น

(เขียนคำอวยพรในโอกาสต่างๆ)

ขั้นสอน

๓. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน คละกันตามความสามารถ แล้วให้แต่ละกลุ่มกำหนดหมายเลขประจำตัวให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม เป็นหมายเลข ๑-๕ เรียกว่า กลุ่มบ้าน

๔. ครูให้สมาชิกที่มีหมายเลขเดียวกันมารวมกันเป็นกลุ่มใหม่ เรียกว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ แล้วให้แต่ละกลุ่มศึกษาความรู้เรื่อง การเขียนในโอกาสต่างๆ จากหนังสือเรียนและห้องสมุด ดังนี้

- กลุ่มหมายเลข ๑ ศึกษาเรื่อง การเขียนอวยพร
- กลุ่มหมายเลข ๒ ศึกษาเรื่อง การเขียนคำขวัญ
- กลุ่มหมายเลข ๓ ศึกษาเรื่อง การเขียนคำคม

- กลุ่มหมายเลข ๔ ศึกษาเรื่อง การเขียนโฆษณา
- กลุ่มหมายเลข ๕ ศึกษาเรื่อง การเขียนสุนทรพจน์

๕. เมื่อนักเรียนกลุ่มผู้เชี่ยวชาญศึกษาความรู้ จนมีความรู้ความเข้าใจชัดเจน ผลัดเปลี่ยนกันซักถามและอธิบายจนมีความเข้าใจ ก็ให้แยกย้ายกันกลับไปยังกลุ่มบ้าน แล้วผลัดกันอธิบายความรู้ตามที่ตนได้ศึกษามาให้สมาชิกในกลุ่มบ้านฟังตามลำดับหมายเลข ๑-๕ จนครบ

๖. นักเรียนแต่ละคนทำใบงานเรื่อง การเขียนข้อความตามสถานการณ์และโอกาส เมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้วนำส่งครูตรวจ

นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

- ถ้านักเรียนได้รับมอบหมายให้เป็นผู้เขียนอวยพรครูที่ปรึกษาในโอกาสที่ท่านได้เลื่อนตำแหน่งเป็นครู

ชำนาญการพิเศษ นักเรียนจะมีวิธีการใช้ถ้อยคำภาษาอย่างไร

ขั้นสรุป

๗. นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับหลักการเขียนในโอกาสต่างๆ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๙.๑ สื่อการเรียนรู้

- ๑) หนังสือเรียน ภาษาไทย : หลักภาษาและการใช้ภาษา ม.๓
- ๒) ใบงานที่ ๕.๑ เรื่อง การเขียนข้อความตามสถานการณ์และโอกาส

๙.๒ แหล่งการเรียนรู้

- ห้องสมุด

ใบงาน
เรื่อง การเขียนข้อความตามสถานการณ์และโอกาส

คำชี้แจง ให้นักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมตามที่กำหนด

๑. นักเรียนคิดว่า คำอวยพรต่อไปนี้เขียนถูกต้องตามหลักการเขียนหรือไม่ เพราะเหตุใด ถ้าไม่ถูกต้องให้นักเรียนแก้ไข

ในวโรกาสวันขึ้นปีใหม่ขอให้คุณครุมีความสุขความเจริญ
พร้อมเกียรติยศทรัพย์สินและเงินตรา เป็นที่พึงพาของลูกศิษย์ตลอดไป

.....
.....

๒. ให้นักเรียนเขียนคำขวัญรณรงค์ให้เด็กไทยอ่านไทย เขียนไทยให้ถูกวิธี

.....
.....

๓. ให้นักเรียนเขียนคำคมเกี่ยวกับการใช้ชีวิตในสังคมไทยปัจจุบัน

.....
.....

๔. “การดูแลสุขภาพเป็นสิ่งที่ดีสำหรับทุกคน **แนท-ซี ๑ เม็ด** ให้วิตามินซี ๑,๐๐๐ มิลลิกรัม”
นักเรียนคิดว่าโฆษณาสินค้าดังกล่าว จะปรับปรุงอย่างไรให้เร้าใจผู้อ่าน

.....
.....

๕. ให้นักเรียนเขียนบทพูดสุนทรพจน์ในหัวข้อ “ราชาเป็นสง่าแห่งแคว้น” ใช้เวลาพูด ๓ นาที

.....
.....
.....
.....
.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ คำกล่าวนำมาเขียน

เรื่อง การเขียนชีวประวัติและอัตชีวประวัติ

รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑

รายวิชา ภาษาไทย ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๓ ชั่วโมง

.....
มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ
เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

๑. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การเขียนชีวประวัติ หรืออัตชีวประวัติโดยเล่าเหตุการณ์ ข้อคิดเห็น และทัศนคติในเรื่องต่างๆ ต้องมีความรู้ใน
หลักการเขียนและมีมารยาทในการเขียน

๒. ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ ตัวชี้วัด

ม.๓/๓ เขียนชีวประวัติหรืออัตชีวประวัติโดยเล่าเหตุการณ์ ข้อคิดเห็น และทัศนคติในเรื่องต่างๆ

ม.๓/๑๐ มีมารยาทในการเขียน

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

๑) เขียนชีวประวัติหรืออัตชีวประวัติโดยเล่าเหตุการณ์ ข้อคิดเห็น และทัศนคติในเรื่องต่างๆ ได้

๒) มีมารยาทในการเขียน

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ สาระการเรียนรู้แกนกลาง

๑) การเขียนอัตชีวประวัติหรือชีวประวัติ

๒) มารยาทในการเขียน

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๔.๑ ความสามารถในการสื่อสาร

๔.๒ ความสามารถในการคิด

๑) ทักษะการสำรวจค้นหา

๒) ทักษะการตั้งเกณฑ์

๓) ทักษะการวิเคราะห์

๔) ทักษะการประเมิน

๕) ทักษะการนำความรู้ไปใช้

๔.๓ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย

๒. ใฝ่เรียนรู้

๓. ซื่อสัตย์สุจริต

๔. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖. ภาระงาน/ชิ้นงาน

การเขียนอัตชีวประวัติของตนเอง

๗. การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ ซื่อสัตย์สุจริต และมุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. กิจกรรมการเรียนรู้

วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการปฏิบัติ

ขั้นที่ ๑ สังเกต รับรู้

๑. นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง การเขียนอัตชีวประวัติหรือชีวประวัติ จากหนังสือเรียน แล้วให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการเขียนชีวประวัติหรืออัตชีวประวัติ

นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

นักเรียนคิดว่า ผู้เขียนอัตชีวประวัติได้ดี ต้องเป็นบุคคลประเภทใด

ขั้นที่ ๒ ทำตามแบบ

๒. นักเรียนฝึกเขียนอัตชีวประวัติตามตัวอย่าง จากหนังสือเรียน โดยเขียนทีละขั้นตอน

นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

การเขียนตามตัวอย่างเป็นผลดีต่อนักเรียนอย่างไร

ขั้นที่ ๓ ทำเองโดยไม่มีแบบ

๓. นักเรียนสนทนากับเพื่อนสนิทในห้องเรียนเพื่อหาข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการเขียนชีวประวัติ

๔. นักเรียนฝึกเขียนชีวประวัติของเพื่อนสนิท โดยไม่ต้องดูตัวอย่าง

ขั้นที่ ๔ ฝึกทำให้ชำนาญ

๕. นักเรียนเขียนชีวประวัติของญาติผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือ โดยให้นักเรียนปฏิบัติด้วยตนเองจนเกิดความชำนาญ

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๙.๑ สื่อการเรียนรู้

- หนังสือเรียน ภาษาไทย : หลักภาษาและการใช้ภาษา ม.๓

๙.๒ แหล่งการเรียนรู้- เพื่อนสนิทในห้องเรียน

แบบทดสอบก่อน - หลังเรียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ : คำกล่าวนำมาเขียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. การที่จะใช้ภาษาในการเขียนได้ดีจะต้องมีคุณสมบัติอย่างไร

- ก. รู้จักสะสมคำมาใช้
ข. อ่านมาก
ค. ฟังมาก
ง. รู้มาก

๒. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของผู้มีความสามารถในการใช้ภาษาเขียน

- ก. เลือกใช้คำที่ตรงความหมาย
ข. เลือกใช้คำที่เป็นภาษาเขียน
ค. เลือกใช้คำที่หลากหลาย
ง. เลือกใช้คำที่สุภาพ

๓. ข้อใดใช้คำในการเขียนอวยพรเหมาะสมกับบุคคล

- ก. ขออาราธนาคุณพระรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายดลบันดาลให้คุณตาคุณยายมีความสุข
ข. ขอให้คุณย่าอายุยืนหมื่นปีให้ราสีงามผ่องใสให้คนรักทุกๆ ไป
ค. ขออวยพรให้คุณปู่จงเจริญด้วยลาภ ยศ สรรเสริญ
ง. ขอให้คุณครูมีสุขภาพ พลานามัยสมบูรณ์

๔. “ วิกเอนด์นี้จะไปทัวร์เชียงใหม่” ควรใช้เป็นภาษาเขียนว่าอย่างไร

- ก. วันหยุดประจำสัปดาห์นี้จะไปท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่
ข. สุดสัปดาห์นี้จะไปท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่
ค. วันหยุดสัปดาห์นี้จะไปทัศนศึกษาเชียงใหม่
ง. อาทิตย์นี้จะไปแ่วเชียงใหม่

๕. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของคำคม

- ก. ถ้อยคำที่เป็นหลักความจริง
ข. ถ้อยคำที่ชวนให้คิด
ค. ถ้อยคำที่แหลมคม
ง. ถ้อยคำที่ไพเราะ

๖. ข้อความที่ยกตัวอย่าง เป็นคำคมประเภทใด

- นรชาติวางวาย มลายสิ้นทั้งอินทรี
สลิตทั่วแต่ชั่วดี ประดับไว้ในโลกา
- ก. คมที่ใช้คำเปรียบเทียบให้ความหมาย
ข. คำคมที่เป็นคำสัมผัสคล้องจอง
ค. คำคมที่แต่งด้วยคำประพันธ์
ง. คำคมที่เป็นคำพูดไพเราะ

๗. “เทรนตีใหม่ของธุรกิจยุคคนวัตกรรมไม่รู้จบ” ข้อความนี้เป็นงานเขียนประเภทใด
- ก. คำแนะนำ
 - ข. คำขวัญ
 - ค. โฆษณา
 - ง. คำคม
๘. การเขียนชีวประวัติที่เอ่ยแต่เพียงด้านดีเพียงด้านเดียวเป็นการเขียนชีวประวัติประเภทใด
- ก. ชีวประวัติแบบจำลองลักษณะ
 - ข. ชีวประวัติแบบประเมินค่า
 - ค. ชีวประวัติแบบรอบวง
 - ง. ชีวประวัติแบบสคูตี
๙. ข้อใดคือหลักสำคัญที่ช่วยในการเขียนย่อความ
- ก. รูปแบบการย่อ
 - ข. การถอดคำประพันธ์
 - ค. การรู้จักการสังเกตคำ
 - ง. การจับใจความสำคัญ
๑๐. ถ้านักเรียนต้องการเขียนจดหมายไปเชิญวิทยากรภาษาที่ใช้ในการเขียนควรมีลักษณะอย่างไร
- ก. ภาษาที่แบบแผนสื่อสารตรงไปตรงมา
 - ข. ข้อความสั้นกะทัดรัดอ่านเข้าใจง่าย
 - ค. ภาษาแบบแผนใช้ศัพท์วิชาการ
 - ง. ข้อความสั้นกะทัดรัด ไม่เยิ่นเย้อ
๑๑. คำขวัญ มีลักษณะอย่างไร
- ก. ข้อความสั้นๆ ไพเราะ
 - ข. ข้อความที่ส่งเสริมให้ทำความดี
 - ค. ข้อความสั้นๆ ที่มีพลังในการโน้มน้าวใจผู้ฟัง
 - ง. ข้อความที่เป็นคำแนะนำให้ผู้ฟังประพฤติปฏิบัติตาม
๑๒. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของคำขวัญที่ดี
- ก. ผู้รับสารสนใจและจำได้ทันที
 - ข. ผู้รับสารมีความนิยม
 - ค. กระทบใจผู้รับสาร
 - ง. ผู้รับสารสนใจ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓
เรียนรู้ ฟัง ดู เจรจา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรียนรู้ ฟัง ดู เจจจา

เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดู

รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑

รายวิชา ภาษาไทย ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๓ ชั่วโมง

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

๑. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การพูดแสดงความคิดเห็นและประเมินเรื่องจากการฟังและการดู ซึ่งจะต้องรู้หลักในการพูด และมีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

๒. ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ ตัวชี้วัด

ม.๓/๑ แสดงความคิดเห็นและประเมินเรื่องจากการฟังและการดู

ม.๓/๖ มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

๑) แสดงความคิดเห็นและประเมินเรื่องจากการฟังและการดูได้

๒) มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ สาระการเรียนรู้แกนกลาง

๑) การพูดแสดงความคิดเห็นและประเมินเรื่องจากการฟังและการดู

๒) มารยาทในการฟัง การดู และการพูด

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๔.๑ ความสามารถในการสื่อสาร

๔.๒ ความสามารถในการคิด

๑) ทักษะการเชื่อมโยง

๒) ทักษะการสรุปลงความคิดเห็น

๓) ทักษะการประเมิน

๔) ทักษะการนำความรู้ไปใช้

๔.๓ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย

๒. ใฝ่เรียนรู้

๓. ซื่อสัตย์สุจริต

๔. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖. ภาระงาน/ชิ้นงาน

ใบงาน เรื่อง หลักการพูดแสดงความคิดเห็น

๗. การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน	แบบทดสอบก่อนเรียน	(ประเมินตามสภาพจริง)
ตรวจใบงาน เรื่อง หลักการพูดแสดงความคิดเห็น	ใบงาน เรื่อง หลักการพูดแสดงความคิดเห็น	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ ซื่อสัตย์สุจริต และมุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. กิจกรรมการเรียนรู้

วิธีสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : ๕E)

ขั้นที่ ๑ กระตุ้นความสนใจ (Engage)

๑. นักเรียนดูวิดีโอทัศน์เกี่ยวกับการพูดวิเคราะห์ข่าว จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการพูดวิเคราะห์ข่าว

นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

นักเรียนคิดว่า นักวิเคราะห์ข่าวที่ดีต้องมีคุณสมบัติอย่างไร

ขั้นที่ ๒ สำรวจค้นหา (Explore)

๒. นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็นเรื่องที่ฟังและดู จากหนังสือเรียน ในประเด็นที่กำหนดดังนี้

๑) การพูดแสดงความคิดเห็นเรื่องที่ฟังและดู

๒) ตัวอย่างบทสนทนาธรรมระหว่าง พระไพศาล วิสาโล กับขวัญชาย ดำรงขวัญ

๓) การพูดแสดงความคิดเห็นและประเมินค่าบทสนทนาธรรม

๓. นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า ครูตรวจสอบความถูกต้องและอธิบายเพิ่มเติม

ขั้นที่ ๓ อธิบายความรู้ (Explain)

๔. นักเรียนทำใบงานเรื่อง หลักการพูดแสดงความคิดเห็น เสร็จแล้วนำส่งครูตรวจ

นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด ข้อ ๑-๒

๑) การพูดแสดงความคิดเห็น มีความสัมพันธ์กับการประเมินเรื่องอย่างไร

๒) ถ้านักเรียนต้องการพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสื่อ นักเรียนจะต้องเตรียมตัวอย่างไร

๕. ครูเฉลยคำตอบในใบงาน แล้วอธิบายคำตอบข้อที่นักเรียนส่วนใหญ่ตอบผิด เพื่อเป็นการทบทวนความรู้ความเข้าใจ

ขั้นที่ ๔ ขยายความเข้าใจ (Expand)

๖. นักเรียนเลือกฟังสื่อตามความสนใจ แล้วเขียนบทพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสื่อที่ฟังและดู แล้วประเมินคุณค่าที่ได้รับจากเรื่องที่ฟังและดู

๗. นักเรียนพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดูจากสื่อที่หน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ ๕ ตรวจสอบผล (Evaluate)

๗. ครูประเมินผลการพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดูจากสื่อของนักเรียน

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๙.๑ สื่อการเรียนรู้

- ๑) หนังสือเรียน ภาษาไทย : หลักภาษาและการใช้ภาษา ม.๓
- ๒) วิดิทัศน์เกี่ยวกับการพูดวิเคราะห์ข่าว
- ๓) ใบงาน เรื่อง หลักการพูดแสดงความคิดเห็น

ใบงาน
เรื่อง หลักการพูดแสดงความคิดเห็น

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามให้ถูกต้อง

๑. การพูดที่ประสบความสำเร็จ มีลักษณะอย่างไร

.....
.....
.....

๒. การฟังและดูสื่อ ควรปฏิบัติอย่างไร

.....
.....
.....

๓. การวางใจเป็นกลางในการฟังและดูสื่อ จะต้องปฏิบัติอย่างไร

.....
.....
.....

๔. การฟังและดูมีความจำเป็นสำหรับใคร เพราะเหตุใด

.....
.....
.....

๕. การพูดแสดงความคิดเห็นมีวิธีการพูดอย่างไร

.....
.....
.....

ใบงาน

เรื่อง หลักการพูดแสดงความคิดเห็น

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามให้ถูกต้อง

๑. การพูดที่ประสบความสำเร็จ มีลักษณะอย่างไร

.....ผู้พูดต้องใช้ความรู้เพื่อพูดให้ผู้ฟังเข้าใจ ในการพูดทุกครั้งผู้พูดต้องหาข้อมูลที่มีประโยชน์และมีคุณค่าต่อผู้ฟัง.....

๒. การฟังและดูสื่อ ควรปฏิบัติอย่างไร

.....ตั้งใจฟังและดู มีจุดมุ่งหมายในการฟังและดู ฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ วางใจเป็นกลาง บันทึกสิ่งที่ฟังหรือดู.....

๓. การวางใจเป็นกลางในการฟังและดูสื่อ จะต้องปฏิบัติอย่างไร

.....จะต้องไม่มีอคติต่อเรื่องที่ฟัง ที่ดู หรือผู้จัดรายการ เพราะจะทำให้เข้าใจสารไม่ถูกต้อง ซึ่งเรื่องดีๆ อาจกลายเป็นเรื่องน่าเบื่อไม่น่าสนใจ.....

๔. การฟังและดูมีความจำเป็นสำหรับใคร เพราะเหตุใด

.....มีความจำเป็นสำหรับผู้บริโภคสื่อ เพราะทำให้เกิดการเรียนรู้ มีความเข้าใจ ความคิด มีสติปัญญา หรือเกิดความรู้ สุกสนาน เพลิดเพลิน ช่วยให้ผู้ฟังและดูสื่อเป็นคนทันสมัย รอบรู้เหตุการณ์ และช่วยผ่อนคลายความตึงเครียด.....

๕. การพูดแสดงความคิดเห็นมีวิธีการพูดอย่างไร

.....ต้องใช้สรรพนามบุรุษที่ ๑ ประกอบคำกริยาที่ระบุชัดว่า เป็นการพูดแสดงความคิดเห็น เช่น ดิฉันคิดว่า ผมเห็นว่าข้าพเจ้าขอสรุปว่า นอกจากนี้ต้องรู้จักใช้คำบ่งชี้ให้เห็นว่าเป็นการแสดงความคิดเห็น เช่น คำว่า อาจจะมี คงจะ น่าจะ คาดว่า.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรียนรู้ ฟัง ดู เจาะจา

เรื่อง การพูดวิเคราะห์ วิจารณ์ จากเรื่องที่ฟังและดู

รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑

รายวิชา ภาษาไทย ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๓ ชั่วโมง

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

๑. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การพูดวิเคราะห์ วิจารณ์เรื่องที่ฟังและดู เพื่อนำข้อคิดมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ผู้พูดต้องรู้หลักการพูด และมีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

๒. ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ ตัวชี้วัด

ม.๓/๒ วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่ฟังและดูเพื่อนำข้อคิดมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต

ม.๓/๖ มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

๑) วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่ฟังและดูเพื่อนำข้อคิดมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้

๒) มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ สาระการเรียนรู้แกนกลาง

๑) การพูดวิเคราะห์ วิจารณ์จากเรื่องที่ฟังและดู

๒) มารยาทในการฟัง การดู และการพูด

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๔.๑ ความสามารถในการสื่อสาร

๔.๒ ความสามารถในการคิด

๑) ทักษะการวิเคราะห์

๒) ทักษะการสรุปลงความคิดเห็น

๓) ทักษะการประเมิน

๔) ทักษะการนำความรู้ไปใช้

๔.๓ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย

๒. ใฝ่เรียนรู้

๓. ซื่อสัตย์สุจริต

๔. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖. ภาระงาน/ชิ้นงาน

การพูดวิเคราะห์ วิจารณ์

๗. การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ประเมินการพูดวิเคราะห์วิจารณ์	แบบประเมินการพูดวิเคราะห์วิจารณ์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย ไม่เรียนรู้ ซื่อสัตย์สุจริต และมุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. กิจกรรมการเรียนรู้

วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการปฏิบัติ

ขั้นที่ ๑ สังเกต รับรู้

นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

นักเรียนคิดว่า จะนำความรู้เรื่อง การวิเคราะห์วิจารณ์ไปใช้ประโยชน์ในด้านใดได้บ้าง

๑. นักเรียนจัดกลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน คละกันตามความสามารถ แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาความรู้เรื่อง การพูดวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่ฟังและดู จากหนังสือเรียน

๒. นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายและสรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามข้อสงสัย

ขั้นที่ ๒ ทำตามแบบ

๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกเขียนบทพูดวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่ฟังและดูตามแบบที่ได้ศึกษา เสร็จแล้วนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

๔. ครูตรวจสอบความถูกต้อง และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อนำไปปรับปรุงผลงาน

ขั้นที่ ๓ ทำเองโดยไม่มีแบบ

๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกสื่อที่สมาชิกกลุ่มสนใจมาฟัง แล้วเขียนบทพูดวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่ฟัง ครุ่นัดหมายให้นักเรียนออกมานำเสนอผลงานในชั่วโมงต่อไป

๖. ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานบทพูดวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่ฟังที่มอบหมายให้ทำในชั่วโมงที่แล้ว

๗. เพื่อนนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงานของเพื่อนกลุ่มอื่นๆ

ขั้นที่ ๔ ฝึกทำให้ชำนาญ

๘. นักเรียนแต่ละคนฟังและดูสื่อที่เป็นรายการบันเทิงสั้นๆ แล้วเขียนบทพูดวิเคราะห์วิจารณ์

๙. นักเรียนออกมาพูดวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่ฟังและดูหน้าชั้นเรียน ครูประเมินผลการพูดวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่ฟังและดูเป็นรายบุคคล

๑๐. นักเรียนร่วมกันสรุปองค์ความรู้เกี่ยวกับการพูดวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่ฟังและดู

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๙.๑ สื่อการเรียนรู้

- ๑) หนังสือเรียน ภาษาไทย : หลักภาษาและการใช้ภาษา ม.๓
- ๒) สื่อตามความสนใจ

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตการพูดวิเคราะห์วิจารณ์ของนักเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล ของผู้รับการประเมิน	ถูกต้องตาม หลักการพูด				การใช้ภาษา ถูกต้อง เหมาะสม				ออกเสียง ถูกต้อง ชัดเจน				มารยาทใน การพูด				รวม ๑๖ คะแนน	
		๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑		

ลงชื่อ ผู้ประเมิน
..... / /

เกณฑ์การให้คะแนน

- ปฏิบัติได้ถูกต้อง ให้ ๔ คะแนน
- ปฏิบัติมีข้อบกพร่องเล็กน้อย ให้ ๓ คะแนน
- ปฏิบัติมีข้อบกพร่องปานกลาง ให้ ๒ คะแนน
- ปฏิบัติมีข้อบกพร่องมาก ให้ ๑ คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
14 - 16	ดีมาก
11 - 13	ดี
8 - 10	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรียนรู้ ฟัง ดู เจอร์จ

รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

รายวิชา ภาษาไทย ๓

ภาคเรียนที่ ๑

เรื่อง การพูดรายงาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

เวลา ๓ ชั่วโมง

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

๑. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การพูดรายงานการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ถูกต้องตามหลักการพูด และมีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

๒. ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ ตัวชี้วัด

ม.๓/๓ พูดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา

ม.๓/๖ มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

- ๑) พูดรายงานการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นจากการฟัง การดู และการสนทนาได้
- ๒) มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- ๑) การพูดรายงานการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ๒) มารยาทในการฟัง การดู และการพูด

๓.๒ สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

ประวัติความเป็นมาของบ้านเสายองหิน บ้านภูฝักไข่ ต.หินฮาว อ.หล่มเก่า จ. เพชรบูรณ์

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๔.๑ ความสามารถในการสื่อสาร

๔.๒ ความสามารถในการคิด

- ๑) ทักษะการสำรวจค้นหา
- ๒) ทักษะการสรุปอ้างอิง
- ๓) ทักษะการสรุปลงความคิดเห็น
- ๔) ทักษะการนำความรู้ไปใช้

๔.๓ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย
๒. ใฝ่เรียนรู้
๓. ซื่อสัตย์สุจริต
๔. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖. ภาระงาน/ชิ้นงาน

พุดรายงานประวัติความเป็นมาของบ้านเสายองหิน บ้านภูผักไช้ ต.หินฮาว อ.หล่มเก่า จ. เพชรบูรณ์

๗. การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจใบงานเรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น	ใบงาน เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตการพุดรายงาน	แบบประเมินการพุดรายงาน ๕	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ ซื่อสัตย์สุจริต และมุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. กิจกรรมการเรียนรู้

วิธีสอนแบบ ใช้ปัญหาเป็นฐาน

ขั้นที่ ๑ กำหนดปัญหา จัดสถานการณ์ต่างๆ

๑. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจ

นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

- นักเรียนคิดว่า ทุกท้องถิ่นมีภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือไม่ เพราะเหตุใด

ขั้นที่ ๒ ทำความเข้าใจกับปัญหา

๒. นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง การพุดรายงานการศึกษาค้นคว้าภูมิปัญญาท้องถิ่น จากหนังสือเรียน

๓. นักเรียนทำใบงาน เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น เสร็จแล้วนำเสนอครูตรวจ

นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด ข้อ ๑-๒

- ๑) การเก็บข้อมูลเพื่อพุดรายงานมีความเหมือนหรือความแตกต่างจากการเก็บข้อมูลเพื่อเขียนรายงานอย่างไร

- ๒) นักเรียนคิดว่า ข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลท้องถิ่น และปราชญ์ท้องถิ่นเป็นข้อมูลที่เชื่อถือได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

ขั้นที่ ๓ ดำเนินการศึกษาค้นคว้า

๔. นักเรียนแบ่งกลุ่มๆ ละ ๕ คน รวมกลุ่มเดิม แล้วให้แต่ละกลุ่มศึกษาเรื่อง ภูมิปัญญาทางภาษาในท้องถิ่นของนักเรียน โดยใช้แหล่งข้อมูลท้องถิ่น และปราชญ์ท้องถิ่น (ให้นักเรียนที่อยู่ในหมู่บ้านหรือใกล้เคียงกันอยู่กลุ่มเดียวกัน)

๕. ครูนัดหมายให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามานำเสนอในชั่วโมงเรียนถัดไป

ขั้นที่ ๔ สังเคราะห์ความรู้

๖. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำความรู้ที่ได้ค้นคว้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน อภิปรายผลและสังเคราะห์ความรู้ที่ได้

ขั้นที่ ๕ สรุปและประเมินค่าของคำตอบ

๗. นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปและประเมินผลงานของกลุ่มตนเองว่า ข้อมูลที่ได้ศึกษาค้นคว้ามีความเหมาะสมเพียงใด โดยการตรวจสอบแนวคิดภายในกลุ่มอย่างอิสระ และร่วมกันสรุปองค์ความรู้ในภาพรวมของปัญหาอีกครั้ง

นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

นักเรียนคิดว่า ข้อมูลที่ถูกต้องสมบูรณ์ควรมีลักษณะอย่างไร

ขั้นที่ ๖ นำเสนอและประเมินผลงาน

๘. นักเรียนนำข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาทางภาษาในท้องถิ่นที่ได้มาจัดระบบองค์ความรู้

๙. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอในรูปแบบของการพูดรายงานผลการศึกษาเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยครูและนักเรียนร่วมกันประเมินการพูดรายงาน

แบบประเมินการพูดรายงาน

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
๑. การแสดงความคิดเห็นและประเมินเรื่องจากการฟังและดู	แสดงความคิดเห็นต่อเรื่องที่ฟังและประเมินเรื่องได้ถูกต้องมีเหตุผลชัดเจน	แสดงความคิดเห็นต่อเรื่องที่ฟังและประเมินเรื่องได้ถูกต้องมีเหตุผลชัดเจนเป็นส่วนใหญ่	แสดงความคิดเห็นต่อเรื่องที่ฟังและประเมินเรื่องได้ถูกต้องมีเหตุผลชัดเจนเป็นบางส่วน	แสดงความคิดเห็นต่อเรื่องที่ฟังและประเมินเรื่องได้ถูกต้องแต่เหตุผลไม่ชัดเจน
๒. การวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่ฟังและดูเกี่ยวกับข้อคิดมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต	วิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่ฟังและดูได้ถูกต้องมีข้อเสนอแนะในการนำข้อคิดไปประยุกต์ใช้	วิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่ฟังและดูได้ถูกต้องมีข้อเสนอแนะในการนำข้อคิดไปประยุกต์ใช้เป็นส่วนใหญ่	วิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่ฟังและดูได้ถูกต้องมีข้อเสนอแนะในการนำข้อคิดไปประยุกต์ใช้เป็นบางส่วน	วิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่ฟังและดูได้ถูกต้องแต่ไม่มีข้อเสนอแนะในการนำข้อคิดไปประยุกต์ใช้
๓. การพูดรายงานประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดูและการสนทนา	พูดรายงานได้ถูกต้องตามหลักการพูด โดยใช้ข้อมูลจากการดู การฟัง และการสนทนาครบถ้วน ตรงประเด็น	พูดรายงานได้ถูกต้องตามหลักการพูด โดยใช้ข้อมูลจากการดู การฟัง และการสนทนาครบถ้วน ตรงประเด็นเป็นส่วนใหญ่	พูดรายงานได้ถูกต้องตามหลักการพูด โดยใช้ข้อมูลจากการดู การฟัง และการสนทนาครบถ้วน ตรงประเด็นเป็นบางส่วน	พูดรายงานได้ถูกต้องตามหลักการพูด โดยใช้ข้อมูลจากการดู การฟัง และการสนทนาไม่ครบถ้วน ไม่ตรงประเด็น
๔. มารยาทในการพูด	มีมารยาทในการพูดครบถ้วน ดังนี้ 1) เตรียมตัวที่จะพูดให้พร้อม 2) มีกิริยาท่าทางดี 3) ใช้คำพูดสุภาพ 4) ควบคุมอารมณ์ขณะพูด 5) รับฟังความคิดเห็นจากผู้อื่น 6) พูดเหมาะสมกับเวลา	มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับมารยาทในการพูด ๑ ข้อ	มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับมารยาทในการพูด ๒ ข้อ	มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับมารยาทในการพูด ๓ ข้อ

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	๑๔ - ๑๖	๑๑ - ๑๓	๘ - ๑๐	ต่ำกว่า ๘
ระดับคุณภาพ	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๙.๑ สื่อการเรียนรู้

- ๑) หนังสือเรียน ภาษาไทย : หลักภาษาและการใช้ภาษา ม.๓
- ๒) ใบงานเรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น

๙.๒ แหล่งการเรียนรู้

- ๑) แหล่งข้อมูลท้องถิ่น
 - บ้านเสายองหิน บ้านภูผักไช้ ต.หินฮาว อ.หล่มเก่า จ. เพชรบูรณ์
- ๒) ประชาชนท้องถิ่น

ใบงาน
เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. การพูดรายงานการศึกษาค้นคว้า มีวิธีการพูดอย่างไร

.....
.....
.....

๒. ภูมิปัญญาไทย หมายถึงอะไร

.....
.....
.....

๓. ภูมิปัญญาทางภาษาและวรรณกรรม เป็นความสามารถด้านใดของคนไทย

.....
.....
.....

๔. วรรณกรรมท้องถิ่นมีความสำคัญอย่างไร

.....
.....
.....

๕. วรรณกรรมท้องถิ่นแบ่งออกเป็นกี่ประเภท อะไรบ้าง

.....
.....
.....

ใบงาน เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. การพูดรายงานการศึกษาค้นคว้า มีวิธีการพูดอย่างไร

..... การพูดรายงานการศึกษาค้นคว้ามีวิธีการพูด ดังนี้

๑) นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาเรียบเรียงเนื้อหาที่จะนำไปพูดอย่างสั้น กระชับ ชัดเจน

๒) ดำเนินเรื่องตามเหตุการณ์ ไม่สับสน วกวน

๓) มีตัวอย่างหรือสถิติประกอบตามความเหมาะสม

๔) เลือกใช้ภาษาให้เหมาะสมกับระดับของผู้ฟัง ไม่ใช่ภาษาง่ายหรือยากเกินไป

๕) พูดให้พอดีกับเวลาที่กำหนด ไม่พูดเกินเวลา

๒. ภูมิปัญญาไทย หมายถึงอะไร

..... ภูมิปัญญาไทย หมายถึง องค์ความรู้ความสามารถ และทักษะของคนไทยอันเกิดจากการสั่งสมประสบการณ์ที่ผ่านกระบวนการเรียนรู้ เลือกสรร ปรับแต่ง พัฒนา และถ่ายทอดกันมาเพื่อใช้แก้ปัญหาและพัฒนาชีวิตของคนไทยให้สมดุลกับสภาพแวดล้อมและเหมาะสมกับยุคสมัย

๓. ภูมิปัญญาทางภาษาและวรรณกรรม เป็นความสามารถด้านใดของคนไทย

..... ภูมิปัญญาด้านภาษาและวรรณกรรมเป็นความสามารถในการอนุรักษ์และสร้างสรรค์ผลงานด้านภาษา คือ ภาษาไทยภาษาถิ่นภูมิภาคต่างๆ วรรณกรรมท้องถิ่น การจัดทำสารานุกรมท้องถิ่น การปริวรรตหนังสือโบราณ การฟื้นฟูการเรียนการสอนภาษาถิ่นของท้องถิ่นต่างๆ

๔. วรรณกรรมท้องถิ่นมีความสำคัญอย่างไร

..... วรรณกรรมท้องถิ่น เป็นเครื่องสะท้อนให้เห็นวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของคนในท้องถิ่น

๕. วรรณกรรมท้องถิ่นแบ่งออกเป็นกี่ประเภท อะไรบ้าง

..... วรรณกรรมท้องถิ่นแบ่งเป็น ๒ ประเภท ได้แก่ ๑) ปริศนาคำทาย ๒) ภาษิต ลำนวน คำพังเพย ๓) เพลงพื้นบ้าน ๔) นิทานพื้นบ้าน ๕) ภาษาถิ่น ๖) ผู้สร้างสรรค์ผลงานทางภาษาในท้องถิ่น

แบบทดสอบก่อน - หลังเรียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรียนรู้ ฟัง ดู เจรจา

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. การพูดวิเคราะห์วิจารณ์สื่อได้ถูกต้องตรงกับข้อใด
 - ก. วิเคราะห์ข้อบกพร่องของสิ่งที่ฟังและดู
 - ข. วิเคราะห์แนวคิดในการนำเสนอสารของผู้ส่งสาร
 - ค. วิเคราะห์บุคลิกลักษณะลีลาท่าทางของผู้ส่งสาร
 - ง. วิเคราะห์ในเชิงโครงสร้างเนื้อหาของผู้ส่งสารนำเสนอ
๒. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของการพูดวิเคราะห์วิจารณ์
 - ก. พูดอธิบาย
 - ข. พูดโต้ตอบ
 - ค. พูดชี้แจงเหตุผล
 - ง. พูดแสดงความคิดเห็น
๓. บุคคลในข้อใดมีวิจรรย์ญาณในการฟังและการดู
 - ก. เอ ฟังและดูสื่อแล้วนำไปปฏิบัติตาม
 - ข. บี ฟังและดูสื่อแล้วศึกษาจุดมุ่งหมายของเรื่อง
 - ค. ซี ฟังและดูสื่อแล้วพูดวิพากษ์วิจารณ์ตามความพอใจ
 - ง. ดี ฟังและดูสื่อแล้ววิเคราะห์จุดมุ่งหมาย
ความน่าเชื่อถือ แล้วประเมินค่า
๔. นายเดชฟังเรื่องราวแล้วนำมาแยกแยะออกเป็นส่วนๆแสดงว่าเขาใช้วิธีใดในการฟัง
 - ก. วิจรรย์
 - ข. วิเคราะห์
 - ค. สรุปความ
 - ง. ประเมินค่า
๕. ข้อใดไม่ใช่ภาษาในการพูดแสดงความคิดเห็น
 - ก. ดิฉันอยากทราบว่า
 - ข. ดิฉันเห็นว่า
 - ค. ดิฉันคิดว่า
 - ง. ดิฉันรู้ว่า

๖. ข้อใดคือหัวใจสำคัญของการพูดรายงานการศึกษาค้นคว้า

ก. การใช้ภาษาในการพูด

ข. การสืบค้นข้อมูลที่ใช้ในการพูด

ค. การเรียบเรียงข้อความที่นำมาพูด

ง. การใช้สื่อที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนำมาประกอบการพูด

๗. ภาษาที่ใช้ในการพูดรายงานการศึกษาค้นคว้าควรเป็นภาษาที่มีลักษณะอย่างไร

ก. ภาษาที่เป็นแบบแผนเหมาะกับเรื่องที่พูด

ข. ภาษาเหมาะสมกับระดับของผู้ฟัง

ค. ภาษาที่ฟังเข้าใจง่าย

ง. ใช้ศัพท์เฉพาะเรื่อง

๘. ภูมิปัญญาเกิดขึ้นได้อย่างไร

ก. การสั่งสมประสบการณ์ที่ผ่านการเรียนรู้

ข. การค้นคว้าและการสร้างสรรค์

ค. การถ่ายทอดประสบการณ์

ง. การใช้ชีวิตประจำวัน

๙. ข้อใดไม่ใช่มารยาทในการพูด

ก. ไม่พูดเกินเวลาที่กำหนด

ข. หาข้อมูลมาประกอบการพูด

ค. มีอารมณ์ขันสร้างความบันเทิงแก่ผู้ฟัง

ง. เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มเหมาะสมแก่กาลเทศะ

๑๐. การมีมารยาทในการพูดเป็นผลดีต่อผู้พูดอย่างไร

ก. ทำให้มีบุคลิกดี

ข. ทำให้ไม่มีข้อขัดแย้งกับผู้อื่น

ค. เป็นที่เคารพนับถือของผู้ฟัง

ง. สร้างความศรัทธาให้แก่ผู้ฟัง

๑๑. แนวทางฝึกฝนการเป็นนักพูดที่ดีควรปฏิบัติอย่างไร

ก. หาความรู้มาประกอบการพูด

ข. หาตัวอย่างที่น่าสนใจมาประกอบการพูด

ค. หามุกตลกเรื่องขบขันมาประกอบการพูด

ง. หาสื่อที่สวยงามมีคุณภาพสูงมาประกอบการพูด

๑๒. บุคคลในข้อใดมีความสามารถในการควบคุมอารมณ์ของตนในขณะที่พูด

ก. โทม ไม่เสียดสีผู้อื่น

ข. ดอน ยิ้มแย้มแจ่มใสที่ทักทายผู้ฟัง

ค. โด่ง ไม่นำเรื่องของผู้อื่นมาเปิดเผย

ง. ดอม ไม่ได้ตอบกับผู้อื่นเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นในขณะที่พูด

๑๓. ข้อใดเป็นจุดเด่นของการพูดรายงานการศึกษาค้นคว้า

ก. เสนอความคิดเห็นเพื่อการพัฒนา

ข. เสนอโครงสร้างในการปฏิบัติงาน

ค. เสนอเหตุผลมีข้ออ้างอิง

ง. เสนอแนวคิด

๑๔. ข้อใดไม่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาไทย

ก. การทำเกษตรแบบผสมผสาน

ข. การจัดการธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ค. การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสาขาต่างๆ

ง. การอนุรักษ์และสร้างสรรค์ผลงานทางด้านโภชนาการ

๑๕. บุคคลในข้อใดอนุรักษ์ภูมิปัญญาด้านภาษาและวัฒนธรรมท้องถิ่น

ก. เต๋น มีฝีมือในการทำอาหารพื้นบ้านทั้งคาวหวาน

ข. ดวง มีความสามารถในการแสดงนาฏศิลป์ท้องถิ่น

ค. เตือน พูดภาษาถิ่นของตนอย่างถูกต้องชัดเจน

ง. ดาว ไปร่วมงานพิธีกรรมในท้องถิ่น

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔
ตีความตามระดับภาษา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ตีความตามระดับภาษา เรื่อง จำแนกและใช้คำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย
รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๔ ชั่วโมง

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

๑. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การศึกษาเรื่องการใช้คำในภาษาไทย จะต้องจำแนกและใช้คำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทยให้ถูกต้อง

๒. ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ ตัวชี้วัด

ม.๓/๑ จำแนกและใช้คำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. จำแนกและใช้คำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทยได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- ๑) คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ
 - ลักษณะของคำไทยแท้
 - ลักษณะของคำที่มาจากภาษาบาลี – สันสกฤต
 - ลักษณะของคำที่มาจากภาษาจีน
 - ลักษณะของคำที่มาจากภาษาเขมร
 - ลักษณะของคำที่มาจากชาว – มาลายู
 - ลักษณะของคำที่มาจากภาษาอังกฤษ

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๔.๑ ความสามารถในการสื่อสาร

๔.๒ ความสามารถในการคิด

- ๑) ทักษะการจำแนกประเภท
- ๒) ทักษะการเปรียบเทียบ

๔.๓ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย
๒. ใฝ่เรียนรู้
๓. มุ่งมั่นในการทำงาน
๔. รักความเป็นไทย

๖. ชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

สมุดรวบรวมคำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย

๗. การวัดผลประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน	แบบทดสอบก่อนเรียน	(ประเมินตามสภาพจริง)
ตรวจใบงาน คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ	ใบงานที่ คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
ตรวจแบบบันทึกการอ่าน	แบบบันทึกการอ่าน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงานและรักความเป็นไทย	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. กิจกรรมการเรียนรู้

วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคการต่อเรื่องราว (Jigsaw)

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับป้ายชื่อร้านค้าในท้องถิ่นของนักเรียน แล้วให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่าง
๒. นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ชื่อร้านค้าว่าเป็นคำที่มาจากภาษาใดบ้าง และช่วยกันบอกที่มาของภาษานั้นๆ

ในภาษาไทยครูให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างป้ายชื่อร้านค้าในท้องถิ่นของนักเรียน แล้วให้ร่วมกันวิเคราะห์ที่มาของภาษาที่ตั้งชื่อร้านค้า

นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

- การที่เรานำคำภาษาต่างประเทศเข้ามาใช้ จะเกิดผลอย่างไรต่อภาษาไทย

ขั้นสอน

๓. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน คละกันตามความสามารถ แล้วให้แต่ละคนภายในกลุ่มกำหนดหมายเลขประจำตัว เป็นหมายเลข ๑-๕ ซึ่งเรียกว่า กลุ่มบ้าน

๔. ครูให้สมาชิกที่มีหมายเลขเดียวกันมารวมกันเป็นกลุ่มใหม่ เรียกว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ แล้วให้แต่ละกลุ่มศึกษาความรู้เรื่อง คำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย จากหนังสือเรียน ดังนี้

กลุ่มหมายเลข ๑ ศึกษาเรื่อง คำที่ยืมมาจากภาษาบาลี-สันสกฤต

กลุ่มหมายเลข ๒ ศึกษาเรื่อง คำที่ยืมมาจากภาษาเขมร

กลุ่มหมายเลข ๓ ศึกษาเรื่อง คำที่ยืมมาจากภาษาจีน

กลุ่มหมายเลข ๔ ศึกษาเรื่อง คำที่ยืมมาจากภาษาชวา มลายู

กลุ่มหมายเลข ๕ ศึกษาเรื่อง คำที่ยืมมาจากภาษาอังกฤษ

๕. เมื่อนักเรียนกลุ่มผู้เชี่ยวชาญศึกษาความรู้จนมีความเข้าใจแล้ว ให้แยกย้ายกันกลับไปยังกลุ่มบ้าน จากนั้นผลัดกันอธิบายความรู้ตามที่ตนได้ศึกษามาให้สมาชิกในกลุ่มบ้านฟัง จนสมาชิกทุกคนในกลุ่มบ้านมีความเข้าใจในเรื่อง คำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

๖. นักเรียนแต่ละคนทำใบงาน เรื่อง คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ เสร็จแล้วนำเสนอส่งครูตรวจ
ขั้นสรุป

นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง คำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๙.๑ สื่อการเรียนรู้

๑) หนังสือเรียน ภาษาไทย : หลักภาษาและการใช้ภาษา ม.๓

๒) ใบงาน เรื่อง คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ

๙.๒ แหล่งการเรียนรู้

๑) ห้องสมุด

๒) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

- <http://rirs๓.royin.go.th/coinages/webcoinage.php>
- <http://www.royin.go.th/th/knowledge/detail.php?ID=๑๓๗๗>
- <http://www.royin.go.th/th/knowledge/content-list.php?ID=๔๑>
- <http://www.oknation.net/blog/print.php?id=๔๘๐๕๖๙>
- <http://www.krama๖.su.ac.th/activity/activity๐๗.htm>
- <http://www.ipesp.ac.th/learning/thai/chapter๓-๔.html>
- <http://www.maceducation.com/e-knowledge/๒๔๒๑๑๐๕๑๐๐/๑๕.htm>

การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

แบบประเมินสมุดรวบรวมคำที่ใช้ในภาษาไทย

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
๑. การจำแนกและใช้คำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย	จำแนกและใช้คำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทยได้ ถูกต้อง ๕ ภาษา	จำแนกและใช้คำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทยได้ ถูกต้อง ๔ ภาษา	จำแนกและใช้คำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทยได้ ถูกต้อง ๓ ภาษา	จำแนกและใช้คำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทยได้ ถูกต้อง ๒ ภาษา

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	๑๑ - ๑๒	๙ - ๑๐	๖ - ๘	ต่ำกว่า ๖
ระดับคุณภาพ	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง

แบบทดสอบ เรื่อง จำแนกคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย
วิชาภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. เขาขับมอเตอร์ไซด์ไปที่ทำการไปรษณีย์เพื่อส่งโปสการ์ดและเสื้อเชิ้ตให้คุณพ่อเนื่องในวันคล้ายวันเกิด” ข้อความนี้มีคำที่มาจากภาษาอังกฤษกี่คำ
๑. ๒ คำ
๒. ๓ คำ
๓. ๔ คำ
๔. ๕ คำ
๒. ข้อใดใช้คำที่มาจากภาษาอังกฤษได้ถูกต้องตามหลักการใช้ภาษาไทย
๑. เขาเลือกใช้เครื่องจักรที่ไฮเทค
๒. เธอชอบรับประทานไอศกรีมรสสมณะนา
๓. ฉันกำลังศึกษาระดับไฮสคูลในประเทศไทย
๔. ฉันรีบตื่นแต่เช้าเพื่อจะไปแข่งกับคุณพ่อ
๓. คำในข้อใดมีที่มาจากภาษาเดียวกัน
๑. อุปถัมภ์ วิกฤต เทศนา
๒. อัจฉริยะ กริธา สมุทร
๓. กษัตริย์ อิทธิ ปัจเจก
๔. ปัจฉิม กติกา โอรหาร
๔. คำในข้อใดมีที่มาจากภาษาเดียวกัน
๑. โฉนด กราบ
๒. บุปผา บุหงา
๓. สุกียากี้ เย็นตาโฟ
๔. อังกะลุม ไวโอลิน
๕. คำในข้อใดมีที่มาจากภาษาชวา – มลายู
๑. ผกา ขนุน ตำรวจ
๒. บัณฑิต อักษร กีฬา
๓. แปะก๊วย แข่ง แซยิด
๔. ปาเต๊ะ มัสยิด รองเง็ง
๖. “รายการอาหารวันนี้มีผัดถั่วงอกใส่เต้าหู้ พะโล้ ปลาซาบะอย่างซีอิ้ว สาครุ และทุเรียน” ข้อความนี้มีคำที่มาจากภาษาใดบ้าง
๑. จีน ญี่ปุ่น ชวา – มลายู
๒. จีน เขมร ชวา – มลายู
๓. อังกฤษ ญี่ปุ่น บาลี – สันสกฤต
๔. เขมร ชวา – มลายู บาลี – สันสกฤต
๗. ข้อใดไม่มีคำที่มาจากภาษาบาลีหรือภาษาสันสกฤต
๑. เราต้องใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง
๒. อย่าเลี้ยงลูกให้เป็นทวดา
๓. ชื่อของเขายู่ในทำเนียบรุ่น
๔. ภรรยาของเขาทำงานอยู่ที่นี่
๘. ข้อใดมีคำมาจากภาษาบาลีทุกคำ
๑. พิสตาร วิทย์ มัจฉา
๒. ทิฐิ ลักษณะ วุฒิ
๓. บุญ บารมี เษษฐา
๔. องค์ ครรรค์ สังข์
๙. ข้อใดเป็นคำสันสกฤตทุกคำ
๑. จักร มรรค ปัญจวัคคีย์
๒. ปุชนีย์ สัพพัญญู โอรหาร
๓. วรรณะ พยัคฆ์ อธิยาศัย
๔. สังสรรค์ สุวรรณ พัสตุ

๑๐. คำประพันธ์ข้อใดมีคำยืมจากภาษาบาลีสันสกฤตน้อยที่สุด

๑. พระแต่งองค์เป็นพราหมณ์งามลออ เอาเพลิงจ่อจุดเผาสำเภายนต์
๒. สองพระองค์อันดำรงอยู่ยศ กระเดื่องเดชเลิศลบบจบสถาน
๓. ชำระพักตร์หีบสบู่มาลูกล้าง **เสร็จสำอางคลาไคลเหมือนใจหมาย**
๔. เมื่อพระองค์ยังทรงพระพิโรธ ที่ไหนจะโปรดยกโทษให้

๑๑. ข้อความต่อไปนี้มีคำยืมจากภาษาบาลีสันสกฤตกี่คำ

ไว้เป็นมหรสพขรื่อง	สุขศานต์
สำหรับราชสำราญ	เริ่มร้าง
บำเพ็ญกตัญญู	ประดิษฐ์ นั้่นนา
เสนอเนตรมนุษย์ตั้ง	แต่หล้าเลอสรวง

๑. ๖ คำ	๒. ๗ คำ	
๓. ๘ คำ	๔. ๙ คำ	๕. ๑๐ คำ

๑๒. ข้อใดไม่มีคำที่มาจากภาษาเขมร

๑. ถนนแห่งความเพียรนำไปสู่ความเจริญ
๒. โปรดเอื้อเพื่อแก่เด็กและคนชรา
๓. **เราจะไปรับหลานสาวที่สถานีบางซื่อ**
๔. นวนิยายเรื่องนี้ดำเนินเรื่องได้กระชับดี

๑๓. ข้อใดไม่มีคำยืมจากภาษาเขมร

๑. เสียงเสือกวางกลางเนินพนมวัน	ให้ห้วนห้วนวังเวงหวาดทุกข์
๒. พวกแตกทัพคงกลับไปกราบทูล	เป็นเค้ามูลว่าเราคิดขบถ
๓. ทั้งผิวเมียแสนนาถเพียงขาดใจ	สุดอาลัยแล้วก็กอดกันโศกา
๔. ระเร่เยยเรื่อยเฉื่อยฉ่ำลิ้มล้ำคัญ	ลิ้มความเป็นปรีศน์ของชีวิต

๑๔. คำภาษาอังกฤษในข้อใดไม่มีคำภาษาไทยใช้แทน

๑. **ห้างสรรพสินค้าส่งแค็ตตาล็อกเครื่องใช้ไฟฟ้าที่กำลังลดราคามาให้ดูที่บ้าน**
๒. อยากรโทรศัพท์บอกเพื่อนว่าอาจารย์ต้องการพบ แต่ผมไม่มีโฟนการ์ด
๓. เขาตั้งใจเรียนและสอบเข้าเรียนในยูนิเวอร์ซิตีชั้นนำของประเทศไทย
๔. ไตรโอะซิมมีประโยชน์มาก ช่วยทำให้อาหารแข็งไม่ละลายง่าย

๑๕. คำภาษาอังกฤษในข้อใด ใช้คำไทยแทนไม่ได้

๑. **จักษุแพทย์ผ่าตัดล้างท่อน้ำตาแล้วใส่สายซิลิโคนไว้ ๓ เดือน**
๒. การประชุมวันนี้ใครมีไอเดียใหม่ๆ ก็เสนอเข้ามาได้เลย
๓. รายการตอบปัญหาภาษาไทยจะออนแอร์วันเสาร์หน้า
๔. เสื้อที่ร้านฉันดีไซน์สวยๆ ทั้งนั้น ราคาก็ไม่แพง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ตีความตามระดับภาษา

เรื่อง ประโยคซับซ้อน

รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑

รายวิชา ภาษาไทย ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๔ ชั่วโมง

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

๑. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การศึกษาหลักภาษาต้องวิเคราะห์โครงสร้างประโยคซับซ้อน เพื่อให้สามารถสร้างประโยคที่สละสลวย สื่อความหมายได้ชัดเจน

๒. ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ ตัวชี้วัด

ม.๓/๒ วิเคราะห์โครงสร้างประโยคซับซ้อน

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. วิเคราะห์โครงสร้างประโยคซับซ้อนได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- ประโยคซับซ้อน

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๔.๑ ความสามารถในการสื่อสาร

๔.๒ ความสามารถในการคิด

- ทักษะการวิเคราะห์

๔.๓ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย

๒. ใฝ่เรียนรู้

๓. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖. การะงาน/ชิ้นงาน

ใบงาน เรื่อง การวิเคราะห์โครงสร้างประโยคซับซ้อน

๗. การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน	แบบทดสอบก่อนเรียน	(ประเมินตามสภาพจริง)
ตรวจใบงาน เรื่อง การวิเคราะห์โครงสร้างประโยคซับซ้อน	ใบงาน เรื่อง การวิเคราะห์โครงสร้างประโยคซับซ้อน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. กิจกรรมการเรียนรู้

วิธีสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : ๕E)

ขั้นที่ ๑ กระตุ้นความสนใจ (Engage)

๑. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับชนิดของประโยค จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงประโยชน์ของการเรียนเรื่อง ประโยค

นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

นักเรียนคิดว่า การเรียนเรื่องประโยคทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจหลักภาษาไทยได้ดีหรือไม่ อย่างไร

ขั้นที่ ๒ สืบค้น (Explore)

๒. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๖ คน คละกันตามความสามารถ แล้วให้แต่ละคนกำหนดหมายเลขประจำตัวให้สมาชิกภายในกลุ่ม เป็นหมายเลข ๑-๖ เรียกว่า กลุ่มบ้าน

๓. ครูให้สมาชิกที่มีหมายเลขเดียวกันมารวมกันเป็นกลุ่มใหม่ เรียกว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ แล้วให้แต่ละกลุ่มศึกษาความรู้เรื่อง การวิเคราะห์โครงสร้างของประโยคซับซ้อน จากหนังสือเรียน ดังนี้

- กลุ่มหมายเลข ๑ ศึกษาเรื่อง ประโยคสามัญ
- กลุ่มหมายเลข ๒ ศึกษาเรื่อง ประโยคซ้อน
- กลุ่มหมายเลข ๓ ศึกษาเรื่อง ประโยคกรรม
- กลุ่มหมายเลข ๔ ศึกษาเรื่อง ประโยคสามัญที่ซับซ้อน
- กลุ่มหมายเลข ๕ ศึกษาเรื่อง ประโยคกรรมที่ซับซ้อน
- กลุ่มหมายเลข ๖ ศึกษาเรื่อง ประโยคซ้อนที่ซับซ้อน

ขั้นที่ ๓ อธิบายความรู้ (Explain)

๔. นักเรียนกลุ่มผู้เชี่ยวชาญศึกษาความรู้จนมีความเข้าใจแล้วให้แยกย้ายกันกลับไปยังกลุ่มบ้าน แล้วพลัดกันอธิบายความรู้ตามที่ตนได้ศึกษามาให้สมาชิกในกลุ่มบ้านฟังจนมีความเข้าใจที่ถูกต้อง

ขั้นที่ ๔ ขยายความเข้าใจ (Expand)

๕. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์โครงสร้างของประโยคซับซ้อน ตามที่ครูกำหนด

๖. นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลการวิเคราะห์โครงสร้างของประโยคซับซ้อน ตามที่ครูกำหนด แล้วรายงานผลพร้อม

อธิบายประกอบ

๗. นักเรียนแต่ละคนทำใบงานเรื่อง การวิเคราะห์โครงสร้างประโยคซับซ้อน

ขั้นที่ ๕ ตรวจสอบผล (Evaluate)

๘. นักเรียนและครูร่วมกันเฉลยคำตอบในใบงานและสรุปหลักการวิเคราะห์โครงสร้างประโยคซับซ้อน

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๙.๑ สื่อการเรียนรู้

- หนังสือเรียน ภาษาไทย : หลักภาษาและการใช้ภาษา ม.๓

ใบงาน
เรื่อง การวิเคราะห์โครงสร้างประโยคซับซ้อน

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์โครงสร้างประโยคซับซ้อนที่กำหนด

๑) ความสามัคคีของคนไทยทั่วประเทศช่วยให้เราสามารถข้ามพ้นภาวะวิกฤตไปได้

ภาคประธาน	ภาคแสดง

๒) การท่องเที่ยวไม่เพียงแต่ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินเท่านั้น แต่ยังให้ความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นนั้นๆ ด้วย

ประโยคสามัญ	คำเชื่อม	ประโยคสามัญ

ภาคประธาน	ภาคแสดง

ภาคประธาน	ภาคแสดง

๓) ละครเรื่องสี่แผ่นดินมีวลีศิลป์ที่ถกเถียงและดารารุ่นใหม่นำเสนอ ได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก

ประโยคหลัก	คำเชื่อม	ประโยคย่อย (เป็นประโยครวม)		
		ประโยคสามัญ	คำเชื่อม	ประโยคสามัญ

ใบงาน

เรื่อง การวิเคราะห์โครงสร้างประโยคซับซ้อน

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์โครงสร้างประโยคซับซ้อนที่กำหนด

๑) ความสามัคคีของคนไทยทั่วประเทศช่วยให้เราสามารถข้ามพ้นภาวะวิกฤตไปได้

ภาคประธาน	ภาคแสดง
ความสามัคคีของคนไทยทั่วประเทศ	ช่วยให้เราสามารถข้ามพ้นภาวะวิกฤตไปได้

๒) การท่องเที่ยวไม่เพียงแต่ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินเท่านั้น แต่ยังให้ความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นนั้นๆ ด้วย

ประโยคสามัญ	คำเชื่อม	ประโยคสามัญ
การท่องเที่ยวไม่เพียงแต่ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินเท่านั้น	แต่	ยังให้ความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นนั้นๆ ด้วย

ภาคประธาน	ภาคแสดง
การท่องเที่ยว	ไม่เพียงแต่ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินเท่านั้น

ภาคประธาน	ภาคแสดง
การท่องเที่ยว	ยังให้ความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นนั้นๆ ด้วย

๓) ละครเรื่องสี่แผ่นดินมิวสิคัลที่ถกเถียงคดีและดาราหุ่นใหม่นำเสนอ ได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก

ประโยคหลัก	คำเชื่อม	ประโยคย่อย (เป็นประโยครวม)		
		ประโยคสามัญ	คำเชื่อม	ประโยคสามัญ
ละครเรื่องสี่แผ่นดินมิวสิคัลได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก	ที่	ถกเถียงคดีนำเสนอ	และ	ดาราหุ่นใหม่นำเสนอ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ตีความตามระดับภาษา

เรื่อง ระดับภาษา

รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑

รายวิชา ภาษาไทย ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๔ ชั่วโมง

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

๑. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การศึกษาหลักภาษาต้องสามารถวิเคราะห์ระดับภาษา เพื่อให้สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้ถูกต้อง และเหมาะสม

๒. ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ ตัวชี้วัด

ม.๓/๓ วิเคราะห์ระดับภาษา

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

- ๑) จำแนกระดับภาษาที่ใช้ในการสื่อสารได้
- ๒) วิเคราะห์ระดับภาษาได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- ระดับภาษา

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๔.๑ ความสามารถในการสื่อสาร

๔.๒ ความสามารถในการคิด

- ๑) ทักษะการสรุปลงความคิดเห็น
- ๒) ทักษะการวิเคราะห์

๔.๓ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย
๒. ใฝ่เรียนรู้
๓. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖. ภาระงาน/ชิ้นงาน

ใบงาน การวิเคราะห์ระดับของภาษา

๗. การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจใบงานการวิเคราะห์ระดับของภาษา	ใบงานการวิเคราะห์ระดับของภาษา	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
ประเมินการนำเสนอผลงาน	แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	๑๔ - ๑๖	๑๑ - ๑๓	๘ - ๑๐	ต่ำกว่า ๘
ระดับคุณภาพ	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง

๘. กิจกรรมการเรียนการสอน

วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่ตรวจสอบ

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างคำที่มีความหมายว่า กิน แล้วให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ว่า คำเหล่านั้นใช้กับใครอย่างไร

๒. ครูอธิบายให้นักเรียนทราบว่า ภาษาไทยเป็นภาษาที่มีระดับคำที่มีความหมายเดียวกัน แต่ใช้ต่างกันตามระดับชั้นของบุคคล

นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

นักเรียนคิดว่า การใช้ภาษาตามระดับชั้นของบุคคลเป็นผลดีหรือผลเสียต่อสังคมอย่างไร

ขั้นสอน

๓. นักเรียนรวมกลุ่มเดิม (จากเรื่องที่ ๑) แล้วให้แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ระดับภาษา จากหนังสือเรียน

๔. ครูตั้งประเด็นคำถามให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ เพื่อสรุปเนื้อหาเรื่อง ระดับภาษาเช่น

- เพราะเหตุใดจึงต้องแบ่งระดับภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร
- การเลือกใช้ระดับของภาษาในการสื่อสาร จะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบใดบ้าง
- สัมพันธภาพระหว่างบุคคล มีความสัมพันธ์กับระดับภาษาที่ใช้ได้อย่างไร

๕. ครูสุ่มเรียกตัวแทนกลุ่มอ่านข้อสรุปที่เป็นมติของกลุ่ม แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง

๖. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันทำใบงานเรื่อง การวิเคราะห์ระดับภาษา โดยให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มจับคู่กันเป็น ๓ คู่ แล้วให้แต่ละคู่ปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

- สมาชิกคนที่ ๑ อ่านโจทย์คำถาม และเขียนคำตอบ
- สมาชิกคนที่ ๒ เป็นฝ่ายสังเกต ตรวจสอบคำตอบ

๗. นักเรียนรวมกลุ่มเดิม (๖ คน) ให้แต่ละคู่ นำคำตอบของตัวเองมานำเสนอให้เพื่อนอีก ๒ คู่ฟัง เพื่อช่วยกัน ตรวจสอบความถูกต้อง จากนั้นนำไปงานส่งครู

นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

- นักเรียนคิดว่า นักเรียนจะนำความรู้เรื่อง ระดับภาษา ไปใช้ประโยชน์ในด้านใดได้มากที่สุดและใช้อย่างไร

ขั้นสรุป

๘. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ระดับภาษา พร้อมทั้งบอกแนวทางในการเลือกใช้ภาษาในการ สื่อสารให้ถูกต้องเหมาะสมกับระดับภาษา

- ครูมอบหมายให้นักเรียนเขียนเรียงความ เรื่อง ประเพณีไทย โดยใช้ภาษาให้ถูกต้องตามระดับภาษา และใช้ ประโยคที่มีโครงสร้างประโยคซับซ้อน โดยให้ครอบคลุมประเด็นตามที่กำหนด

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๙.๑ สื่อการเรียนรู้

- ๑) หนังสือเรียน ภาษาไทย : หลักภาษาและการใช้ภาษา ม.๓
- ๒) ใบงานเรื่อง การวิเคราะห์ระดับภาษา

ใบงาน
เรื่อง การวิเคราะห์ระดับภาษา

คำสั่ง ให้นักเรียนวิเคราะห์ข้อความต่อไปนี้ แล้วเลือกใส่ระดับภาษาให้เหมาะสม

๑. “ขอพระบรมเดชาภาพแห่งสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราช จงคุ้มครองประเทศชาติและประชาชนชาวไทย ให้ผ่านพ้นภยันตรายทั้งปวง อริราชศัตรูภายนอกอย่าล่วงเข้าทำอันตรายได้ ศัตรูหมู่พาลภายในให้วอดวายพ่ายแพ้ภัยตัวบันดาลความสุขความมั่นคงให้บังเกิดทั่วผืนดิน บันดาลความร่มเย็นแก่เอกราชนิกรชนครบความเขตขอบชั้นขลิบมา”

.....

๒. “ช่วงเรียนอยู่ในระดับมัธยม ผู้ที่มีความขยันมุ่งมั่นจะเข้ามหาวิทยาลัยให้ได้ จะไม่สนใจสิ่งแวดล้อมรอบกายทั้งสิ้น ยกเว้นสิ่งที่เขาคิดว่าจะสามารถทำให้เขาสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ ชีวิตนักเรียนมัธยมจึงมีแต่ตัว ตัว และตัว ก็หาฉันไม่เล่นกิจกรรมฉันไม่มีเวลาทำ และยิ่งห้องสมุด ฉันไม่ทราบว่าจะเข้าไปทำไม เพราะเวลาทั้งหมด จะต้องใช้ท่องตำราอย่างเดียวก่อนแล้วก็มักจะประสบ-ความสำเร็จตามที่คิดเสียด้วยคือสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้”

.....

๓. “เฮ้ย! ใครเอาหมาตายมาโยนไว้ในวัดวะ เหมือนขายร้ายเลย” อีกคนหนึ่งค้านว่า “ข้าไม่เห็น มีหมานี่หว่า” แหงนหน้าขึ้นทำมุกยกย่น “ปู่บุญแกคงทำกับข้าวทิ้งไว้จนบูดเหม็นเน่าละมั้ง”

.....

๔. “แพทย์หญิงรุ่นพี่นี้หนังเหนียวดีจริง แก่เร็วตายยากกว่าแพทย์ชายถึง ๒ เท่า แพทย์รุ่นนี้ชอบกลที่พญามัจจุราช ชอบแพทย์ชายมากกว่า ผิดปกติจริงๆ แพทย์ชายตายไปแล้ว ๑๒ คน แพทย์หญิงตายไปเพียง ๒ คน”

.....

๕. “บทละครไทยเป็นอีกรูปเป็นอีกรูปแบบหนึ่งของวรรณกรรมไทย บทละครของไทยเป็นวรรณกรรมที่ประพันธ์ขึ้น ทั้งเพื่ออ่านและเพื่อแสดง รูปแบบที่นิยมกันมาแต่เดิมคือบทละครรำ ต่อมามีการปรับปรุงละครรำให้ทันสมัยขึ้น ตามความนิยมแบบตะวันตก จึงมีรูปแบบใหม่เกิดขึ้น ได้แก่ ละครดึกดำบรรพ์ ละครพันทาง เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีการรับรูปแบบละครจากตะวันตกมาดัดแปลงให้เข้า กับสังคมไทยและวัฒนธรรมไทย ทำให้การละครไทย พัฒนาขึ้นโดยมีกระบวนการแสดงที่แตกต่าง ไปจากละครไทยที่มีอยู่ มาเป็นละครร้อง ละครพูด และละครสังคีต”

.....

คำสั่ง จงเปลี่ยนคำจากภาษาไม่เป็นทางการต่อไปนี้ ให้เป็นภาษาทางการให้ถูกต้อง

ภาษาไม่เป็นทางการ	ภาษาทางการ
๑. โรงหนัง	
๒. ไปซื้บชี	
๓. แสตมปี	
๔. มอไซค์	
๕. รถเมล์	
๖. ตาย	
๗. อ้วก	
๘. งานศพ	

แบบทดสอบ เรื่อง ระดับของภาษา
วิชาภาษาไทย (ท๒๓๑๐๑) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

.....

๑. ระดับภาษามีกี่ระดับ

ก. ๓ ระดับ

ข. ๔ ระดับ

ค. ๕ ระดับ

ง. ๖ ระดับ

๒. ภาษาระดับพิธีการ ใช้เนื่องในโอกาสใด

ก. การประชุมกลุ่มหรืออภิปรายกลุ่ม

ข. การกล่าวรายงานในพิธีมอบปริญญาบัตร

ค. การเขียนจดหมายระหว่างเพื่อน

ง. บทความในหนังสือพิมพ์ กิจธุระต่าง ๆ

๓. เฮ้อ! เซ็ง เงินทองก็ไม่ค่อยจะมี จากข้อความเป็นภาษาในระดับใด

ก. ภาษาระดับทางการ

ข. ภาษาระดับกึ่งทางการ

ค. ภาษาระดับไม่เป็นทางการ

ง. ภาษาระดับกันเอง

๔. ข้อใดอธิบายความหมายของระดับภาษาได้ชัดเจนที่สุด

ก. การใช้ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อสารความรู้ ความคิด ความรู้สึก

ข. การใช้ภาษาตามสัมพันธภาพของบุคคลโดยคำนึงถึงกาลเทศะ

ค. การใช้ภาษาแบบเป็นทางการ

ง. การใช้ภาษาแบบไม่เป็นทางการ

๕. ข้อใดใช้ภาษาระดับทางการได้ถูกต้อง

ก. คลอดบุตร

ข. เผาศพ

ค. ทิ้งจดหมาย

ง. ตีตรา

๖. คำในข้อใดมักจะใช้ในภาษาระดับสนทนาและระดับกันเองเท่านั้น

ก. อย่างนั้น อย่างนี้ อย่างไรก็ตาม

ข. บริโภค รับประทาน เสวย

ค. กระผม

ง. ฉันทัน เรา

๗. ภาษาในข้อใดที่ใช้สื่อสารกันในตลาดร้านค้า

ก. หมอนันท์พูดบ้าน่าลายอยู่คนเดียว

ข. เขาถูกฆ่าตายหน้าโรงพยาบาลยนต์

ค. บุคคลเหล่านั้นประพฤติน่าไม่เรียบร้อย

ง. ชายคนนั้นได้แต่นั่งซุ่มดื่มสุราตลอดทั้งวัน

๘. คำในข้อใดไม่ใช่ภาษาที่ใช้ในระดับทางการ

ก. สุนัข สุกร

ข. โรงหนัง แสตมป์

ค. โรงภาพยนตร์ ดวงตราไปรษณีย์

ง. รถประจำทาง หนังสือรับรอง

๙. ข้อใดใช้ภาษาระดับสนทนามากที่สุด

ก. การประชุมกลุ่มหรืออภิปรายกลุ่ม

ข. การพูดจากระหว่างบุคคลภายในครอบครัว

ค. การเขียนจดหมายระหว่างเพื่อน

ง. การเปิดประชุมรัฐสภา

๑๐. ข้อใดใช้ภาษาระดับทางการ

ก. นายกรัฐมนตรีกำลังบรรยายเรื่องเศรษฐกิจไทยในปัจจุบัน

ข. คีนนี่ฉันคงต้องไปงานศพของพ่อเพื่อนนะ

ค. เด็กวัยรุ่นสมัยนี้ชอบโทรศัพท์คุยกับเพื่อน

ง. พ่อคงจะกลับบ้านดึกหน่อยเพราะต้องไปร่วมงานแต่งงานลูกน้องที่บริษัท

๑๑. ข้อใดใช้ถ้อยคำสื่อความหมายได้เหมาะกับบุคคล

ก. ขอขอบคุณนักเรียนมากนะคะที่ตั้งใจเรียน ขอบใจ

ข. ขอเชิญบรรทมได้แล้ว ดึกมากแล้ว

ค. อาจารย์คะ กรุณาอธิบายการบ้านข้อนี้ให้หน่อยค่ะ

ง. พระครูวิสุทธิได้รับเชิญไปแสดงปาฐกถาธรรมที่โรงเรียน

๑๒. ระดับภาษาที่ใช้ในการสื่อสารนั้นขึ้นอยู่กับข้อใด

ก. ตัวสาร

ข. ผู้ส่งสาร

ค. ผู้รับสาร

ง. ตัวบุคคล และโอกาส

๑๒. ระดับภาษาที่ใช้ในการสื่อสารนั้นขึ้นอยู่กับข้อใด

ก. ตัวสาร

ข. ผู้ส่งสาร

ค. ผู้รับสาร

ง. ตัวบุคคล และโอกาส

๑๓. ข้อใดเป็นการพูดที่ไม่เป็นทางการ

ก. พูดโฆษณาสินค้า

ข. การกล่าวคำปราศรัย

ค. การกล่าวสดุดี

ง. การกล่าวรายงาน

๑๔. ข้อใดใช้ภาษาระดับทางการ

- ก. หวยบนดินเป็นที่นิยมกันมาก
- ข. โทรทัศน์ช่องเจ็ดสี่มีรายการใหม่หลายรายการ
- ค. การจราจรในท่าอากาศยานดอนเมืองคับคั่งมาก
- ง. **สถานีตำรวจดอนเมืองอยู่ใกล้กับสถานีรถไฟดอนเมือง**

๑๕. ข้อใดใช้ภาษาระดับไม่เป็นทางการ

- ก. **เราจะรักษามุมสงบของป่าอ้อมผางไว้ได้ด้วยการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์**
- ข. ภาวะหนี้เสียเกิดจากความไม่สุจริตของลูกค้านี้ การปรับค่าเงินบาท และการที่รัฐบาลปิดสถาบันการเงิน
- ค. ประเทศชาติจะเจริญรุ่งเรืองได้ ประชาชนทุกสาขาอาชีพต้องเป็นคนที่มีทั้งความสามารถและคุณธรรม
- ง. การศึกษาสมัยปฏิรูป ครูต้องพยายามให้นักเรียนออกความคิดความเห็นเรื่องต่าง ๆ เอง โดยครูจะทำหน้าที่เป็นเพียงผู้จัดการห้องเรียน

๑๖. จากข้อความต่อไปนี้ข้อใดภาษาระดับกันเอง

- ก. ทำไมผู้หญิงที่มีลูกแล้วถึงอ้วน สาเหตุที่คนมักนึกไม่ถึงคือแม่เสียชีวิตของที่ลูกกินเหลือ
- ข. **ผู้หญิงที่ปล่อยให้พุงพลุ้ยเป็นพะโล้อย่างนี้ นอกจากจะดูไม่ได้แล้วยังจะตายไวเสียด้วย**
- ค. การประชุมวิชาการเรื่องโรคอ้วนครั้งนี้จัดขึ้นเนื่องจากโรคอ้วนเป็นปัญหาทางสุขภาพที่ทุกประเทศทั่วโลกกำลังประสบอยู่
- ง. การลดน้ำหนักด้วยวิธีง่าย ๆ นั้น เราจะต้องควบคุมอาหารและหลีกเลี่ยงอาหารที่มีไขมันสูง

๑๗. การเลือกใช้ภาษาต้องคำนึงถึงสิ่งใด

- ก. บุคคล
- ข. กาลเทศะ
- ค. เนื้อหาสาระ
- ง. **ถูกทุกข้อ**

๑๘. ข้อใดเหมาะกับการใช้ภาษาทางการ

- ก. นิทานพื้นบ้าน
- ข. ใบปลิวโฆษณา
- ค. จดหมายถึงเพื่อน
- ง. **หนังสือสารานุกรมไทย**

๑๙. “ถ้าร่วงก็ต้องนอนเสียให้เต็มอิม จะได้กระปรีกระเปร่าตลอดวัน” ข้อความดังกล่าวเป็นภาษาประเภทใด

ก. ภาษาสนทนา

ข. ภาษาระดับกึ่งทางการ

ค. ภาษาระดับทางการ

ง. ภาษาระดับสนิทสนมเป็นกันเอง

๒๐. ข้อใดเหมาะสำหรับใช้เป็นภาษาพูด

ก. โปรดขับชীরถยนต์ด้วยความระมัดระวัง

ข. ตกลงตามนี้ พุ่งนี้ช่วงเพลเราไปเจอกันที่ตลาด

ค. การคมนาคมขนส่งของประเทศพัฒนาไปอย่างต่อเนื่อง

ง. สภาพอากาศช่วงนี้แปรปรวน ผู้โดยสาร โปรดรัดเข็มขัดนิรภัย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕
เจาะหาวิถีไทยในอดีต

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เจาะหาวิถีไทยในอดีต

เรื่อง บทละครพูด เรื่อง เห็นแก่ลูก

รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑

รายวิชา ภาษาไทย ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๔ ชั่วโมง

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

๑. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การศึกษาวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดี ต้องสามารถสรุปเนื้อหา เขียนกรอบแนวคิด วิเคราะห์ความสมเหตุสมผล การลำดับความและความเป็นไปได้ของเรื่อง วิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าของเรื่อง สรุปความรู้ ข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง และพูดโน้มน้าวโดยนำเสนอหลักฐานตามลำดับเนื้อหาอย่างมีเหตุผลและน่าเชื่อถือ

๒. ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ ตัวชี้วัด

ม.๓/๑ สรุปเนื้อหาวรรณคดี วรรณกรรม และวรรณกรรมท้องถิ่นในระดับที่ยากยิ่งขึ้น

ม.๓/๒ วิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าจากวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

ม.๓/๓ สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. สรุปเนื้อหาบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูกได้

๒. วิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าจากบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูกได้

๓. สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ สาระการเรียนรู้แกนกลาง

๑. การสรุปเนื้อหาบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก

๒. การวิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าจากบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก

๓. การสรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๔.๑ ความสามารถในการสื่อสาร

๔.๒ ความสามารถในการคิด

๑) ทักษะการวิเคราะห์

๔) ทักษะการประเมิน

๕) ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้

๔.๓ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย
๒. ใฝ่เรียนรู้
๓. มุ่งมั่นในการทำงาน
๔. รักความเป็นไทย

๖. ชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

การเขียนบทความเกี่ยวกับผลการศึกษาทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก

๗. การวัดและการประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบก่อน – หลังเรียน	แบบทดสอบก่อน – หลังเรียน	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
ตรวจใบงาน	ใบงาน	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงานและรักความเป็นไทย	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๘. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑ วิธีสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : ๕E)

ขั้นที่ ๑ กระตุ้นความสนใจ (Engage)

๑. ครูสนทนากับนักเรียนเรื่องความเป็นมาของการละครไทย และการเปลี่ยนแปลงในวงการละคร ความเจริญรุ่งเรืองของการละครในสมัยรัชกาลที่ ๖

ขั้นที่ ๒ สืบค้นคว้า (Explore)

๒. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๔ คน คละกันตามความสามารถ แล้วให้แต่ละกลุ่มศึกษาความรู้เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ จากหนังสือเรียน และแหล่งข้อมูลสารสนเทศ

ขั้นที่ ๓ อธิบายความรู้ (Explain)

๓. นักเรียนอธิบายหลักการอ่านจับใจความสำคัญ จากนั้นทำใบงานเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ

ขั้นที่ ๔ ขยายความเข้าใจ (Expand)

๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก จากหนังสือเรียน

๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันทำใบงานเรื่อง การสรุปเนื้อหาเรื่องเห็นแก่ลูก

ขั้นที่ ๕ ตรวจสอบผล (Evaluate)

๖. ครูตรวจคำตอบในใบงานและให้คำแนะนำในการแก้ไขปรับปรุงงาน

ชั่วโมงที่ ๒ วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการเรียนรู้ความเข้าใจ

ขั้นที่ ๑ สังเกต ตระหนัก

๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับวิถีไทย โดยแสดงความคิดเห็นตามรูปภาพที่ครูนำมาให้ดู
๒. ครูซักถามนักเรียนถึงความเป็นอยู่ของคนไทยในสมัยปัจจุบัน ว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างจากรูปภาพ
๓. นักเรียนรวมกลุ่มเดิม (จากเรื่องที่ ๑) แล้วให้แต่ละกลุ่มศึกษาความรู้เรื่อง บทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก : คุณค่าด้านสังคมและสะท้อนวิถีไทย จากหนังสือเรียน
๔. ครูให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าที่ได้รับจากบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูกตามประเด็นที่กำหนด

ขั้นที่ ๒ วางแผนปฏิบัติ

นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันกำหนดแนวทางในการวิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าจากบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก

ขั้นที่ ๓ ลงมือปฏิบัติ

นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันกำหนดแนวทางในการวิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าจากบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก ตามแนวทางที่ได้วางแผนร่วมกันไว้

ขั้นที่ ๔ พัฒนาความรู้ ความเข้าใจ

๑. นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลการวิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าจากบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก จากนั้นส่งตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานที่หน้าชั้นเรียน
๒. สมาชิกในแต่ละกลุ่มทำใบงานเรื่อง การวิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าเรื่องเห็นแก่ลูก เป็นรายบุคคล
๓. ครูตรวจใบงานแล้วนำคะแนนของสมาชิกทุกคนมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม จากนั้นประกาศชมเชยกลุ่มที่มีคะแนนสูงสุดและรองลงมา เรียงตามลำดับ ติดประกาศคะแนนไว้ที่ป้ายนิเทศ เพื่อเสริมกำลังใจ

ขั้นที่ ๕ สรุป

นักเรียนร่วมกันสรุปคุณค่าของบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก

ชั่วโมงที่ ๓ วิธีสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : ๕E)

ขั้นที่ ๑ กระตุ้นความสนใจ (Engage)

๑. ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับละครโทรทัศน์ที่กำลังออกอากาศอยู่ในปัจจุบัน จากนั้นนักเรียนร่วมกันอภิปรายคุณค่าของละครเรื่องที่ว่า ได้รับความรู้และข้อคิดอะไรบ้างที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง

นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

- นักเรียนคิดว่า คนส่วนใหญ่มีจุดมุ่งหมายอย่างไรในการชมละครโทรทัศน์ (เพื่อความสนุก เพลิดเพลิน)
- นักเรียนคิดว่า การชมละครผู้ชมได้ความรู้และข้อคิดไปใช้ในชีวิตจริงหรือไม่ เพราะเหตุใด

ขั้นที่ ๒ สำรวจค้นหา (Explore)

๒. นักเรียนรวมกลุ่มเดิม (จากเรื่องที่ ๑) แล้วครูและนักเรียนร่วมกันศึกษาค้นคว้าและอภิปรายเกี่ยวกับความรู้และข้อคิดจากบทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก

ขั้นที่ ๓ อธิบายความรู้ (Explain)

๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปผลการศึกษาค้นคว้าและผลการอภิปรายเกี่ยวกับความรู้และข้อคิดจากบทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูก

๔. ครูตั้งประเด็นคำถามให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอธิบายและยกตัวอย่างประกอบ

- สถาบันครอบครัวมีบทบาทสำคัญต่อสังคมไทยอย่างไร
- การกระทำ หรือพฤติกรรมมีผลต่อตนเองอย่างไร
- หากต้องการความรักและความนับถือจากบุคคลอื่นจะต้องปฏิบัติตนอย่างไร

๕. ครูสุ่มเรียกตัวแทนนักเรียน ๒-๓ กลุ่ม ออกมาอธิบายและยกตัวอย่างประกอบในแต่ละประเด็นคำถาม

ขั้นที่ ๔ ขยายความเข้าใจ (Expand)

๖. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงานเรื่อง การสรุปความรู้และข้อคิดเรื่องเห็นแก่ลูก โดยให้สมาชิกในกลุ่มจับคู่กันเป็น ๒ คู่ แล้วให้แต่ละคู่ปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

- สมาชิกคนที่ ๑ อ่านโจทย์คำถาม และเขียนคำตอบ
- สมาชิกคนที่ ๒ เป็นฝ่ายสังเกต ตรวจสอบคำตอบ

ให้สมาชิกแต่ละคู่เปลี่ยนบทบาทกันในคำถามข้อต่อไป

๗. นักเรียนรวมกลุ่มเดิม (๔ คน) ให้แต่ละคู่ นำคำตอบของคู่ตนเองมานำเสนอให้เพื่อนอีกคู่หนึ่งฟัง เพื่อช่วยกัน

ตรวจสอบความถูกต้อง เสร็จแล้วนำไปงานส่งครู

ขั้นที่ ๕ ตรวจสอบผล (Evaluate)

ครูตรวจคำตอบในใบงานของนักเรียน

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๙.๑ สื่อการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียน ภาษาไทย : วรรณคดีและวรรณกรรม ม.๓
๒. ใบงานเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ
๓. ใบงานเรื่อง การสรุปเนื้อหาเรื่องเห็นแก่ลูก
๔. ใบงานเรื่อง การวิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าเรื่องเห็นแก่ลูก
๕. ใบงานเรื่อง การสรุปความรู้และข้อคิดเรื่องเห็นแก่ลูก

๙.๒ แหล่งการเรียนรู้

- ๑) ห้องสมุด
- ๒) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ
 - <http://www.st.ac.th/bhatips/tip๔๔/reading๑.html>
 - http://www.trueplookpanya.com/true/knowledge_detail.php?mul_content_id=๓๐๔๓
 - http://www.enfe.go.th/enfe_๒๕๔๘/thai/thai๐๒/thai๒๐๒๐.html
 - <http://www.anurakthai.com/thaidances/thaidrama/thaidrama๙.asp>

**แบบทดสอบ เรื่อง บทละครพูด เรื่องเห็นแก่ลูก
วิชาภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. จากข้อความในพระราชประวัติที่กล่าวว่า “พระองค์ยังเป็นพระมหากษัตริย์ในพระราชวงศ์จักรีพระองค์แรกที่ไม่มีวัดประจำรัชกาล แต่ได้ทรงสถาปนาโรงเรียนมหาดเล็กหลวงหรือวชิราวุธวิทยาลัยในปัจจุบันขึ้นแทน ด้วยทรงพระราชดำริว่าพระอารามนั้นมีมากแล้ว และการสร้างอารามในสมัยก่อนนั้นก็เพื่อบำรุงการศึกษาของเยาวชนของชาติ จึงทรงพระราชดำริให้สร้างโรงเรียนขึ้นแทน” ข้อใดสอดคล้องกับข้อความนี้
๑. ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่ไม่ถือพระองค์
 ๒. ทรงเข้าถึงความทุกข์ยากของประชาชน
 ๓. ทรงมีเหตุผลและทรงเล็งเห็นการณ์ไกล
 ๔. ทรงเล็งเห็นความสำคัญของการศึกษามากกว่ากิจการอื่น
๒. คำที่ขีดเส้นใต้จากบทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูก ในข้อใดมีวิธีการสร้างคำต่างจากข้ออื่น
๑. รอดตัวที่หมอคความของผมติ
 ๒. ผมระวังตัวมากคอยเลี้ยงไม่ออกหน้าออกตาเลย
 ๓. จินกิมจินเง็กมากู้เงินผมไปว่าจะไปทำทุนในการค้าขาย
 ๔. น้ำเหลือง ๆ ไม่มีหรือครับ มันค่อยขึ้นออกขึ้นใจหน่อหนึ่ง
๓. จากข้อความต่อไปนี้ผู้พูดแสดงน้ำเสียงอย่างไร “ ยงจั้นซิ ถึงการฉ้อโกงก็มีหลายชนิดหลายชั้นเหมือนกัน ถ้าไม่ยงจั้นคุณเองจะได้มาลอยหน้าลอยตาเป็นพระยาอยู่หรือ”
๑. สงสัย
 ๒. ซ้ำเติม
 ๓. เสียดสี
 ๔. ประชดประชัน
๔. จากข้อความต่อไปนี้ผู้พูดมีจุดประสงค์อย่างไร “ อ้อ นี่แกเพิ่งรู้สึกตัวแหละหรือว่าแม่ล่อเป็นลูกแก ที่จริงฉันเองก็เกือบจะลืมหืมเสียแล้วว่าแกนะเป็นพ่อแม่ล่อ”
๑. ตำหนิ
 ๒. ตอว่า
 ๓. ขอร้อง
 ๔. บอก
๕. “แกจะมาทำให้แม่ล่อเป็นหมาหัวเน่าหรือ?” ข้อใดใช้สำนวนที่ขีดเส้นใต้ไม่ถูกต้อง
๑. ตั้งแต่เพื่อนใหม่เข้ามาเขาก็เป็นหมาหัวเน่า
 ๒. หากเธอเงอย่างนี้จะกลายเป็นหมาหัวเน่านะ
 ๓. เธอจะทำงานแบบหมาหัวเน่าไม่ได้ต้องมีคนช่วย
 ๔. เมื่อคุณนำมีลูก ใครๆก็สนใจแต่น้อง ฉันเลยรู้สึกว่าเป็นหมาหัวเน่า

๖. “หล่อนได้เขียนรูปพ่อของหล่อนขึ้นในใจเป็นคนดีไม่มีที่ติ” คำที่ขีดเส้นใต้หมายถึงข้อใด

- ๑. ฝัน
- ๒. จงใจคิด
- ๓. จินตนาการ
- ๔. ฝันใจ

๗. เหตุการณ์ใดเป็นจุดเปลี่ยนที่ทำให้นายกล้าเลิกเห็นแก่ตัวแต่มาเห็นแก่ลูกแทน

- ๑. พระยาภักดีมอบเงินปิดปากให้นายกล้าปิดความลับ
- ๒. นายกล้าต้องการกลับตัวเป็นคนดี หากินในทางชอบธรรม
- ๓. นายกล้าได้ฟังแม่ล่อกล่าวชื่นชมพ่อแท้ๆ ด้วยความภาคภูมิใจ
- ๔. พระยาภักดีอ้างเหตุผลต่างๆ ที่แสดงความเป็นห่วงแม่ล่อว่า หากความจริงเปิดเผยคนรอบข้างจะรังเกียจแม่ล่อ

๘. ข้อใดใช้ถ้อยคำให้เกิดจินตนาการชัดเจนที่สุด

- ๑. หล่อนได้เขียนรูปพ่อของหล่อนขึ้นไว้ในใจเป็นคนดีไม่มีที่ติ
- ๒. เอาเถอะ! เป็นไรก็เป็นไป จะต้องเล่นงานเสียให้หายไปทั้งตัวละ
- ๓. เคยเห็นแต่รูปที่ในห้องคุณแม่ รูปร่างสูงๆ หน้าอกกว้าง ดิ้นข่างชอบหน้าเสียจริงๆ หน้าตาเป็นคนชื่อใจคอกว้างขวาง
- ๔. แม่นวลเลือกผ้าผืนดีที่เดียว เมื่อจะตายหล่อนก็รู้สึกจึงได้มอบแม่ล่อไว้ให้เป็นลูกฉัน ขอให้ฉันเลี้ยงดูให้เสมอลูกในไส้ฉันเอง

๙. ข้อใดใช้ภาษาแสดงพรรณนา

- ๑. ฉันบอกเขาว่าพ่อเขาตายเสียตั้งแต่เขายังเล็กๆ
- ๒. เจ้าคุณได้โปรดให้แหวนนี้แก่เขา บอกว่าเป็นของขวัญของแม่ของแม่ ส่งมาแทนตัว
- ๓. เมื่อจะตายหล่อนก็รู้สึกจึงได้มอบแม่ล่อไว้ให้เป็นลูกฉัน ขอให้ฉันเลี้ยงดูให้เสมอลูกในไส้ฉันเอง
- ๔. การที่คนได้รับพระราชทานครุฑหนึ่งแล้ว ไม่ใช่ใครๆ เขาจะพากันคอยต้อนรับไม่ให้มีการผกผันได้อีก

๑๐. “ถึงการฉ้อโกงก็มีหลายชนิดหลายชั้นเหมือนกัน ถ้าไม่ยั้งใจตนเองจะได้มาลอยหน้าเป็นพระยาอยู่หรือ?”

จากคำกล่าวนี้แสดงว่าผู้พูดมีทัศนคติอย่างไร

- ๑. สังคมยกย่องผู้ที่มีบรรดาศักดิ์
- ๒. ประเทศชาติกำลังประสบปัญหาการฉ้อโกง
- ๓. การฉ้อโกงทุจริตนำมาซึ่งความมั่งมีและยศถาบรรดาศักดิ์
- ๔. อนาคตประเทศชาติจะล่มจม เพราะมีขุนนางที่ฉ้อโกงหลายระดับชั้น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เจาะหาวิถีไทยในอดีต

เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร

รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑

รายวิชา ภาษาไทย ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๔ ชั่วโมง

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

๑. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การศึกษาวรรณคดีประเภทบันเทิงคดี ต้องสรุปเนื้อหา วิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าของเรื่อง สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ท่องจำและบอกคุณค่าบทอาขยานตามที่กำหนด

๒. ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ ตัวชี้วัด

ม.๓/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องและเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน

ม.๓/๒ วิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าจากวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

ม.๓/๓ สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ม.๓/๔ ท่องจำและบอกคุณค่าบทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจและนำไปใช้อ้างอิง

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อ่านออกเสียงบทร้อยกรองเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทรได้ถูกต้อง

๒. สรุปเนื้อหาเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร

๓. วิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าจากเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร

๔. สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทรเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

๕. ท่องจำและบอกคุณค่าบทอาขยานจากเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ สาระการเรียนรู้แกนกลาง

๑. การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

๒. การสรุปเนื้อหาบทเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร

๓. การวิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าจากพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร

๔. การสรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร เพื่อนำไป

๕. การบทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่า

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๔.๑ ความสามารถในการสื่อสาร

๔.๒ ความสามารถในการคิด

๑) ทักษะการสังเกต	๒) ทักษะการวิเคราะห์
๓) ทักษะการสรุปย่อ	๔) ทักษะการสังเคราะห์
๕) ทักษะการสรุปอ้างอิง	๖) ทักษะการประเมิน
๗) ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้	

๔.๓ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย
๒. ใฝ่เรียนรู้
๓. ซื่อสัตย์สุจริต
๔. มุ่งมั่นในการทำงาน
๕. รักความเป็นไทย

๖. ชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

การเขียนรายงานผลการวิเคราะห์เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อ

๗. การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ประเมินการท่องบทอาขยาน	แบบประเมินการท่องบทอาขยาน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
ประเมินการนำเสนอผลงาน	แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ ซื่อสัตย์สุจริต มุ่งมั่นในการทำงาน และรักความเป็นไทย	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบหลังเรียน	แบบทดสอบหลังเรียน	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์

๘. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑ (การอ่านออกเสียงร้อยกรอง) วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการปฏิบัติ

ขั้นที่ ๑ สังเกต รับรู้

๑. นักเรียนฟังการอ่าน เรื่อง พระอภัยมณี เป็นทำนองเสนาะแบบต่างๆ จากซีดีการอ่านทำนองเสนาะที่ครูเปิดให้ฟัง แล้วครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาถึงการอ่าน

๒. ครูทบทวนความรู้เรื่อง หลักการอ่านบทร้อยกรอง จากนั้นให้นักเรียนฟังซีดีการอ่านทำนองเสนาะกลอนสุภาพ

ขั้นที่ ๒ ทำตามแบบ

๓. นักเรียนฝึกอ่าน เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อ โดยอ่านตามแบบซีดีการอ่านทำนองเสนาะ

ขั้นที่ ๓ ทำเองโดยไม่มีแบบ

๔. นักเรียนจับสลากเลือกบทอ่าน เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อ คนละ ๒ บท แล้วให้นักเรียนแต่ละคนฝึกอ่านด้วยตนเอง

๕. นักเรียนจับคู่กับเพื่อน ผลัดกันอ่านและผลัดกันวิจารณ์แสดงความคิดเห็น ให้คำแนะนำแก้ไขในกรณีที่ยังอ่านไม่ถูกต้อง

ขั้นที่ ๔ ฝึกทำให้ชำนาญ

๖. นักเรียนแต่ละคู่ฝึกอ่านจนเกิดความชำนาญ แล้วให้แต่ละคนอ่านให้ครูฟังเพื่อทดสอบการอ่าน ครูประเมินการอ่านของนักเรียนแต่ละคนพร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงในกรณีที่ยังมีข้อบกพร่อง

ชั่วโมงที่ ๒ (การสรุปเนื้อหา) วิธีสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : ๕E)

ขั้นที่ ๑ กระตุ้นความสนใจ (Engage)

๑. ครูนำภาพอนุสาวรีย์สุนทรภู่ที่อำเภอแกลง จังหวัดระยอง มาให้นักเรียนดู แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวละครที่ปรากฏอยู่ในบริเวณอนุสาวรีย์ว่า ตัวละครนั้นมาจากวรรณคดีเรื่องใด เหตุใดจึงเลือกมาสร้างคู่กับอนุสาวรีย์

ขั้นที่ ๒ สำรวจค้นหา (Explore)

๒. นักเรียนอ่าน เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อ จากหนังสือเรียน แล้วจับใจความสำคัญของเรื่องภายในเวลาที่กำหนด จากนั้นจับคู่กับเพื่อนผลัดกันอภิปรายเนื้อเรื่อง

ขั้นที่ ๓ อธิบายความรู้ (Explain)

๓. นักเรียนผลัดกันออกไปอธิบายใจความสำคัญของเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อ ให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม เพื่อให้ครอบคลุมประเด็นสำคัญของเรื่อง

ขั้นที่ ๔ ขยายความเข้าใจ (Expand)

๔. นักเรียนแต่ละคู่สนใจความสำคัญของเรื่องไปเขียนแผนภาพความคิด โดยครูแจกอุปกรณ์ในการจัดทำแผนภาพความคิด เสร็จแล้วส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงานที่หน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ ๕ ตรวจสอบผล (Evaluate)

๕. ครูประเมินผลการนำเสนอผลงานของนักเรียนแต่ละกลุ่ม

ชั่วโมงที่ ๓ (การวิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่า) วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่ตรวจสอบ

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูนำภาพวิถีชีวิตแบบไทย มาให้นักเรียนดู แล้วร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับความหมายและลักษณะของวิถีชีวิตแบบไทยๆ ทั้งด้านวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ความเชื่อ ค่านิยม

ขั้นสอน

๒. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๔ คน คละกันตามความสามารถ จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันศึกษาเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อ : คุณค่าด้านสังคมและสะท้อนวิถีไทย จากหนังสือเรียน

๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำใบงานเรื่อง การวิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่า ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร โดยให้นักเรียนจับคู่กัน แล้วให้สมาชิกคนหนึ่งคิดหาคำตอบ และเขียนคำตอบ และสมาชิกอีกคนหนึ่งเป็นฝ่ายสังเกต (นักเรียนอีกคู่หนึ่งที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันปฏิบัติในทำนองเดียวกัน)

๔. นักเรียนที่ทำหน้าที่เป็นฝ่ายสังเกตจะทำหน้าที่ตรวจสอบและแสดงความคิดเห็น

๕. นักเรียนแต่ละคู่เปลี่ยนบทบาทกันในคำถามข้อต่อไป เมื่อจบการตอบคำถาม ๒ ข้อแล้ว ให้นักเรียนแต่ละคู่ในกลุ่มเดียวกันเปรียบเทียบคำตอบกัน และช่วยกันอธิบายแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

๖. นักเรียนเปลี่ยนกันทำหน้าที่ในข้อต่อไปจนครบคำถามในใบงานที่ ๒.๑

ขั้นสรุป

๗. นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปการทำใบงานที่ ๒.๑ ของกลุ่มตนเอง ประเมินผลงานว่าข้อมูลที่ได้ศึกษาค้นคว้ามีความถูกต้องเหมาะสมเพียงใด โดยการตรวจสอบแนวคิดภายในกลุ่มของตนเองอย่างอิสระ

๘. นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันสรุปองค์ความรู้ในภาพรวมของปัญหา แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการทำใบงานที่ ๒.๑ มาจัดระบบองค์ความรู้และนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบของการจัดทำสื่ออิเล็กทรอนิกส์ แล้วนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

ชั่วโมงที่ ๔ (การสรุปความรู้และข้อคิด) วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูนำหนังสือนิทานอีสปมาอ่านให้นักเรียนฟัง แล้วให้สังเกตตอนท้ายของเรื่องจะบอกว่า นิทานเรื่องนี้สอนหรือให้ข้อคิดเกี่ยวกับอะไร

๒. ครูน่านิทานที่น่าสนใจและเหมาะกับนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ มาอ่านให้ฟังแล้วให้นักเรียนช่วยกันสรุปความรู้และข้อคิดจากนิทานดังกล่าว

ขั้นสอน

๑. นักเรียนรวมกลุ่มเดิม (จากเรื่องที่ ๑) จากนั้นร่วมกันศึกษา เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อ : ข้อคิดที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน จากหนังสือเรียน

๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำใบงานเรื่อง ความรู้และข้อคิด ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อ โดยปฏิบัติกิจกรรมร่วมกัน ดังนี้

- สมาชิกคนที่ ๑ อ่านคำถาม แยกแยะให้ชัดเจน
- สมาชิกคนที่ ๒ ฟังขั้นตอน รวบรวมข้อมูล หาแนวทางเสนอแนะในการตอบคำถาม
- สมาชิกคนที่ ๓ ตอบคำถาม
- สมาชิกคนที่ ๔ ตรวจสอบคำตอบ

๓. สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มหมุนเวียนเปลี่ยนหน้าที่กันในการตอบคำถามข้อต่อไปจนเสร็จทุกข้อ แล้วส่งใบงานครูตรวจคำตอบของนักเรียน พร้อมประกาศผลกลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุด

ขั้นสรุป

๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันกำหนดแนวทางในการนำความรู้และข้อคิดไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

๕. ครูเสนอแนะให้นักเรียนศึกษานิทานคำกลอน เรื่อง พระอภัยมณี ในตอนอื่นๆ เพิ่มเติม

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๙.๑ สื่อการเรียนรู้

- ๑) หนังสือเรียน ภาษาไทย : วรรณคดีและวรรณกรรม ม.๓
- ๒) ซีดีการอ่านทำนองเสนาะ
- ๓) สลากอุปกรณ์ในการจัดทำแผนภาพความคิด
- ๔) บัตรภาพอนุสาวรีย์สุนทรภู่ ที่อำเภอแกลง จังหวัดระยอง ภาพวิถีชีวิตแบบไทย
- ๕) หนังสือนิทานอีสป ตัวอย่าง หนังสือนิทานที่เหมาะสมกับนักเรียนระดับชั้น ม.๓
- ๖) ใบงานเรื่อง วิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่า ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อ
- ๗) ใบงานเรื่อง ความรู้และข้อคิด ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อ

๙.๒ แหล่งการเรียนรู้

- ๑) ห้องสมุด
- ๒) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ
 - <http://www.loeipit.ac.th/songsri/content.swf>
 - <http://www.st.ac.th/bhatips/gabpplon.html>
 - <http://www.slideshare.net/virojrojsirivorawudhi/ss-๒๕๔๓๘๘๙๑>

การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

แบบประเมินการเขียนแผนภาพการวิเคราะห์ เรื่อง พระอภัยมณี ตอนหนีนางผีเสื้อ

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
๑. การสรุปเนื้อหา	สรุปเนื้อหาเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนาง ผีเสื้อได้ครบถ้วน ถูกต้องชัดเจน	สรุปเนื้อหาเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนาง ผีเสื้อได้ครบถ้วนถูกต้อง ชัดเจนเป็น ส่วนใหญ่	สรุปเนื้อหาเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนาง ผีเสื้อ ได้ถูกต้องชัดเจน เป็นส่วนน้อย	สรุปเนื้อหาเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนาง ผีเสื้อได้ไม่ครบถ้วน และไม่ชัดเจน
๒. การวิเคราะห์ วิถีไทยและ คุณค่าของเรื่อง	วิเคราะห์วิถีไทยและ คุณค่าของเรื่องได้ ถูกต้อง มีตัวอย่าง ชัดเจน	วิเคราะห์วิถีไทยและ คุณค่าของเรื่องได้ถูกต้อง มีตัวอย่างชัดเจนเป็นส่วน ใหญ่	วิเคราะห์วิถีไทยและ คุณค่าของเรื่องได้ ถูกต้องเป็นส่วนน้อย มีตัวอย่างชัดเจน	วิเคราะห์วิถีไทยและ คุณค่าของเรื่องได้ ถูกต้องแต่ไม่ชัดเจน ไม่มีตัวอย่าง
๓. การสรุป ความรู้และข้อคิด จากการอ่าน	สรุปความรู้และ ข้อคิดจากการอ่านได้ ถูกต้องตรงประเด็น	สรุปความรู้และข้อคิด จากการอ่านได้ถูกต้อง ตรงประเด็นเป็นส่วน ใหญ่	สรุปความรู้และข้อคิด จากการอ่านได้ถูกต้อง ตรงประเด็นเป็นส่วน น้อย	สรุปความรู้ได้บางส่วน แต่ข้อคิดไม่ตรงประเด็น
๔. การเขียน รายงานผลการ นำความรู้และ ข้อคิดไปประยุกต์ ใช้ในชีวิตจริง	เขียนรายงานผลการ นำความรู้และข้อคิด ไปประยุกต์ใช้ในชีวิต จริงได้ถูกต้อง มี ตัวอย่างชัดเจน	เขียนรายงานผลการนำ ความรู้และข้อคิดไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้ ถูกต้อง มีตัวอย่างชัดเจน เป็นส่วนใหญ่	เขียนรายงานผลการนำ ความรู้และข้อคิดไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ได้ถูกต้อง มีตัวอย่าง ชัดเจนเป็นบางส่วน	เขียนรายงานผลการนำ ความรู้และข้อคิดไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ได้ถูกต้อง แต่ ยกตัวอย่างไม่ชัดเจน
๕. การใช้ภาษา ในการเขียน	ใช้ภาษาในการเขียน ถูกต้องตามอักขรวิธี สละสลวย เข้าใจง่าย	ใช้ภาษาในการเขียน ถูกต้องตามอักขรวิธี สละสลวย เข้าใจง่ายเป็น ส่วนใหญ่	ใช้ภาษาในการเขียน ถูกต้องตามอักขรวิธี สละสลวย เข้าใจง่าย เป็นบางส่วน	ใช้ภาษาในการเขียน ถูกต้องตามอักขรวิธี แต่ไม่สละสลวย เขียนวกวน เข้าใจยาก

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	๑๘ - ๒๐	๑๔ - ๑๗	๑๐ - ๑๓	ต่ำกว่า ๑๐
ระดับคุณภาพ	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง

ใบงาน

เรื่อง พระอภัยมณี ตอนพระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร วิชาภาษาไทย (ท๒๓๑๐๑) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ตอนที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปลำดับเหตุการณ์เรื่องย่อโดยเติมหมายเลขตามลำดับหน้าข้อความที่กำหนดให้

-พระอภัยมณีและศรีสุวรรณถูกพ่อไล่ออกจากเมืองเนื่องจากไม่เรียนวิชาการรบ
-นางผีเสื้อแปลงร่างเป็นหญิงสาวแสนสวย
-สินสมุทรลัดหินเปิดถ้ำออกมาเล่นน้ำ ทะเลด้วยความดีใจ
-สินสมุทรไปเล่นน้ำ พบกับเงือกเผ่า สงสัยว่าคืออะไรจึงพยายามจับมาให้พ่อดู
-พ่อเล่าว่า แม่เป็นนางยักษ์กินสัตว์เป็นอาหาร จึงตกใจกลัว ตามประสาเด็ก
-นางผีเสื้อ ตามมาทันในระหว่างเดินทาง โกรธมากจึงจับเงือกเผ่าและเมียกินเป็นอาหาร
-พระอภัยมณีและนางเงือกเดินทางมาถึงเกาะแก้วพิสดาร
-พระอภัยมณีและนางเงือกครองคู่กันอยู่เกาะแก้วพิสดารจนนางเงือกตั้งครรภ์จึงกลับบ้านเมืองตน
-เงือกเผ่าขอโอกาสจากพระอภัยมณีให้ไว้ชีวิตตนและรับปากจะพาหนีโดยร่วมกันวางแผนไว้
-นางยักษ์ผีเสื้อผืนร้ายพระอภัยมณีจึงแกล้งแนะนำให้นางไปจำศีล
-ครอบครัวเงือกเผ่าพาพระอภัยมณีและสินสมุทรหนีไปเกาะแก้วพิสดาร
-พระอภัยมณี นางผีเสื้อมีลูกด้วยกันชื่อ สินสมุทร
-พระอภัยมณีและศรีสุวรรณเดินทางมาพบพราหมณ์ ๓ คน คือโมรา, ซานน, วิเชียร
-พระอภัยมณีเป่าขลุ่ย ทุกคนหลับสนิท (โมรา,ซานน,วิเชียร,ศรีสุวรรณ)ยกเว้นนางผีเสื้อ
-นางผีเสื้อ อุ้มพระอภัยมณีไปไว้ในถ้ำ

ตอนที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ ให้ถูกต้องชัดเจนสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง

- เหตุใดพระอภัยมณีและพระอนุชาจึงถูกเนรเทศออกจากเมือง
.....
- พราหมณ์โมรา ซานน และวิเชียร มีบทบาทสำคัญในเรื่องอย่างไร
.....
- “ยิ่งถูกน้ำกำลังยิ่งเกรียงไกร เทียวเลี้ยวไล่ขี่ปลาในสาชล” คำประพันธ์นี้กล่าวถึงตัวละครใด
.....
- “แต่สำเภาชาวเกาะเมืองลังกา เข้าเล่นมามีบ้างอยู่กลางปี” คำประพันธ์นี้สะท้อนให้เห็นสภาพสังคมไทยอย่างไร
.....

๕. “เขาว่ากันผิวเมียกับแม่ลูก ยืนจุมกเข้ามาข้างช่วยสั่งสอน” คำประพันธ์นี้ตรงกับสำนวนไทยว่าอย่างไร

.....

๖. “จึงหนีมาอาศัยกูให้อยู่ มิใช่กูรู้เห็นเท่าเส้นผม
มาตีชว่ากูผิดในกิจกรรม จะให้สมน้ำหน้าสาแก่ใจ”
คำว่า “กู” ในบทประพันธ์นี้หมายถึงใคร

.....

๗. “โกรธตวาดผาดเสียงสำเนียงดัง น้อยหรือยังโหยกเหยกเด็กเกร
ช่างว่ากล่าวราวกับกูไม่รู้เท่า มาพูดเอาเปรียบผู้ใหญ่ทำโพล่ผล”
คำประพันธ์นี้เป็นคำพูดของใคร และพูดกับใคร

.....

๘. “อันตาข้าถ้าคำเห็นสว่าง ทั้งเดินทางเร็วแรงแข่งขັນ
ถ้าแดดกล้ำตามัวเป็นหมอกควัน จะผายผันล่องทางไปกลางคืน”
คำว่า “ข้า” ในคำประพันธ์นี้หมายถึงใคร

.....

๙. “จึงก้มกราบบาทหงส์พระทรงศักดิ์ แล้วนางยักษ์เล่าตามเนื้อความฝัน
ไม่เคยเห็นเป็นวิบัติอัศจรรย์ เขียวทรงธรรมช่วยทำนายร้ายหรือดี”
คำประพันธ์นี้สะท้อนให้เห็นสภาพสังคมไทยในเรื่องใด

.....

๑๐. “พงศ์กษัตริย์ตรีสขวนสินสมุทร สอนให้บุตรขอสมาธิสมาสัย
พระทรงบำเรอแก้วน้ำงามวิไล พระหน่อไทยขอสมาธิขึ้นปานาง”
คำประพันธ์นี้สะท้อนให้เห็นคุณธรรมใดของพระอภัยมณี

.....

แบบทดสอบ เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร
วิชาภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทรแสดงให้เห็นความรักระหว่างใครกับใครมากที่สุด
 - ก. แม่กับลูก
 - ข. ภรรยากับสามี
 - ค. นักบวชกับสาวก
 - ง. สัตว์กับมนุษย์
๒. ข้อใดกล่าวถึงพระโยคีได้ถูกต้องที่สุด
 - ก. อายุห้าร้อยปีเศษ
 - ข. มีเวทมนตร์ปราบสิ่งชั่วร้ายทั้งหลายได้
 - ค. รับประทานผลไม้และเผือกมันเป็นอาหาร
 - ง. มีพลังกำลังมากพวกเรือแตกมาขออาศัยอยู่ด้วย
๓. ข้อใดเป็นคุณลักษณะพิเศษของเงือก
 - ก. ตาสว่างเห็นชัดในเวลากลางคืน
 - ข. มีพลังกำลังมากในเวลากลางคืน
 - ค. มีความรอบรู้เรื่องสิ่งมีชีวิตที่อยู่ในทะเล
 - ง. หยั่งรู้เหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นได้ล่วงหน้า
๔. การกระทำของพระอภัยมณี ตรงกับความข้อใด
 - ก. น้ำพึ่งเรือเสือพึ่งป่า
 - ข. หนีไปตายเอาดาบหน้า
 - ค. รู้รักษาตัวรอดเป็นยอดดี
 - ง. ปากเป็นเอกเลขเป็นโทโบราณว่า
๕. เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทรใครเป็นผู้แสดงบทบาทมากที่สุด
 - ก. โยคี
 - ข. เงือก
 - ค. นางผีเสื้อ
 - ง. พระอภัยมณี

๖. ความเชื่อในเรื่องใดมีอิทธิพลต่อนางผีเสื้อมากที่สุด
- ก. ความเชื่อเรื่องความฝัน
 - ข. ความเชื่อในกฎแห่งกรรม
 - ค. ความเชื่อเรื่องล้างสังขันธ์
 - ง. ความเชื่อเรื่องเวทมนตร์คาถา
๗. เมื่อนักเรียนอยู่ในภาวะวิกฤต จะนำแบบอย่างที่ดีในด้านใดของพระอภัยมณีมาเป็นตัวอย่าง
- ก. การให้อภัย
 - ข. การมีปียวาจา
 - ค. การให้ความรัก
 - ง. การตั้งสติอย่างมั่นคง
๘. ถ้าเทียบกับปัจจุบันวิธีการพูดของโยคีเปรียบเทียบกับบุคคลในข้อใด
- ก. ผู้มีศีล
 - ข. ผู้มีความรู้
 - ค. ผู้ที่อดทน
 - ง. ผู้มีอำนาจ
๙. เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อเป็นตัวอย่างที่ดีในเรื่องใด
- ก. การให้อภัย
 - ข. การรู้จักควบคุมอารมณ์
 - ค. การมีความซื่อสัตย์สุจริต
 - ง. การคิดวางแผนด้วยความรอบคอบ
๑๐. เหตุใดนางผีเสื้อจึงยอมไปถือศีลภาวนาตามคำแนะนำของพระอภัยมณี
- ก. เพราะนางเชื่อความฝัน
 - ข. เพราะนางไว้วางใจในตัวพระอภัยมณี
 - ค. เพราะนางกลัวจะเป็นอันตราย
 - ง. เพราะนางกลัวพระอภัยมณีจะสิ้นรักนาง
๑๑. ความสามารถด้านใดที่สินสมุทรมีเหมือนพระอภัยมณี
- ก. การเป่าปี่
 - ข. การใช้อาวุธ
 - ค. การใช้วาทศิลป์
 - ง. การใช้คาถาอาคม

๑๒. คำสอนของเงือกที่สอนพระอภัยมณี ข้อใดสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ก. ให้รอบคอบ

ข. ให้มีความกตัญญู

ค. ให้รู้จักเคารพผู้ใหญ่

ง. ให้รักษาความสัตย์

๑๓. คุณธรรมข้อใดของสินสมุทรที่สามารถนำมาใช้ในสังคมปัจจุบันได้

ก. ความรักและเคารพบุพการี

ข. การรู้จักขอโทษบุคคลที่ตนเองได้ล่วงเกิน

ค. การปกป้องภัยพิบัติให้แก่ผู้มีพระคุณ

ง. การเสียสละความสุขส่วนตัวเพื่อส่วนรวม

๑๔. พฤติกรรมข้อใดของสินสมุทรที่ไม่ควรเอาเยี่ยงอย่าง

ก. การปฏิบัติตนต่อเงือก

ข. การปฏิบัติตนต่อพระบิดา

ค. การปฏิบัติตนต่อพระมารดา

ง. การปฏิบัติตนต่อพระโยคี

๑๕. ข้อใดเป็นวิธีการพูดระหว่างสินสมุทรกับนางผีเสื้อ

ก. พูดด้วยความไม่จริงใจ

ข. พูดด้วยความเคารพรัก

ค. พูดด้วยความหวาดระแวง

ง. พูดด้วยความโกรธแค้น